

อุปถัมภ์ในทัศนในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

กันยายน 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย

กันยายน 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

CONCEPTUAL METAPHOR IN SOUTHERN FOLK SONGS

POTJANA CHUAYCHOO

A Thesis Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Arts Degree in Thai
September 2022
Copyright 2022 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์
เรื่อง
อุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ของ พจนา ช่วยชู

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณนะ หนูหมื่น)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร. วรัญญา ยิ่งยงศักดิ์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร. ศราวุธ หล่อดี)

..... คณบดีคณะศิลปศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตติมา กาวีระ)

เรื่อง: อุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้
ผู้วิจัย: พจนา ช่วยชู, วิทยานิพนธ์: ศศ.ม. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. วรัญญา ยิ่งยงศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ศราวุธ หล่อดี
คำสำคัญ: มโนอุปถัมภ์, โลกทัศน์, เพลงลูกทุ่งภาคใต้

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์อุปถัมภ์มโนทัศน์และโลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องในเครือบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สังกัดค่าย อาร์ สยาม จำนวน 11 อัลบั้ม 148 บทเพลง ซึ่งแต่งขึ้นช่วงปี พ.ศ. 2548-2561 เท่านั้น ตามแนวทางการศึกษาอุปถัมภ์เชิงมโนทัศน์ของเลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) และแนวคิดโลกทัศน์ของโรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Robert Redfield, 1975) ผลการวิเคราะห์พบอุปถัมภ์ 7 รูปแบบ ได้แก่ อุปถัมภ์บุคคล อุปถัมภ์สัตว์ อุปถัมภ์สิ่งของ อุปถัมภ์ยานพาหนะ อุปถัมภ์ธรรมชาติ อุปถัมภ์อาหาร และอุปถัมภ์การสูญเสียและความเจ็บปวด ซึ่งอุปถัมภ์ธรรมชาติโดดเด่นที่สุด สื่อความหมายปลายทางเกี่ยวกับความทุกข์ใจ สถานภาพ อุปสรรค และเป็นสื่อกลาง ร่องลงมาพบ อุปถัมภ์บุคคล อุปถัมภ์สิ่งของ อุปถัมภ์ยานพาหนะ อุปถัมภ์อาหาร อุปถัมภ์สัตว์ และอุปถัมภ์การสูญเสียและความเจ็บปวด ตามลำดับ อุปถัมภ์ช่วยสื่อความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่นักร้องต้องการสื่อผ่านเนื้อร้องโดยใช้ความหมายเชิงอุปถัมภ์ พบโลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้พบ 4 รูปแบบ ได้แก่ โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา และโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต พบโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักมากที่สุด แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ ความรักที่สมหวังและความรักที่ผิดหวัง ร่องลงมาเป็นโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา และโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าบทเพลงที่แสดงความรู้สึกต่อความรักมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและจิตใจของผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่ โดยถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกต่าง ๆ และโลกทัศน์ผ่านบทเพลงได้อย่างชัดเจน

Title: CONCEPTUAL METAPHOR IN SOUTHERN FOLK SONGS
Author: Potjana Chuaychoo, Thesis: M.A. (Thai), University of Phayao, 2022
Advisor: Dr. Warunya Yingyongsak Co–advisor Dr.Sarawut Lordee
Keywords: conceptual metaphor, worldview, southern folk song

ABSTRACT

This research aims to analyze conceptual metaphors and worldviews appearing in the southern folk songs of Baowee Rsiam (Sub Lt. Weerayut Nancha) and Biw Kanlayanee (Kanlayanee Jiamsakul), who are the singers of the Rsiam group under RS Public Company Limited. Only 11 albums, or 148 songs, composed between 2005 and 2018 were studied according to the conceptual metaphor of Lakoff and Johnson (1980) and the worldview concept of Robert Redfield (1975). The study reveals seven forms of conceptual metaphors: personification; animal metaphor; object metaphor; vehicle metaphor; nature metaphor; food metaphor; and metaphor of loss and pain. The nature metaphor was most remarkably found, which conveys meanings about distress, status, and obstacles, and was also a medium. This was followed by personification, object, vehicle, food, animal, and loss and pain, respectively. These metaphors made ideas clearer and helped listeners understand the metaphorical meanings that the singers were attempting to communicate in their lyrics. The finding also reveals four aspects of worldviews that appeared in southern folk songs. The worldviews found in the songs include the worldview of love, the worldview of social status, the worldview of education, and the worldview of lifestyle. The worldview of love was the most found, which was divided into 2 categories: fulfilled love and unrequited love. This was followed by the worldview of lifestyle, education, and social status, respectively. It has been shown that songs that express feelings of love have a large influence on the feelings and minds of the listeners by conveying stories, feelings, and worldviews through the songs.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกในการให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีจาก ดร.วรัญญา ยิ่งยงศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ศราวุธ หล่อดี อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเรียบร้อยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์ อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณนะ หนูหมื่น อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย และภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณครู อาจารย์ ที่มอบความรู้และอบรมสั่งสอน ตลอดจนเพื่อนทุกคนที่ให้การกำลังใจเสมอมา

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา สำหรับการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ และวางรากฐานทางการศึกษาให้สามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้

ขอบคุณมหาวิทยาลัยพะเยาที่มอบทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

พจนนา ช้วยชู

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบ่าววี อาร්යสยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล).....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32

การวิเคราะห์ข้อมูล	33
การเสนอผลการวิจัย.....	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์อุปลักษณะมันท์คั้นในเพลงลูกทุ่งภาคใต้	35
ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้.....	46
บทที่ 5 บทสรุป.....	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผลการวิจัย	86
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม	90
ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์อุปลักษณะธรรมชาติ.....	33
2	แสดงอุปลักษณะบุคคล.....	35
3	แสดงอุปลักษณะสัตว์.....	37
4	แสดงอุปลักษณะสิ่งของ.....	38
5	แสดงอุปลักษณะยานพาหนะ.....	39
6	แสดงอุปลักษณะธรรมชาติ.....	41
7	แสดงอุปลักษณะอาหาร.....	43
8	แสดงอุปลักษณะการสูญเสียและความเจ็บปวด.....	45
9	แสดงจำนวนคำและคำร้อยละของอุปลักษณะมีโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้.....	46

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดอุปลักษณะมโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้	8
2	แสดงแบบบันทึกข้อมูลอุปลักษณะมโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้.....	32
3	แสดงแบบบันทึกข้อมูลโลกทัศน์ที่พบในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้.....	32
4	แสดงร่ววงเวียนครก.....	66
5	แสดงหนังตะลุง.....	67
6	แสดงงานสารทเดือนสิบ.....	68
7	แสดงโจแขวนบนต้นไม้.....	69
8	แสดงสะตอและลูกเนียง.....	72
9	แสดงรำมโนราห์และร้องเง็ง.....	76
10	แสดงเครื่องดนตรีมโนราห์.....	77
11	แสดงคั้วกลิ้งและต้มหนาง.....	79
12	แสดงแกงพุงปลา.....	79
13	แสดงคนภาคใต้นุ่งผ้าปาเต๊ะ.....	80

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณกรรม (Literature) เกิดจากการสร้างสรรค์งานผ่านความคิดและจินตนาการ ที่นำมาเรียบเรียงเกิดเป็นเรื่องราว ทั้งที่เป็นงานเขียนและศิลปะ เช่น นิยาย บทความ สารคดี นิทาน ตำนาน โปปลิวิ จดหมาย ภาพจิตรกรรม บทเพลง โดยบทเพลงนั้นเป็นคำประพันธ์ สำหรับขับร้อง ซึ่งสอดแทรกทำนองและดนตรีเข้าด้วยกันเพื่อสร้างสุนทรีย์แก่ผู้เสพวรรณกรรม ชนิดนี้ ด้วยวรรณกรรมเพลงอยู่คู่สังคมโลกมาอย่างยาวนาน เกิดจากการสร้างสรรค์วรรณกรรม กับดนตรีเข้าด้วยกัน จึงมีความพิเศษกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น จากความโดดเด่นด้านภาษา ที่ใช้ข้อความจำนวนน้อย และสื่อความได้อย่างลึกซึ้ง บทเพลงจึงสร้างความสุนทรีย์ให้แก่ผู้เสพได้ ในระยะเวลาเพียงสั้น ๆ แต่คงความรู้สึกยาวนาน สามารถเข้าถึงเนื้อความได้อย่างลึกซึ้งตรึงใจ นอกจากนี้ บทเพลงยังช่วยสะท้อนค่านิยม ความคิด สังคม และวัฒนธรรม ผ่านเนื้อร้อง ซึ่งเรียงร้อยต่อกันเป็นเรื่องราว

สังคมไทยผูกพันกับวรรณกรรมเพลงมาช้านาน ในอดีตมีการประพันธ์อย่างแพร่หลาย ทั้งเพลงกล่อมเด็ก เพลงยาว เพลงน้อย เพลงแหล่ เพลงร้องเล่นพื้นบ้านในท้องถิ่น เป็นต้น ต่อมามีการพัฒนาวรรณกรรมเพลงอย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นเพลงลูกกรุง เพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากล ทั้งที่ร้องเดี่ยว ร้องคู่ และร้องเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดชื่อเรียกประเภทบทเพลงที่หลากหลาย และแยกย่อยออกไปตามรูปแบบลักษณะคำประพันธ์ เนื้อความ และดนตรี เช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งแนวเพื่อชีวิตซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งในการเรียกชื่อตามเนื้อความของบทเพลงที่เกี่ยวข้องกับชีวิต

เพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมและมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเพลงลูกทุ่งเป็นบทเพลงที่มีภาษาเรียบง่าย ใช้ร้องเล่นกันโดยทั่วไป เนื้อหาส่วนใหญ่ผูกโยงกับการใช้ชีวิตของผู้คนทั่วไปโดยเฉพาะผู้คนในเขตชนบท และสามารถถ่ายทอดเรื่องราว ค่านิยมของกลุ่มคนดังกล่าวออกมาได้อย่างลึกซึ้งผ่านบทเพลงเหล่านั้น เช่น ความสุขสมหวัง เสร้าออกหัก อดอยากยากเข็ญ ชื่นชมธรรมชาติ ชีวิตคู่ การกตัญญูรู้คุณ ดังที่ ชลธิ์ ธารทอง (2532) ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง ประจำปี พ.ศ. 2542 กล่าวว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเหมือนคำบอกเล่าที่มีวิญญาณ คือ มีทั้งสนุก เศร้า และอีกหลายสิ่งหลายอย่าง การทำให้บทเพลงแต่ละเพลงมีความหมายจะต้องอาศัยประสบการณ์และความรอบรู้ที่เห็นมากับตาจริง ๆ เช่น

แต่ว่าอีสานแล้งก็ต้องเขียนให้เห็นว่าแล้งจนมตตาย เพราะไม่มีน้ำจะกิน เป็นต้น โดยผู้ที่ฟังเพลงลูกทุ่งมักเป็นชาวบ้านทั่วไป ประกอบกับผู้แต่งเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ก็มีพื้นเพมาจากชนบท ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งจึงเป็นภาษาที่ฟังเข้าใจง่าย สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ เช่นเดียวกับที่ พรรณราย คำโสภา (2549, หน้า 37-38) กล่าวไว้ว่า เพลงลูกทุ่งเป็นเพลงที่มีรากฐานและพัฒนาการมาจากเพลงพื้นบ้าน แต่มีการปรับปรุงคิดค้นการใช้เครื่องดนตรี วงดนตรีทำนอง จังหวะ การเรียบเรียงเสียงประสานตามแบบดนตรีตะวันตกและมีแนวทางในการนำเสนอที่ทันสมัย ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ด้วยเพลงลูกทุ่งเป็นการใช้สำเนียงคำร้องที่แตกต่างไปในแต่ละท้องถิ่น เช่น สำเนียงสุพรรณบุรี สำเนียงนครศรีธรรมราช สำเนียงราชบุรี และใช้คำศัพท์ของท้องถิ่นนั้น ๆ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของเพลงลูกทุ่งโดยแท้จริง เพลงลูกทุ่งจึงเป็นบทเพลงสะท้อนความเป็นธรรมชาติในการดำเนินชีวิตของในแต่ละภูมิภาค การเลือกใช้ถ้อยคำมาเรียงร้อยต่อกันนั้นมีความละเอียดอ่อน และช่วยดึงความรู้สึกของผู้ฟังออกมาได้เป็นอย่างดี เช่น บทเพลงภาคอีสานมักนำความทุกข์ยาก ลำบาก และยากจนกล่าวไว้ในบทเพลง นอกจากนี้ยังมีดนตรีประกอบที่สนุกสนาน บทเพลงภาคกลางจำนวนมากมักกล่าวถึงความปิติยินดีอันแสนรุ่งเรือง เมืองอู่ข้าวอู่น้ำ และเมืองแห่งแสงสีวิไลในการใช้ชีวิต ส่วนบทเพลงภาคเหนือจัดว่าเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมล้านนาแต่โบราณกาล สื่อความงามอ่อนหวาน อ่อนช้อยทั้งน้ำเสียงและดนตรี ซึ่งโดดเด่นในแบบภาคเหนือ ส่วนบทเพลงภาคใต้มีลักษณะเป็นแนวเพลงเพื่อชีวิต เนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึงการต่อสู้กับความรัก มั่นคงในรักแท้ และจริงใจ รวมทั้งกล่าวถึงความอดทนต่ออุปสรรคที่พบเจอ กล่าวได้ว่าทุกภูมิภาคมีนักร้องที่มีความสามารถจำนวนมาก ซึ่งรังสรรค์ผลงานเพลงออกมาในแบบฉบับของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ศิลปินนักร้องเพลงลูกทุ่งภาคใต้ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในวงการเพลงและผู้ฟัง บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) สองนักร้องที่มากด้วยผลงาน เนื้อเพลงตรึงใจ ใช้ภาษากระชับ และมีดนตรีที่ทั้งเศร้าและสนุก โดย ศิลปินลูกทุ่งไทย (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) กล่าวว่า ผลงานเพลงชุดแรกของบ่าววี (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2548 ซึ่งนับว่าเป็นปีใกล้เคียงกับ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ที่มีผลงานเพลงออกสู่ผู้ฟัง ในช่วงปี พ.ศ. 2549 นับว่าทั้งสองเป็นนักร้องคู่ขวัญที่มากด้วยความสามารถและรางวัล ด้วยเนื้อเพลง ภาษา และจังหวะดนตรี ประกอบกับน้ำเสียงที่น่าฟัง ทำให้มีผลงานเผยแพร่สู่ผู้ฟังอย่างต่อเนื่องและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เป็นที่ยอมรับในนามนักร้องลูกทุ่งเพลงใต้เพื่อชีวิต มีเนื้อหาจริงใจ และสำเนียงแบบปักษ์ใต้อันเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น นอกจากนี้เพลงลูกทุ่งภาคใต้ได้รับความนิยมไปทั่ว

ทุกภาค มีเนื้อหาสะท้อนค่านิยม ความคิด สังคม และวัฒนธรรมที่เรียงร้อยต่อกันเป็นเรื่องราว ทั้งที่สื่อความหมายโดยตรงและโดยนัย ซึ่งบทเพลงจำนวนมากมักแต่งขึ้นด้วยกลวิธีการใช้แบบเปรียบเพื่อให้ผู้ฟังเกิดการตีความหมายภายในบทเพลงและเข้าใจเนื้อเพลงอย่างลึกซึ้งซึ่งจากข้อความจำนวนน้อย นับว่าเป็นแนวทางการใช้อุปุปลักษณ์มโนทัศน์ที่เกิดขึ้นโดยปกติในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับ เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980; 2003 อ้างอิงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561, หน้า 83-84) กล่าวว่า ถ้อยคำอุปุปลักษณ์มีบทบาทสำคัญในฐานะวิธีคิดและวิธีการใช้ภาษาเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ซึ่งถ้อยคำอุปุปลักษณ์เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนสามารถใช้ เข้าใจ และตีความได้ โดยไม่ต้องอาศัยทักษะพิเศษใด

การศึกษาวรรณกรรมมีความคุ้นชินกับอุปุปลักษณ์เนื่องจากเป็นโวหารชนิดหนึ่งซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป แต่หากกล่าวถึงอุปุปลักษณ์ในทางภาษาศาสตร์นั้นเป็นการเปรียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งในแวดวงความหมายใหม่ ศิริพร ภัคดีผาสุข (2561, หน้า 81) กล่าวว่า อุปุปลักษณ์เป็นการทำความเข้าใจสิ่งหนึ่งโดยการถ่ายโอนลักษณะเด่นของสิ่งอื่นที่อยู่ต่างแวดวงความหมายมาใช้อธิบายสิ่งนั้น กล่าวอีกอย่างคือการใช้ “แบบเปรียบเทียบ” มาอธิบายสิ่งที่ “ถูกเปรียบเทียบ” ดังนั้นการใช้อุปุปลักษณ์พบได้ในวรรณกรรมต่าง ๆ เช่น กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น นิยาย หรือบทเพลงสามารถสะท้อนสิ่งที่ผู้แต่งต้องการกล่าวโดยนัยหรือต้องการสื่อให้ผู้เสพวรรณกรรมเข้าใจเนื้อความลึกซึ้งผ่านการตีความขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ โคเวคเซส (Kövecses, 2002, p. 4 อ้างอิงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561, หน้า 92) อธิบายเกี่ยวกับอุปุปลักษณ์ คือ การสร้างมโนทัศน์ในรูปแบบ “CONCEPTUAL DOMAIN (A) IS CONCEPTUAL DOMAIN (B)” ตามมโนทัศน์นี้อาจกล่าวได้ว่า CONCEPTUAL DOMAIN B คือ ความหมายใหม่ของ CONCEPTUAL DOMAIN A เมื่อเป็นเช่นนี้ การใช้อุปุปลักษณ์ในการกล่าวถึงกลุ่มใดจึงสามารถอธิบายความหมายให้แก่กลุ่มเหล่านั้นได้ด้วย ด้วยเหตุนี้ ในการศึกษาอุปุปลักษณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ร่วมกับบทเพลงได้อย่างน่าสนใจ เพื่อช่วยอธิบายความหมายซึ่งแฝงอยู่ในบทเพลง ตัวอย่างการศึกษาอุปุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ จากบทเพลง J-POP ของ พราวพรรณ พลบุญ (2561) ศึกษาอุปุปลักษณ์ตามแนวคิดทฤษฎีในมุมมองทางภาษาศาสตร์ปริชาน ของ เลคอฟและจอห์นสัน พบอุปุปลักษณ์ทั้งหมดเกิดจากการนำคำที่อยู่ในวงความหมายต้นทางถ่ายโยงความหมายไปสู่ความรัก ผู้มีความรัก ผู้ชายและผู้หญิง ในด้านลักษณะ คุณสมบัติ คุณค่า บทบาท หน้าที่ พฤติกรรม แสดงให้เห็นถึงมุมมองความคิดและวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่น เช่น ความหมายถ่ายโยงไปสู่ผู้มีความรัก คือ ธรรมชาติ พบถ้อยคำ อุปุปลักษณ์ธรรมชาติ คำว่า 光 (hikar-แสงสว่าง) เมื่อนำมาเปรียบเทียบถึงผู้มีความรัก ผู้ได้รับความรัก แสดงให้เห็นถึงฐานะ ชนชั้น ความสูงศักดิ์เหมือนกับดวงดาวหรือแสงของดอกไม้ไฟซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่สูง กล่าวคือ ถ้อยคำแสดงอุปุปลักษณ์เหล่านี้มีความหมาย

ทั้งด้านบวกและด้านลบ นอกจากบทเพลงสร้างภาษาในการเปรียบเทียบเพื่อตีความแล้ว เนื้อความภายในบทเพลงยังสะท้อนโลกทัศน์ ที่สื่อความคิดรวบยอดต่อคนในสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ภายในสังคมนั้นอย่างชัดเจน

โลกทัศน์ถูกสร้างจากการรับรู้สิ่งรอบตัวเพื่อหล่อหลอมและกำหนดทิศทางภายในสังคม ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ช่วยสะท้อนโลกทัศน์ได้เป็นอย่างดี คือ วรรณกรรม โดยเฉพาะวรรณกรรมเพลง ที่บันทึกเรื่องราว ความคิด การรับรู้ในช่วงเวลาหนึ่งไว้ได้อย่างน่าสนใจ ดังที่ ชรินทร์ อินทสุวรรณ์ (2554) ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรม เพลงลูกทุ่ง ของ ประจวบ วงศ์วิชา พบภาพสะท้อนทางสังคมหรือโลกทัศน์ด้านครอบครัว มีการห่วงใยเอื้ออาทรต่อกันของคนในครอบครัว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเบื้องต้นจากบทเพลง ของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบโลกทัศน์ที่มีต่อครอบครัวและเครือญาติ สังคมไทย ภาคใต้ มีความใกล้ชิดผูกพันกับเครือญาติ ลักษณะการอยู่อาศัยเป็นครอบครัวขยาย จึงทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สนิทสนมกันเป็นอย่างดี เมื่อต้องห่างไกลกันจึงเกิดการคำนึงหา ทว่าการศึกษาโลกทัศน์อาจมีความเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาและกลุ่มคนได้เช่นกัน ดังตัวอย่าง

ฉันดีใจ ที่ได้เป็นลูกของพ่อคนนี้

ฉันภูมิใจ ได้เกิดเป็น ลูกสาวของพ่อของฉัน

พ่อเฝ้ารัก เฝ้าถนอม อดออมไว้เพื่อครอบครัว

อดทนสู้สร้างตัว ไม่เคยที่จะท้อใจ

(บิว กัลยาณี, ลูกของพ่อ, 2559)

บทเพลงลูกของพ่อข้างต้น กล่าวถึงความผูกพันของพ่อและลูกที่มีต่อกัน พ่อซึ่งคอยดูแลครอบครัวทำให้เกิดความภาคภูมิใจก่อเกิดภายในใจของลูก ซึ่งควรแก่การเทิดทูนความดีของพ่อผู้ซึ่งดูแลทุกคนในครอบครัว

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปนิสัยมโนทัศน์ในบทเพลงและงานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลง พบความหลากหลายในแหล่งข้อมูลที่นำมาศึกษา ทั้งการนำบทเพลงของนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียง เช่น งานวิจัยของ อันทิกา ดิษฐกิจ (2555) นำบทเพลงในหนังสือรวมเพลง 25 ปี ของ นิติพงษ์ ห่อนาค ใช้วิเคราะห์อุปนิสัยเชิงมโนทัศน์ในบทเพลง และพบบทเพลงที่ประพันธ์โดย แก้ว อัจฉริยะกุล เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำที่เป็นอุปนิสัยเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักจากงานวิจัยของ กรกต กลิ่นเดช และณรงค์กรรณ รอดทรัพย์ (2562) และการศึกษาโดยเลือกประเภทบทเพลงชื่อดังมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล พบการนำบทเพลงทั้งเพลงไทยลูกทุ่ง เพลงไทยสากล บทคำขับลูกอ่อน บทเพลงต่างประเทศ เช่น J-POP มาใช้วิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้พบการนำบทเพลงของนักร้องที่มีชื่อเสียงเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เช่น นักร้องภาคอีสานของประเทศไทย จินตรา พูนลาภ, พี สะเดิด, ศิริพร อำไพพงศ์, ไผ่ พงศธร โดยผลงานวิจัยที่ใช้บทเพลงนักร้องภาคอีสานเป็นจำนวนมาก ในการศึกษา อุปลักษณะมโนทัศน์ ในบทเพลงและโลกทัศน์ในบทเพลง จึงนำมาเป็นแนวทางการศึกษาอุปลักษณะมโนทัศน์ และโลกทัศน์ในบทเพลงของนักร้องภาคใต้ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) โดยวิเคราะห์อุปลักษณะมโนทัศน์ที่ใช้เปรียบเพื่อสื่อความ ในบทเพลง และวิเคราะห์โลกทัศน์ของคนภาคใต้ที่สะท้อนผ่านเพลงลูกทุ่งภาคใต้ อันจะนำไปสู่ ความเข้าใจถึงอุปลักษณะมโนทัศน์ในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้และเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิเคราะห์อุปลักษณะมโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้
2. วิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์อุปลักษณะมโนทัศน์และโลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องในเครือ บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สังกัดค่าย อาร์ สยาม โดยนำบทเพลงของนักร้องดังกล่าว เนื่องจากเป็นนักร้องผู้มีชื่อเสียง มีบทเพลงร้องร่วมกัน และมีบทเพลงร้องแก้ที่มีเนื้อหาของเพลง เชื่อมโยงต่อกัน ซึ่งมีจำนวนบทเพลงทั้งหมด 11 อัลบั้ม 148 บทเพลง แต่งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2561 เท่านั้น (ดูบทที่ 3 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย) ได้แก่

1. บทเพลงร้องเดี่ยวของบ่าววี อาร์ สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) จำนวน 76 บทเพลง
2. บทเพลงร้องเดี่ยวของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จำนวน 67 บทเพลง
3. บทเพลงร้องร่วมระหว่างบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จำนวน 5 บทเพลง

ผู้วิจัยศึกษาอุปลักษณะเพลงลูกทุ่งภาคใต้จากบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ดังนี้

1. [อุปลักษณะบุคคล]
2. [อุปลักษณะสัตว์]
3. [อุปลักษณะสิ่งของ]

4. [อุปลักษณะยานพาหนะ]
5. [อุปลักษณะธรรมชาติ]
6. [อุปลักษณะอาหาร]
7. [อุปลักษณะการสูญเสียและความเจ็บปวด]

ผู้วิจัยศึกษาโลกทัศน์ของคนใต้ที่สะท้อนผ่านเพลงลูกทุ่งภาคใต้ จากบทเพลงของบ่าววี อารัสมาย (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ดังนี้

1. โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก
2. โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม
 - 2.1 เพศ
3. โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา
4. โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต
 - 4.1 ประเพณีท้องถิ่น
 - 4.2 ความเชื่อ
 - 4.3 นิสัยของคนภาคใต้
 - 4.4 ถิ่นที่อยู่
 - 4.5 ครอบครัวและเครือญาติ
 - 4.6 ธรรมชาติ
 - 4.7 วรรณกรรม
 - 4.8 อาชีพ
 - 4.9 อาหาร
 - 4.10 เครื่องแต่งกาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

อุปลักษณะมโนทัศน์ หมายถึง การเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งปรากฏในชีวิตประจำวัน จนกลายเป็นภาพในใจ อธิบายถึงสิ่งที่ต้องการสื่อสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาศัยภาษา ถ้อยคำ การสื่อสาร เป็นตัวแทนในการสะท้อนความคิดนั้น

โลกทัศน์ หมายถึง การมองโลกหรือรับรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเพื่อประเมินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีภาษาสื่อความคิด ความเชื่อ และค่านิยม เพื่อกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในสังคม หรือกลุ่มคนหนึ่งในการหล่อหลอมและกำหนดทิศทางภายในสังคม

โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก หมายถึง การมองโลกเกี่ยวกับความรัก ความรู้สึกอันดีที่มีต่อกัน ทั้งที่สื่อถึงความรักระหว่างชายหญิงและความรักที่มีต่อชาติ บ้านเมือง

โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม หมายถึง การมองโลกเกี่ยวกับสังคมในด้านฐานะ เพศ ของกลุ่มคนหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นภายในสังคมนั้น

โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา หมายถึง การมองโลกด้านการศึกษาเล่าเรียนอันเกิดจากมุมมองความคิดของคนในสังคมนั้น

โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต หมายถึง การมองโลกและสิ่งรอบตัวด้านประเพณีท้องถิ่น ความเชื่อ นิสัย ถิ่นที่อยู่ ครอบครัว ธรรมชาติ วรรณกรรม อาชีพ อาหาร และเครื่องแต่งกายภายในกลุ่มคนที่หล่อหลอมทิศทางการดำเนินชีวิตในสังคมนั้นในช่วงเวลาหนึ่ง

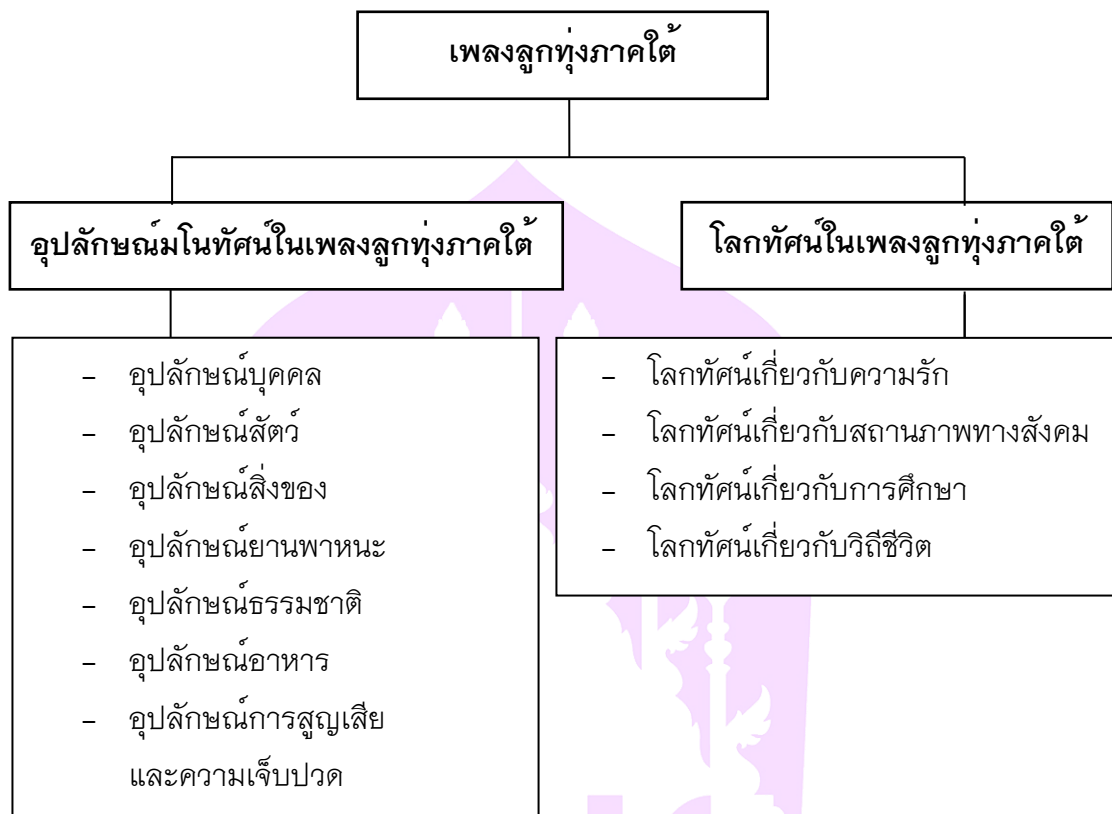
เพลงลูกทุ่งภาคใต้ หมายถึง เพลงที่มีคำร้องหรือเนื้อหา ที่มีลักษณะเฉพาะท้องถิ่นใต้ ได้แก่ บทเพลงของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซำ) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทราบอุปลักษณะโน้ตทัศน์ที่ใช้เปรียบเพื่อสื่อความในเพลงลูกทุ่งภาคใต้
2. ทราบโลกทัศน์ของคนภาคใต้ที่สะท้อนผ่านเพลงลูกทุ่งภาคใต้
3. เป็นแนวทางในการศึกษาอุปลักษณะโน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคอื่น ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดอุปลักษณณ์ในท่อนในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง อุปลักษณณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้วิจัยแบ่งเอกสารเป็นสามส่วน ส่วนแรกเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่สองเป็นเอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) และส่วนที่สามเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดเรื่องอุปลักษณณ์มโนทัศน์

1.2 แนวคิดเรื่องโลกทัศน์

2. เอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณณ์มโนทัศน์ในบทเพลง

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณณ์มโนทัศน์

3.3 งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลง

3.4 งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง อุปลักษณณ์มโนทัศน์ในบทเพลงภาคใต้ ได้แก่ แนวคิดการศึกษาอุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ ของ เลคคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) และแนวคิดโลกทัศน์ ของ โรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Redfield, 1965) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องอุปลักษณณ์มโนทัศน์

อุปลักษณณ์มโนทัศน์เป็นประเด็นกล่าวถึงมาเป็นเวลานานในงานเขียนของ อริสโตเติล ในอดีตกล่าวถึง “อุปลักษณณ์” เฉพาะทางด้านวาทศิลป์เป็นการใช้ภาษาเพื่อยกระดับ ถ้อยคำที่ใช้อยู่ทั่วไปให้มีลักษณะพิเศษ มีชั้นเชิงทางความคิด มีวรรณศิลป์ อุปลักษณณ์จึงอยู่นอกขอบเขตของการใช้ภาษาโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน และเป็นการใช้ภาษาแค่ในกลุ่มผู้ที่มีความรู้หรือมีศิลปะในการใช้ภาษาชั้นสูง เช่น กวีหรือนักกล่าวสุนทรพจน์เท่านั้น ต่อมาแนวคิดเรื่องอุปลักษณณ์มโนทัศน์ขยายกว้างขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น

ศิริพร ภัคดีผาสุข (2561, หน้า 83) กล่าวว่า แนวคิดเรื่องมโนอุปลักษณ์ (Conceptual Metaphor Theory–CMT) จอร์จ เลคอฟ (George Lakoff) และมาร์ก จอห์นสัน (Mark Johnson) ชี้ให้เห็นว่า อุปลักษณ์ไม่ใช่เพียงเรื่องของภาษาแต่เป็นเรื่องของความคิดประสบการณ์และสิ่งใหม่ที่เข้ามาในชีวิตส่วนหนึ่ง ด้วยการเปรียบเทียบกับประสบการณ์หรือสิ่งที่เข้าใจดีอยู่แล้ว และถ้ายิ่งความเข้าใจไปยังการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่เหล่านั้น ช่วยกำกับและส่งผลให้เกิดการใช้ภาษาในลักษณะที่แสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มความหมายที่ต่างกัน เลคอฟ และจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) จึงเสนอศัพท์ “conceptual metaphor” (มโนอุปลักษณ์) และ “linguistic metaphor” (ถ้อยคำอุปลักษณ์) เพื่อแยกแยะให้เห็นความแตกต่างระหว่างอุปลักษณ์ส่วนที่อยู่ในระบบความคิดกับอุปลักษณ์ส่วนที่แสดงออกผ่านภาษา

โคเวคเซส (Kövecses, 2002, p. 4 อ้างอิงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561, หน้า 83) ได้กล่าวว่า มโนอุปลักษณ์ (conceptual metaphor; metaphorical concept) เป็นความคิดหรือเป็นมโนทัศน์เชิงเปรียบเทียบ โดยทำความเข้าใจแวดวงความคิด (conceptual domain) หนึ่ง โดยอาศัยอีกแวดวงความคิดหนึ่ง แวดวงความคิดคือกลุ่มหรือชุดของประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ถ้อยคำอุปลักษณ์ (Linguistic metaphor; metaphorical linguistic expression) เป็นรูปภาษาที่แสดงให้เห็นความคิดเชิงอุปลักษณ์ ระหว่างสิ่งสองสิ่งที่อยู่ต่างแวดวงความหมายกัน ช่วยทำให้เราสามารถวิเคราะห์และเห็นมโนอุปลักษณ์ในความคิดของผู้ใช้ภาษาที่สื่อออกมา

มโนอุปลักษณ์และถ้อยคำอุปลักษณ์มีบทบาทสำคัญในฐานะวิธีคิดและวิธีการใช้ภาษาเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ส่วนใหญ่เกิดจากประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับร่างกายไปใช้ในการเปรียบเทียบ ทำความเข้าใจ เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนสามารถใช้ เข้าใจและตีความได้โดยไม่ต้องอาศัยทักษะความสามารถพิเศษ อุปลักษณ์จึงไม่ใช่สมบัติของเฉพาะกวีผู้มีวาทีศิลป์ เช่น แวดวงความหมายเกี่ยวกับ “สงคราม” ที่ใช้คำจำพวก กลยุทธ์ ชนะ เดือดระอุ ห่าหั่น แย่ง แนวรบ สมรภูมิ พันธมิตร เป็นต้น มาใช้ในการกล่าวถึง “การทำธุรกิจ” ดังนั้น ถ้อยคำอุปลักษณ์ดังกล่าวสื่อให้เห็นมโนอุปลักษณ์ [การทำธุรกิจ คือ สงคราม] เช่น บริษัทของเราต้องวางแผน กลยุทธ์เพื่อให้สามารถชนะบริษัทคู่แข่งได้

นอกจากนี้ เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980 อ้างอิงใน ศิริพร ภัคดีผาสุข, 2561, หน้า 85–89) ศึกษาและจัดประเภทของมโนอุปลักษณ์เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 Structural metaphor หรือ อุปลักษณ์เชิงโครงสร้าง คือ เปรียบเทียบความเหมือนระหว่างแนวคิดสองแนวคิด ผ่านองค์ประกอบย่อยในโครงสร้างของทั้งสองแนวคิดสามารถเทียบเคียงกันได้อย่างเป็นระบบ เช่น ความรักกับการเดินทาง การทำธุรกิจกับสงคราม

1.2 Orientation metaphor (spatial orientation) หรือ อุปลักษณิศติทางการเคลื่อนที่ เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่มนุษย์ต้องเคลื่อนที่ไปในทิศทางต่าง ๆ จึงนำความคิดเกี่ยวกับ ประสบการณ์การเคลื่อนที่ [ขึ้น-ลง] UP-DOWN [เข้า-ออก] IN-OUT หรือ [ศูนย์กลาง-ชายขอบ] CENTER-PERIPHERAL มาใช้ในการทำความเข้าใจประสบการณ์อื่น ๆ เช่น ดี คือ ข้างบน “สิ่งที่ดี” คือสิ่งที่อยู่ “ข้างบน” ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงการได้รับสิ่งที่ดีเราจึงใช้คำว่า “ขึ้น” เช่น รวยขึ้น อากาศดีขึ้น สวยขึ้น เจริญขึ้น เป็นต้น

1.3 Ontological metaphor หรือ อุปลักษณิศติ เป็นมโนอุปลักษณิศติที่มีการเปรียบเทียบ สิ่งที่เป็นนามธรรมเหมือนเป็นวัตถุสิ่งของที่จับต้อง หยิบยื่น ส่งผ่าน ฯลฯ ได้แสดงให้เห็น การถ่ายโยงประสบการณ์ที่เราใช้แก่ “วัตถุสิ่งของ” เช่น seize (หยิบจับ), lose (ทำลาย), make (สร้าง), have (มี), find (หา), grab (หยิบฉวย), slip through fingers (หลุดมือ) ขยายมาใช้ในการกล่าวถึง “โอกาส” เป็นนามธรรม ทำความเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมโดยพิจารณาว่าสิ่งนั้น เป็นเสมือนวัตถุที่จับต้องได้

แนวคิดเรื่องมโนอุปลักษณิศติของเลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) ทำให้เกิดมุมมองใหม่ ปรากฏการณ์ทางภาษาและความคิด ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ว่าอุปลักษณิศติ เป็นสิ่งใกล้ตัวและมีบทบาทสำคัญในชีวิตเรา

นอกจากนี้เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) อธิบายถึง อุปลักษณิศติ สามารถสะท้อนความคิดออกมาในรูปของภาษาได้ เช่น มโนทัศน์เรื่อง “เวลา” ในสังคมที่ใช้ ภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

You don't use your time profitably.

Do you have much time left?

I've invested a lot of time in her.

You need to budget your time.

I've invested a lot of time in he.

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า “เวลา” ในสังคมตะวันตกนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่าและ เป็นสิ่งที่สำคัญ ฉะนั้นจึงมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องของเวลาว่า “เวลา” เป็นสิ่งมีค่า แนวคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าอุปลักษณิศติไม่ใช่เพียงปรากฏทางภาษาที่มีรูปแบบเปรียบเทียบหนึ่งเป็นหนึ่ง เท่านั้น แต่ว่าการอุปลักษณิศติเป็นรูปภาษาที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ในทางภาษาศาสตร์ อุปลักษณิศติ หมายถึง คำพูดที่เปรียบเทียบหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดจากมโนทัศน์ประกอบด้วย “แบบเปรียบเทียบ” และ “สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ” ทั้งนี้สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบคือสิ่งที่อยู่ต่างแควงความหมาย และในการเปรียบเทียบนั้น จะปรากฏสิ่งที่ถูกเปรียบเทียบหรือไม่ก็ได้

มโนทัศน์ เป็นระบบความคิดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อทำให้เกิดภาพในใจอธิบายถึง สิ่งที่มนุษย์รับรู้และเข้าใจโดยอาศัยภาษา ถ้อยคำ การสื่อสาร เป็นตัวแทนในการสะท้อน ความคิดนั้นออกมา ออกเดนและริชาร์ด (Ogden and Richards, 1972, p.11 อ้างอิงใน ชนิกันต์ วงศ์ปิยะ, 2556, หน้า 145-146) ได้กล่าวถึงความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพ (Symbols) ความคิด (Concept) และ สิ่งที่อ้างถึง (Referent) ซึ่งสิ่งที่อ้างถึงกับรูปภาพไม่ได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับวัตถุในโลก แต่มีความหมายได้โดยผ่านกระบวนการความคิดแบบมโนทัศน์ ของผู้ใช้ภาษา มโนทัศน์ไม่ได้สื่อถึงความหมายเพียงอย่างเดียวแต่มีความเด่นชัดในด้าน การเปรียบเทียบด้วย ซึ่ง เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) กล่าวถึงระบบ มโนทัศน์ของมนุษย์ ว่าประกอบไปด้วยสิ่งที่เราจับบนโลก ซึ่งทำให้เกิดความสัมพันธ์กับผู้อื่น ระบบความคิดของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบ แต่การเปรียบเทียบดังกล่าว เกิดขึ้นอยู่แล้วในชีวิตประจำวัน และเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติจะรู้สึกถึงปรากฏการณ์เหล่านี้ ที่เกิดขึ้นในระบบ

การศึกษาแนวคิดเรื่องอุปลักษณมโนทัศน์ตามแนวอรรถศาสตร์ปริชานของ เลคอฟ และจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับอุปลักษณเป็นการขยาย ความเข้าใจในลักษณะที่ต่างไปจากเดิม ตามที่ผู้ใช้ภาษาส่วนใหญ่มองว่าเป็นกลวิธีทางวรรณศิลป์ ปรากฏในถ้อยคำของกวี อุปลักษณมโนทัศน์ไม่ได้มีอยู่เฉพาะในบทกวี หากแต่เป็นถ้อยคำที่ใน ชีวิตประจำวัน และที่สำคัญเป็นผลผลิตของระบบวิธีคิดของเรา ดังนั้นภาษาที่มนุษย์ใช้ในชีวิตประจำวันมีลักษณะการเปรียบเทียบจากตัวผู้ใช้ภาษาโดยปกติ ซึ่งสะท้อนมโนทัศน์ทาง ความคิดจัดเป็นอุปลักษณมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการรับรู้ต่อ สิ่งที่อยู่รอบตัวเราและสัมพันธ์กับประสบการณ์ในการรับรู้เดิมที่มีอยู่ของมนุษย์จึงเกิดเป็น ความเข้าใจร่วมกัน การวิจัยนี้จะใช้แนวคิดการศึกษาอุปลักษณเชิงมโนทัศน์ของ เลคอฟและ จอห์นสัน (Lakoff and Johnson) วิเคราะห์อุปลักษณในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

2. แนวคิดเรื่องโลกทัศน์

โลกทัศน์เป็นการมองโลกหรือรับรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเพื่อประเมินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีภาษาสื่อความคิด ความเชื่อ และค่านิยม เพื่อกล่าวถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในสังคมหรือกลุ่ม คนหนึ่งในการหล่อหลอมและกำหนดทิศทางภายในสังคม ในการศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวข้องกับ ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยในแต่ละช่วงเวลาอาจมี การเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและค่านิยมในสังคมนั้น ๆ

สนิท สมัครการ (2518, หน้า 14) ให้ความหมายว่า โลกทัศน์ คือ สิ่งที่กำหนดแนวคิด และพฤติกรรมของมนุษย์ และโลกทัศน์ก็ชี้ให้เห็นผลแสดงออกทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับชีวิต และโลกของคนในสังคมโดยรวม

โรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Redfield, 1965 อ้างอิงใน อมรา พงศาพิชญ์, 2541 หน้า 81-82) กล่าวว่า โลกทัศน์ คือ ภาพที่บุคคลในสังคมมองเห็นตัวเขา และความสัมพันธ์ของตัวเขากับสภาพครอบครัว การศึกษาโลกทัศน์ คือ การพยายามทำความเข้าใจของกลุ่มคนที่นักวิชาการกำลังศึกษาอยู่นั้นมองสังคมและโลกรอบ ๆ ตัวเขาอย่างไร โดยโรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Robert Redfield) เป็นนักมานุษยวิทยาคนแรกที่ใช้คำว่าโลกทัศน์ (Worldviews) โดยให้คำอธิบายว่า โลกทัศน์ คือ ภาพที่บุคคลในสังคมมองเห็นตัวเขาและความสัมพันธ์ของตัวเขากับสภาพรอบตัว ดังนั้น การศึกษาโลกทัศน์เป็นการพยายามทำความเข้าใจว่ากลุ่มคนที่นักวิชาการกำลังศึกษาอยู่นั้นมองสังคมและโลกรอบ ๆ ตัวเขาอย่างไร โรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Robert Redfield) ได้ศึกษาคนเม็กซิกัน ในหมู่บ้าน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นสภาพสังคม วัฒนธรรม ของคนชนบทในเม็กซิโกและวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง เพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมทางตะวันตก จากโลกที่พัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตามการศึกษาเรื่องโลกทัศน์นี้มีปัญหาจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาโลกทัศน์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ

นอกจากนี้ วิทย์ วิศทเวทย์ (2523, หน้า 25) กล่าวว่า โลกทัศน์ในมุมมองด้านมานุษยวิทยา คือ ทัศนะของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขาและกลุ่มที่เขาอาศัยอยู่ รวมไปถึงเผ่าพันธุ์มนุษย์กลุ่มอื่น ๆ ที่ซึ่งแสดงออกผ่านความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม โดยการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นโลกทัศน์คือความเชื่ออันเป็นระบบในวิถีชีวิตของคน อาจพูด คิด ทำอะไรอย่างหลากหลายเพียงเพื่อสะท้อนทัศนะอันหนึ่งอันเดียวกัน ทัศนะพื้นฐานนี้จัดว่าเป็นโลกทัศน์กำหนดทิศทางชีวิตของแต่ละคน และเป็นตัวกำหนดทิศทางของสังคมที่อยู่ร่วมกัน

การวิจัยในครั้งนี้จะใช้แนวคิดเรื่องโลกทัศน์ของโรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Redfield, 1965) ที่ว่าการศึกษารื่องโลกทัศน์เป็นการพยายามทำความเข้าใจต่อกลุ่มคนที่กำลังศึกษาอยู่นั้น ด้วยการมองสังคมและโลกรอบรอบตัวให้เห็นสภาพสังคม วัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวทางในการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

เอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

ผู้วิจัยมุ่งวิเคราะห์บทเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องในเครือบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สังกัดค่าย อาร์ สยาม ซึ่งเป็นนักร้องที่มีชื่อเสียงและมีผลงานร่วมกัน โดยผู้วิจัยแบ่งเอกสารเกี่ยวกับประวัติและผลงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ประวัติและผลงานของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และประวัติและผลงานของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประวัติและผลงานของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว)

คมชัดลึก (2555, สืบออนไลน์) กล่าวว่า ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว ใช้ชื่อในวงการเพลงว่า บ่าววี อาร์สยาม มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดตรัง เกิดเมื่อ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2517 มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน บ่าววีเป็นลูกคนโต ใน พ.ศ. 2555 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการเมือง การปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในระยะเวลาถึง 19 ปี และจบโรงเรียน จ่าอากาศ เหล่าอากาศโยธิน-สารวัตรทหาร รุ่นที่ 36 ปัจจุบันบ่าววีรับราชการเป็นทหารอากาศ ที่กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ กองบัญชาการกองทัพอากาศ ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ดำรงการกีฬา บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) ได้เซ็นสัญญาเป็นนักฟุตบอล สังกัดสโมสรฟุตบอลจังหวัดสมุทรปราการ ในลีกภูมิภาค ดิวิชั่น 2 รวมถึงในวงการมวยไทยยังเป็นผู้สนับสนุนให้กับนักมวยไทยที่ชื่อว่า วรวุฒิ บ่าววีอินส์ อีกด้วย

จังหวัดตรัง (Trang) (ม.ป.ป., สืบออนไลน์) กล่าวว่า ในระหว่างเข้ารับราชการทหาร เมื่อมีเวลาว่างก็จะไปร้องเพลงตามผับหรือห้องอาหารต่าง ๆ ในเวลากลางคืน จนกระทั่งได้ส่งผลงานเพลงของตัวเองให้ศิลปินนักร้องหนู มิเตอร์ ผ่านไป 1 เดือน ได้รับการตอบกลับผ่านการพิจารณา บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) นักร้องหนุ่มจากแดนใต้ จึงมีผลงานเพลง สร้างชื่อเสียงจากบทเพลง ขอนไม้กับเรือ และยังเป็นนักร้องลูกทุ่งเพื่อชีวิต เนื้อหาจริงใจ ตรงไปตรงมา ที่มีสำเนียงแบบปักษ์ใต้อันเป็นเอกลักษณ์ประจำตัว ในสังกัดค่าย อาร์สยาม เช่นเดียวกับบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) โดยมีศิลปินที่ชื่นชอบ ได้แก่ เอกชัย ศรีวิชัย และมาลีฮวนน่า

ผลงานเพลงชุดแรกของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2548 มีบทเพลงที่ได้รับความนิยม เช่น ดาวท่วงจันทร์ ผากฟ้า และในชุดที่ 2 ชื่ออัลบั้ม บ่าววี 2 ออกเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2550 มีเพลงที่ได้รับความนิยม คือ ขอนไม้กับเรือ ซึ่งเป็นบทเพลง ที่ได้รับความนิยมมาก จากนั้น บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องสาวในค่ายเดียวกัน ได้นำไปแปลงเป็นเพลงของตน ชื่อเพลงเพียงสองเรา และบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต.วีรยุทธ์ นานข้าว)

มีผลงานออกมาเรื่อย ๆ ทำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้บ่าววีย์ยังเคยร่วมแสดงละครในช่อง 7 HD และช่อง 8 รวมทั้งได้รับรางวัลพิฆเนศวร ครั้งที่ 2 ประจำปี 2556 สาขาศิลปินเพลงลูกทุ่งดีเด่นชาย และบุคคลสงเคราะห์ดีเด่น เข้ารับพระราชทานโล่รางวัล “ตาชั่งทอง” ประจำปี 2556

2. ประวัติและผลงานของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

ไทยรัฐ ออนไลน์ (2560, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า กัลยาณี เจียมสกุล มีชื่อในวงการเพลงว่า บิว กัลยาณี บ้านเกิดอยู่ที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกิดเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2528 มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) เป็นคนสุดท้อง จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ จากมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ในระยะเวลา 14 ปี ซึ่งก่อนหน้านี้เคยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิเทศศาสตร์ บุรณการ และศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการตลาด ก่อนจะมาสำเร็จการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ฐานะทางบ้านของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ค่อนข้างยากจน พ่อเป็นภารโรงของโรงเรียน ส่วนแม่ขายขนมในโรงเรียนกาญจนดิษฐ์วิทยาคมเช่นกัน บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) มีความชื่นชอบการร้องเพลงมาตั้งแต่เด็ก ขณะที่ครอบครัวได้สนับสนุนเรื่องเช่นกัน เนื่องจากพ่อเคยเล่นหนังตะลุง ส่วนแม่ชื่นชอบการร้องเพลงรำวง ทำให้ซึมซับเกิดเป็นความสามารถเข้าประกวดร้องเพลงตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งชนะเลิศการประกวดร้องเพลง “Big C Sing Contert 2544” ชนะเลิศการประกวดร้องเพลงระดับอุดมศึกษา และเข้าชิงแชมป์ประเทศไทยปี 2546

RSIAM (2556, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า การเข้าวงการของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ในขณะที่เรียนมหาวิทยาลัยเคยได้ร่วมร้องประสานเสียงอยู่ในวงดนตรีของมหาวิทยาลัย และได้เข้าร่วมร้องเพลงในอัลบั้มครบรอบ 70 ปี มหาวิทยาลัยแม่โจ้ นอกจากนั้นยังเป็นนักร้องประจำวงดนตรีลูกทุ่ง “แม่โจ้แบนด์” และด้วยที่น้ำมีวงอิเล็กทรอนิกส์เป็นของตัวเอง บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จึงได้ร่วมตระเวนร้องเพลงไปกับวงดนตรี จนได้รู้จักกับอาจารย์ มาร์ค ไบเตย (นคร ทิพย์ปัญญา) จึงทำให้บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้มีโอกาสร้องเพลงอัดเสียงไว้ เพื่อนำมาเสนอกับคุณ สอนง โสติกลักษณ์ ผู้ดูแลค่ายมิติเรคคอร์ด ในเครืออาร์สยาม และก็ถูกเรียกเข้ามาเซ็นสัญญา โดยผลงานอัลบั้มแรกชื่อว่าโนบราโนราห์ ออกมาในช่วงปี พ.ศ. 2549 และได้รับการต้อนรับอย่างดี ทำให้เธอก้าวขึ้นมาเป็นนักร้องลูกทุ่งเพื่อชีวิตหญิงแถวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเพลงที่มีเนื้อหาและจังหวะสนุกสนาน ประกอบกับน้ำเสียงที่น่าฟังของผู้ร้อง โดยมีบทเพลงซึ่งที่เรียกน้ำตาให้คิดถึงบ้านเกิดด้วยเพลงสาวรามฯ ยามเย็น รวมทั้งเพลงรักซึ่ง ๆ

จากเพลงจะอยู่เคียงข้างเธอ ต่อมาบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) มีบทเพลงอื่น ๆ ที่ได้รับความนิยมตามมาอีกหลายเพลง ทำให้มีผลงานออกมาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากการเป็นนักร้อง บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ยังมีโอกาสในด้านการศึกษาเป็นฟรีเซ็นเตอร์ เนสกาแพ 3 in 1 มายด์พ คนใต้หัวใจเข้มข้น ในปี พ.ศ. 2550 ฟรีเซ็นเตอร์ ทรุ-มิวสิคซิม คู่กับ สุทธิราช วงศ์เทวีญ, กระแต อาร์สยาม และโป่งกลางสะออน อาร์ สยาม ในปี พ.ศ. 2551 และร่วมแสดงภาพยนตร์ รวมพลคนลูกทุ่งเงินล้าน ใน ปี พ.ศ. 2556 ทำให้ได้รับรางวัลดาวรุ่งยอดเยี่ยม สตาร์ เอนเตอร์เทนเมนต์ อะวอร์ดส์ ปี 2006 (ประกาศเมื่อ 12 มีนาคม 2550) และรางวัลศิลปินเพื่อชีวิตหน้าใหม่ยอดเยี่ยมฝ่ายหญิง มหานครอะวอร์ดส์ ครั้งที่ 3 (ประกาศเมื่อ 30 มีนาคม พ.ศ. 2550)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับอุปสรรคณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ เป็นการศึกษาจากงานวิจัยเกี่ยวกับอุปสรรคณ์มโนทัศน์ในบทเพลง งานวิจัยเกี่ยวกับอุปสรรคณ์มโนทัศน์ งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลง และงานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. งานวิจัยเกี่ยวกับอุปสรรคณ์มโนทัศน์ในบทเพลง

อันทิกา ดิษฐกิจ (2555) ศึกษาอุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์ในบทเพลงที่ประพันธ์โดยนิติพงษ์ ห่อนาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปภาษาที่เป็นอุปสรรคณ์และมโนทัศน์ในเรื่องที่พบจากอุปสรรคณ์ในหนังสือรวมเพลง 25 ปี ของ นิติพงษ์ ห่อนาค จำนวน 331 เพลง โดยศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานและแนวคิดอุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์ของเลคอฟ และจอห์นสัน ผลการศึกษา พบว่า การแบ่งประเภทบทเพลงตามความหมายของเนื้อหาบทเพลง ออกเป็น 3 ประเภท คือ บทเพลงที่มีความหมายเกี่ยวกับความรัก จำนวน 267 เพลง เกี่ยวกับชีวิต จำนวน 62 เพลง และเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ จำนวน 2 เพลง ซึ่งบทเพลงที่เกี่ยวกับความรักมีจำนวนมากที่สุด และพบอุปสรรคณ์ในบทเพลงประเภทนี้มากที่สุด โดยจำแนกประเภทของอุปสรรคณ์ตามเรื่องต่าง ๆ ได้ ดังนี้ อุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรัก อุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้มีความรัก อุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้หญิง อุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับผู้ชาย อุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับใจ และอุปสรรคณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ ภายในบทเพลงนั้นผู้ประพันธ์มักนำอุปสรรคณ์ที่ซึ่งเป็นรูปธรรมมาใช้ในการเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นนามธรรม เช่น การนำอุปสรรคณ์สิ่งมีชีวิต เช่น มนุษย์ มาเปรียบกับความรัก การใช้อุปสรรคณ์ในลักษณะเช่นนี้ทำให้ผู้ฟังหรือผู้รับสารสามารถเข้าใจความหมายของบทเพลง และเกิดภาพจินตนาการตามบทเพลงได้อย่างชัดเจน นอกเหนือจากนี้ในสังคมไทยนั้นมีการนำ

คำกริยาที่ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้กับสิ่งที่เป็นนามธรรมอยู่บ่อยครั้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความหมายได้อย่างชัดเจน แสดงให้เห็นการถ่ายโยงความหมายและสะท้อนมโนทัศน์ของผู้ใช้ ภาษาในการประพันธ์เพลง โดยใช้อุปลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการใช้ ภาษาในชีวิตประจำวันโดยทั่วไปของมนุษย์อย่างเป็นปกติ

กรรณก รัมมะอัถ์ถ (2556) ศึกษาการเปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักในเพลงไทย ลูกทุ่งกับเพลงไทยสากล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถ้อยคำอุปลักษณ์เกี่ยวกับความรัก ในเพลงไทยลูกทุ่งยุคก่อนเพลงไทย เพลงลูกทุ่งยุคปัจจุบัน และเพลงไทยสากลยุคปัจจุบัน วิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับความรักที่พบในเพลงไทยลูกทุ่งยุคก่อน ยุคปัจจุบัน และไทยสากล ยุคปัจจุบัน เปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งยุคก่อนกับเพลงไทย ลูกทุ่งยุคปัจจุบัน และอุปลักษณ์ความรักที่ปรากฏในเพลงไทยลูกทุ่งยุคปัจจุบันกับเพลงไทย สากลยุคปัจจุบัน ตามทฤษฎีอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของ เลคอฟและจอห์นสัน และแนวคิด เกี่ยวกับการถ่ายโยงความหมายของครุช โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพลงไทยลูกทุ่งยุคก่อน จากหนังสือพิมานเพลง เล่ม 1-4 เพลงไทยลูกทุ่งยุคปัจจุบันจากหนังสือเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิต Vol.1-Vol.5 ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2553-2555 และเพลงไทยสากลยุคปัจจุบันจากหนังสือเพลง The Guitar Year Book ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2551-2555

ผลการศึกษาพบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักทั้งหมด 16 อุปลักษณ์ ได้แก่ 1) [ความรัก คือ มนุษย์] 2) [ความรัก คือ พี่ช] 3) [ความรัก คือ สัตว์] 4) [ความรัก คือ ทรัพย์ลิน] 5) [ความรัก คือ อาหาร] 6) [ความรัก คือ สิ่งก่อสร้าง] 7) [ความรัก คือ ธรรมชาติ] 8) [ความรัก คือ สิ่งเหนือธรรมชาติ] 9) [ความรัก คือ การแสดง] 10) [ความรัก คือ การแข่งขัน] 11) [ความรัก คือ การเดินทาง] 12) [ความรัก คือ การเรียน] 13) [ความรัก คือ การเจ็บป่วย] 14) [ความรัก คือ สิ่งของ] 15) [ความรัก คือ สงคราม] และ 16) [ความรัก คือ เพลง] ซึ่งมี กระบวนการถ่ายโยงทางความหมาย 2 ประเภท ได้แก่ การถ่ายโยงความหมายแบบภวสัมพันธ์ และการถ่ายโยงความหมายแบบญาณสัมพันธ์ อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักในเพลง ไทยลูกทุ่งยุคก่อน มีการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมชนบทและวิถี การดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ในขณะที่เพลงไทยลูกทุ่งยุคปัจจุบันมีการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่ แสดงให้เห็นถึงความทันสมัย ความเจริญเติบโตของสังคมมากขึ้น เช่นเดียวกับถ้อยคำอุปลักษณ์ ที่พบในเพลงไทยสากลยุคปัจจุบัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองที่มีอิทธิพล ไปสู่สังคมชนบท อย่างไรก็ตามพบว่า ในเพลงไทยลูกทุ่งยุคปัจจุบันมีการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ ที่สะท้อนวิถีชีวิตสภาพความเป็นอยู่ของสังคมชนบท ประเพณีพื้นบ้านให้เห็นอยู่ด้วยเช่นกัน

อัษฎาวุธ ไสยรส (2558) ศึกษาโนอุปลักษณะความเป็นอีสานในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โนอุปลักษณะความเป็นอีสานในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย และวิเคราะห์หน้าที่ของถ้อยคำอุปลักษณะความเป็นอีสานในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย ตามแนวการศึกษาหน้าที่ของอุปลักษณะตามแนวคิดทฤษฎีวิวัฒนาการปฏิบัติศาสตร์ของโกทลี ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากนักร้อง จำนวน 6 คน ได้แก่ ศิริพร อำไพพงศ์, จินตรา พูลลาภ, ต่าย อรทัย, ไม้ พงศธร, มนต์แคน แก่นคูน และไหมไทย ใจตะวัน จำนวนทั้งสิ้น 531 เพลง ผลการศึกษา พบว่า มโนอุปลักษณะความเป็นอีสานที่สะท้อนผ่านถ้อยคำอุปลักษณะในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย มีจำนวน 15 มโนอุปลักษณะ ได้แก่ การต่อสู้แข่งขัน การเดินทาง ธุรกิจ พื้นที่หรือสถานที่ ธรรมชาติ สัตว์ พืช การศึกษา มนุษย์ อาหาร การรักษาโรค เครื่องใช้และสิ่งปลูกสร้าง วัตถุสิ่งของ ภัยพิบัติ และการประหยัคต่อดอม ซึ่งหน้าที่ของถ้อยคำอุปลักษณะความเป็นอีสานในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัยมี 3 ด้าน คือ 1) หน้าที่ด้านการถ่ายทอดความคิด 2) หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ 3) หน้าที่ด้านการเรียบเรียงความ ผลการวิจัยในครั้งนี้ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในระบบความคิดของคนในสังคมอีสาน และทราบถึงความสำคัญของภาษาที่ใช้โน้มน้าวใจและมีอิทธิพลส่งผลต่อความคิด ความรู้สึก และการกระทำของคนในสังคมสะท้อนความเป็นอีสานออกมาผ่านบทเพลง

แพรวพรรณ พลบุญ (2561) ศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์จากบทเพลง J-POP โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาอุปลักษณะจากบทเพลง J-POP เกี่ยวกับความรักและความสัมพันธ์ระหว่างอุปลักษณะกับมโนทัศน์ของสังคมญี่ปุ่นผ่านการใช้คำอุปลักษณะ โดยนำข้อมูลบทเพลง J-POP จากคลังเพลงภาษาญี่ปุ่นออนไลน์ ระหว่างปี ค.ศ. 2000-2017 จำนวน 400 บทเพลงนำมาแปลและตรวจสอบโดยเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์อุปลักษณะตามแนวคิดอุปลักษณะในมุมมองทางภาษาศาสตร์ปริชานของ เลคอฟและจอห์นสัน (1980) ผลการศึกษาพบอุปลักษณะ 159 คำ แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) อุปลักษณะความรัก 2) อุปลักษณะผู้มีความรัก 3) อุปลักษณะผู้หญิง 4) อุปลักษณะผู้ชาย ตัวอย่าง อุปลักษณะความรัก [ความรัก คือ ธรรมชาติ] กล่าวถึงท้องฟ้า สายลม เมฆ ฝน ซึ่งอุปลักษณะความรักทั้ง 4 ประการดังกล่าว คือ เป็นธรรมชาติและเป็นสิ่งมีชีวิต โดยถ้อยคำส่วนใหญ่ที่นำมาใช้จะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต สัตว์ พืช ที่อยู่รอบ ๆ ตัวของชาวญี่ปุ่นโดยถูกนำมาใช้เป็นอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรัก ผู้ที่มีความรักผู้หญิง และผู้ชายเป็นจำนวนมากทำให้ทราบถึงมุมมองความรักโดยสะท้อนให้เห็นถึงระบบความคิดของคนญี่ปุ่นในสังคมความเชื่อ ความรู้สึก

ครุฑชนก ครุแก้ว (2561) ศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับบุคคลที่สามของความรักในเพลงไทย การเปรียบเทียบมโนทัศน์ของผู้ที่มีสถานภาพต่างกันที่มีต่อบุคคลที่สาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเพลงไทยลูกทุ่งและเพลงไทยสากล ที่ซึ่งเผยแพร่จำนวน 5 ช่องเพลง ผ่านบนเว็บไซต์ www.YouTube.com ได้แก่ RsiamMusic, GMM GRAMMY GOLD OFFICIAL, Rsfriends, GMM GRAMMY OFFICIAL และ Yes! Music Label ระหว่างปีพ.ศ. 2548-2558 จำนวน 240 เพลง ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน และพบผลการวิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 มโนทัศน์ ได้แก่ บุคคลที่หนึ่ง คนกลาง และบุคคลที่สาม พบว่า มโนทัศน์ของผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างกันที่มีต่อบุคคลที่สาม มีทั้งหมด 4 มโนทัศน์ ได้แก่ 1) เป็นบุคคลที่กระทำความผิด 2) เป็นบุคคลที่น่ากลัว 3) เป็นบุคคลที่ไม่มีความสำคัญ 4) เป็นบุคคลที่มีความสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างกันนั้นพบว่า มีความเหมือนและความแตกต่างในแต่ละสถานภาพ เช่น บุคคลที่สามเป็นบุคคลที่กระทำความผิด เป็นมโนทัศน์ที่ปรากฏในมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง คนกลาง และบุคคลที่สาม นั่นคือ [บุคคลที่สาม คือ ผู้ร้าย/ ผู้ต้องห/ จำเลย] เป็นความหมายในเชิงแง่ลบ โดยเป็นมโนทัศน์ที่แตกต่างไปจากมโนทัศน์อื่น ในสถานภาพบุคคลที่สาม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพบมโนทัศน์ในมุมมองด้านลบเป็นไปในสถานภาพบุคคลที่สามเป็นจำนวนมากกว่าด้านบวก

กรกต กลิ่นเดช และณรงค์วรรณ รอดทรัพย์ (2562) ศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงที่ประพันธ์โดย แก้ว อัจฉริยะกุล เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงที่ประพันธ์โดยผลงานของแก้ว อัจฉริยะกุล จำนวน 119 เพลง โดยใช้ทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชานและแนวคิดอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ ของ เลคอฟและ จอห์นสัน ผลการศึกษาพบเพลงที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักในลักษณะของอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรัก ทั้งหมด 5 ประเภท ได้แก่ 1) ความรักเป็นสิ่งมีชีวิต 2) ความรักเป็นสิ่งไม่มีชีวิต 3) ความรักเป็นการเดินทาง 4) ความรักเป็นการศึกษา และ 5) ความรักเป็นการต่อสู้ ตัวอย่างการวิเคราะห์ เช่น ความรักเป็นสิ่งมีชีวิต เปรียบความรัก คือ มนุษย์ แสดงรูปธรรมสามารถกระทำการหรือมีลักษณะได้อย่างมนุษย์ นอกจากนี้จากการศึกษาพบมโนทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงรูปธรรมที่เป็นวัตถุกายภาพมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณะมโนทัศน์ในบทเพลง สรุปได้ว่างานวิจัยส่วนใหญ่กำหนดขอบเขตการศึกษาจากผลงานเพลงของนักร้องที่ได้รับความนิยมและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และผลงานเพลงจากนักประพันธ์มากด้วยผลงานเพลง โดยพบบทเพลงในภาคอีสาน ได้รับความนิยมนำมาวิเคราะห์อุปลักษณะมโนทัศน์ นอกจากนี้ผลการศึกษาเกี่ยวกับ

อุปลักษณ์โน้ตค้นพบอุปลักษณ์โน้ตค้นเกี่ยวกับความรักและชีวิตเป็นส่วนใหญ่ นับว่ามีความน่าสนใจและสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

2. งานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์โน้ตค้น

งานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์โน้ตค้น ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์โน้ตค้นในการเมือง และงานวิจัยเกี่ยวกับอุปลักษณ์โน้ตค้นในศาสนาและความเชื่อ มีรายละเอียดดังนี้

รัชณีญา กลิ่นน้ำหอม (2551) ศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณ์ที่นักการเมืองไทยใช้การศึกษาแนวอรรถศาสตร์ปริชานและวัตรปฏิบัติศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักษณ์ที่นักการเมืองใช้ ซึ่งสะท้อนมโนอุปลักษณ์เกี่ยวกับการเมืองและวิเคราะห์หน้าที่ของอุปลักษณ์ที่นักการเมืองใช้ในวาทกรรมการเมืองประเภทต่าง ๆ โดยรวบรวมจากการใช้ภาษาของนักการเมือง ดังนี้ 1) บันทึกลำปราชัยจากเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ ในช่วงการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปครั้งที่ 21 ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2547-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 2) รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ปี พ.ศ. 2545-2547 3) รายงานการสัมภาษณ์ของสื่อมวลชนในนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์ มติชนรายสัปดาห์และมติชนรายวัน ระหว่างเดือนมกราคม 2547-ธันวาคม 2548 และ 4) รายงานนายกทักษิณคุยกับประชาชน ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2547 การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิดที่เกี่ยวกับมโนอุปลักษณ์ของ เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980, 2003) ซึ่งผู้วิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ 2 ประเด็นนั้น พบผลการวิจัยประเด็นแรกเกี่ยวข้องกับถ้อยคำอุปลักษณ์ที่นักการเมืองใช้ สะท้อนมโนอุปลักษณ์ทั้งสิ้น 9 มโนอุปลักษณ์ ดังนี้ 1) [การเมือง คือ การต่อสู้] 2) [การเมือง คือ การเดินทาง] 3) [การเมือง คือ การแข่งขัน] 4) [การเมือง คือ ครอบครัว] 5) [การเมือง คือ การรักษาโรค] 6) [การเมือง คือ การแสดง] 7) [การเมือง คือ ธุรกิจ] 8) [การเมือง คือ การทำ นุบำรุง] และ 9) [การเมือง คือ เกม] ซึ่งมโนอุปลักษณ์ทั้ง 9 มโนอุปลักษณ์นี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงการเปรียบเทียบการเมืองกับแบบเปรียบเทียบที่ต่างกัน ทั้งนี้การเปรียบเทียบการเมืองด้วยแบบเปรียบเทียบที่หลากหลายแสดงให้เห็นว่า การเมืองเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนและมีหลายแง่มุม ซึ่งมโนอุปลักษณ์เหล่านี้แสดงให้เห็นมุมมองของนักการเมืองต่อการเมืองด้วยแง่มุมที่ต่างกันดังผลการวิจัยที่ปรากฏ

ยมลภัทร ภัทรคุปต์ (2553) ศึกษาอุปลักษณ์ความตายในหนังสือธรรมะ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับอุปลักษณ์ความตายในหนังสือธรรมะ หน้าที่ของอุปลักษณ์ความตายในหนังสือธรรมะ และองค์ประกอบการศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของหนังสือธรรมะจากหนังสือธรรมะจำนวน 21 เล่ม ซึ่งแต่งโดยพระธรรมจารีย์ไทย ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ปริชาน การจำแนกชนิดอุปลักษณ์ และแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือหา

ถ้อยคำอุปลักขณ์ ตามแนวคิดวัจนปฏิบัติศาสตร์และกรอบแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่ง การสื่อสาร ผลการศึกษาพบถ้อยคำอุปลักขณ์ความตายในหนังสือธรรมะสะท้อนมโนอุปลักขณ์ ความตาย 17 มโนอุปลักขณ์ ได้แก่ 1) [ความตาย คือ การเดินทาง] 2) [ความตาย คือ ข้าศึกศัตรู] 3) [ความตาย คือ การดับของไฟ/ หรือแสงสว่าง] 4) [ความตาย คือ วัตถุ] 5) [ความตาย คือ การศึกษา] 6) [ความตาย คือ การแตกของสิ่งที่เปราะบาง] 7) [ความตาย คือ การสูญเสียสิ่งมีค่า] 8) [ความตาย คือ การลงสู่เบื้องล่าง] 9) [ความตาย คือ ภัยพิบัติ] 10) [ความตายคือ มิตร] 11) [ความตาย คือ การชดใช้หนี้หรือการคืน] 12) [ความตาย คือ การพังของบ้าน] 13) [ความตาย คือ เพชฌฆาต] 14) [ความตาย คือ การตายของพืช] 15) [ความตาย คือ สัตว์ร้าย] 16) [ความตาย คือ การนอน] และ 17) [ความตาย คือ การปิดฉาก] โดยสามารถจัดกลุ่มมโนอุปลักขณ์ความตาย ออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ 1) ภัย 2) การเดินทางและการเคลื่อนที่ 3) การสูญเสียวัตถุ และการไม่คงสภาพ 4) การสิ้นสุดกระบวนการ และ 5) สิ่งที่มีประโยชน์ นอกจากนี้สะท้อนมุมมอง 4 ประการ ดังนี้ 1) มนุษย์ไม่ได้เป็นอมตะ 2) ชีวิตและความตายไม่ใช่สิ่งที่ตรงข้ามกัน 3) ทุกคน ควรเชื่อถือศรัทธาหันมาศึกษาธรรมะปฏิบัติธรรม และ 4) ความตายไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัวเสียทีเดียว หากเราสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อความตาย เราก็จะไม่ต้องมีความทุกข์กายและทุกข์ใจ

วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ (2555) ศึกษาภิเษกด้านอุปลักขณ์เชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์ถ้อยคำอุปลักขณ์เกี่ยวกับกิเลสในภาษาไทย โดยผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากงานเขียน ทางวิชาการ งานเขียนกึ่งวิชาการ เรื่องแต่งหนังสือพิมพ์ และเบ็ดเตล็ด ในคลังข้อมูลภาษาไทย แห่งชาติ ของภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยศึกษาตาม แนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน ของ เลคอฟและจอร์นสัน ผลการวิจัยพบถ้อยคำอุปลักขณ์ที่สะท้อน มโนทัศน์ของคำว่า “กิเลส” สามารถสรุปได้ 9 มโนอุปลักขณ์ ได้แก่ 1) [กิเลส คือ สิ่งมีชีวิต] 2) [กิเลส คือ วัตถุสิ่งของ] 3) [กิเลส คือ ศัตรู] 4) [กิเลส คือ สิ่งสกปรก] 5) [กิเลส คือ สิ่งล่อตา ล่อใจ] 6) [กิเลส คือ ไฟ] 7) [กิเลส คือ ความมีดমন] 8) [กิเลส คือ ของเหลว] และ 9) [กิเลส คือ โรค] ทั้งนี้มโนอุปลักขณ์ต่าง ๆ สะท้อนมุมมองความคิดและความเข้าใจเกี่ยวกับกิเลสด้วยว่า เป็นสิ่งที่มนุษย์ตระหนักรู้และหลีกเลี่ยง รวมทั้งยังเป็นสิ่งที่ต้องดำรงจิตของตนให้อยู่ให้ถูกต้อง และหลุดพ้นจากกิเลสเพื่อให้บรรลุเป้าหมายชีวิตที่ดี

บุญเสนอ ตรวิเศษ (2560) ศึกษา มโนอุปลักขณ์การเมืองในบทกวีรางวัลพานแว่นฟ้า เพื่อวิเคราะห์มโนอุปลักขณ์การเมืองในบทกวีพานแว่นฟ้า ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2554 จากหนังสือรวมเล่มผลงานวรรณกรรมการเมืองที่ชนะการประกวดประจำปี จำนวน 118 เรื่อง โดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์ของเลคอฟและจอร์นสัน ผลการวิจัยพบมโนอุปลักขณ์ 8 แบบ ได้แก่ 1) [การเมือง คือ สงครามและการต่อสู้] 2) [การเมือง คือ การสูญเสียและความตาย]

3) [การเมือง คือ การดูแลรักษา] 4) [การเมือง คือ การเดินทาง] 5) [การเมือง คือ การวาดภาพ] 6) [การเมือง คือ การแข่งขัน] 7) [การเมือง คือ การแสดง] และ 8) [การเมือง คือ การกักขัง หน่วงเหนี่ยว] ซึ่งจากงานวิจัยพบมโนทัศน์การเมืองในด้านของการสูญเสียและความตาย จำนวนมากกว่าอุปลักษณะอื่น ๆ และเป็นมโนทัศน์ทางการเมืองในด้านลบมากกว่าด้านบวก สะท้อนให้เห็นว่า ผู้แต่งบทกวีที่ชนะการประกวดรู้สึกต่อการเมืองในด้านลบ แต่แสดงให้เห็นถึงประชาชนยังคงสำนึกที่จะต้องช่วยกันรักษาการเมืองให้อำรงอยู่และอยู่ด้วยความถูกต้อง ในการศึกษาตามแนวคิดมโนอุปลักษณะเกี่ยวกับการเมืองไทยเป็นสิ่งที่ถูกเปรียบ ซึ่งแสดงให้เห็น รูปธรรมมากยิ่งขึ้น ถ้อยคำที่นำมาใช้ในการเปรียบเทียบนั้นสะท้อนออกมาอย่างชัดเจน

พระมหาวีระ บุญนาดี (2561) ศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับกามใน พระสุตตันตปิฎก เพื่อศึกษาถ้อยคำอุปลักษณะเกี่ยวกับกามและวิเคราะห์มโนทัศน์กามที่ปรากฏใน พระสุตตันตปิฎก โดยใช้แนวคิดอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ของ เลคอฟและจอร์นสัน ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เพราะผลการวิจัยที่สะท้อนอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับกาม 9 ประเภท ได้แก่ 1) [กาม คือ กระจก] 2) [กาม คือ วัตถุสิ่งของ] 3) [กาม คือ ลัทธิ] 4) [ตาม คือ ผลไม้] 5) [กาม คือ พืช] 6) [กาม คือ หนี้สิน] 7) [กรรม คือ มนุษย์] และ 8) [กาม คือ อาวุธ] ตาม พระพุทธศาสนา พบว่า การเปรียบสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนเกี่ยวกับกามนั้น จะถูกเปรียบเทียบเกี่ยวกับสิ่งที่น่ากลัว มีโทษมาก กามนั้นเป็นสิ่งที่รู้เท่าทันอารมณ์และหลีกเลี่ยง ให้ห่างไกลได้ โดยมนุษย์จะต้องฝึกจิตใจของตนเองให้ตั้งมั่นและไม่เหลวไหลในอำนาจของกาม เพื่อหลุดพ้นจากกาม

เอกพล ดวงศรี (2561) ศึกษาเรื่องกรรม: อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่สะท้อนความเชื่อ ในสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถ้อยคำอุปลักษณะในภาษาไทยที่สะท้อนมโนทัศน์ของคำว่า “กรรม” และเพื่อศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับกรรมที่สะท้อนจากถ้อยคำอุปลักษณะ ในภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมภาษาจากเนื้อหาในกระดานสนทนา และข้อความที่ผู้ร่วมตอบ ในกระดานสนทนานั้นซึ่งตอบเป็นภาษาไทยเท่านั้น โดยเลือกเก็บตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2558 ตามแนวคิดของเลคอฟและจอร์นสัน ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาถ้อยคำอุปลักษณะ จำนวน 87 ถ้อยคำ สะท้อนมโนทัศน์เกี่ยวกับกรรมทั้งสิ้น 8 มโนอุปลักษณะ ได้แก่ 1) [กรรม คือ มนุษย์] 2) [กรรม คือ สิ่งสกปรก] 3) [กรรม คือ หนี้] 4) [กรรม คือ โรค] 5) [กรรม คือ คัดรู้] 6) [กรรม คือ วัตถุสิ่งของ] 7) [กรรม คือ พืช] 8) [กรรม คือ พลังธรรมชาติ] มโนอุปลักษณะเหล่านี้ สอดคล้องกับความเชื่อที่ว่า กรรมเป็นสิ่งที่มิอยู่จริง มนุษย์กระทำความกรรมต้องรับผลกรรมที่ก่อไว้ นอกจากนี้ มโนอุปลักษณะเหล่านี้ยังมีลักษณะร่วมทำให้สะท้อนมุมมองของผู้ใช้ภาษาไทยที่มีต่อกัน อยู่ 4 ลักษณะ คือ 1) กรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนไม่พึงปรารถนา 2) กรรมเป็นสิ่งที่มิอยู่จริงและ

มนุษย์จะได้รับผลของกรรมนั้นอย่างแน่นอน 3) กรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถต่อต้านได้
4) เป้าหมายในชีวิตมนุษย์ คือ การหลุดพ้นจากบ่วงกรรมและมีชีวิตที่มีความสุข

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปถัมภ์ในทัศน สรุปลงได้ว่า พบผู้วิจัยศึกษาประเด็นอุปถัมภ์ในทัศนที่หลากหลาย ทั้งศึกษาจากข้อมูลวรรณกรรมการเมืองโดยใช้คำปราศรัย นำมาวิเคราะห์ผลการวิจัย และพบการนำข้อมูลวรรณกรรมทางศาสนามาใช้เพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยด้วยเช่นกัน ซึ่งพบศึกษาเกี่ยวกับอุปถัมภ์ในทัศนทางศาสนาและความเชื่อ เช่น อุปถัมภ์ในทัศนเรื่องความตาย อุปถัมภ์ในทัศนเรื่องกรรม และอุปถัมภ์ในทัศนเรื่องกาม นับว่ามีความน่าสนใจและสามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

3. งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์

งานวิจัยที่เกี่ยวกับโลกทัศน์ ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลงและงานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์อื่น ๆ โดยพบงานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลงภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ และการนำบทเพลงของนักประพันธ์เพลงชื่อดังใช้เพื่อวิเคราะห์โลกทัศน์ในบทเพลง นอกจากนี้พบงานวิจัยโดยนำวรรณกรรมประเภทอื่นมาวิเคราะห์ เช่น นิทาน เรื่องสั้น สำนวน สุภาษิต มีรายละเอียดดังนี้

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์ในบทเพลง

จันทราพร มุลลิสาร (2546) ศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งหมอลำ จินตหรา พูนลาภ โดยการสัมภาษณ์และศึกษาจากบทเพลง ผลการศึกษาพบโลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลง 3 ประเภท ได้แก่ โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ จำนวน 91 เพลง โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ จำนวน 32 เพลง โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งนอกเหนือธรรมชาติ จำนวน 27 เพลง โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อมนุษย์ ประกอบด้วย โลกทัศน์ต่อความเป็นคน ส่วนมากจะกล่าวถึงบุคคลที่เป็นชายกับหญิง โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อธรรมชาติ ชาวอีสานมีความสนใจและซาบซึ้งต่อธรรมชาติ ดังนั้นการดำรงชีวิตของคนอีสานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันขึ้นอยู่กับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ โลกทัศน์ที่มนุษย์มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ มีความเชื่อในเรื่องกรรมและเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติมาก ดังนั้นโลกทัศน์ของชาวอีสานที่สะท้อนในบทเพลงของ จินตหรา พูนลาภ สามารถนำมาประยุกต์ในการศึกษาวิถีชีวิตของชาวอีสานได้อีกต่อไป

วิจิตรา อาจบำรุง (2552) วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย พี สะเดิด ผู้วิจัยพบสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมไทยจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ การศึกษา ค่านิยม และความเชื่อ โดยวิเคราะห์บทเพลงของ พี สะเดิด ทั้งหมด 7 อัลบั้ม จำนวน 67 เพลง ผลการศึกษา พบว่า ภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ พบว่าชาวชนบทถิ่นอีสานได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้มีสภาพความเป็นอยู่

ที่ผิดเคือง แรงแค้น และยากจน ด้านอาชีพพบชาวชนบทไปทำงานต่างถิ่นจะประกอบอาชีพรับจ้าง เป็นส่วนใหญ่ รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรรม ด้านการศึกษา พบว่า คนไทยถิ่นอีสานส่วนใหญ่ ได้รับการศึกษาไม่สูงนัก มีเพียงไม่กี่คนที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ด้านค่านิยมพบค่านิยมที่หลากหลาย และพบค่านิยมที่เปลี่ยนไปจากเดิม เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร หรือเรื่องด้านความรัก ด้านความเชื่อพบชาวชนบทมีความเชื่อทางด้านศาสนา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเชื่อเรื่องของขวัญ อย่างเหนียวแน่น และความเชื่อเรื่องนี้ยังปรากฏในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ชรินทร์ อินทะสุวรรณ (2554) ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของ ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ประจวบ วงศ์วิชา โดยศึกษาจากผลงาน เพลงจำนวน 100 เพลง พบผลการวิจัยภาพสะท้อนด้านครอบครัวมีการห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน ของคนในครอบครัว ภาพสะท้อนด้านการศึกษานิยมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจมีการประกอบอาชีพ เช่น ทำสวนยาง สวนกาแฟ ประมง เป็นต้น และกล่าวถึงสภาวะความยากจนและผลกระทบของเศรษฐกิจระดับโลก ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง พบมีความคาดหวังของสังคมต่อนักการเมืองและภาพลักษณ์ของ นักการเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดี ภาพสะท้อนด้านความเชื่อและศาสนาพบความเชื่อไม่น้อยกว่า 14 เรื่อง เช่น พระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราช ฤกษ์ยาม กฎแห่งกรรม เป็นต้นภาพสะท้อน ด้านประเพณีพบมีประเพณีส่วนบุคคล ประเพณีส่วนรวม ภาพสะท้อนด้านภาษาถิ่นพบการใช้ ภาษาถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คำ ซึ่งบางคำปรากฏในเพลงหลายเพลง ภาพสะท้อนด้าน ศิลปะการแสดงพบว่ามี การแสดงหนังตะลุงและมโนราห์ ภาพสะท้อนด้านอื่น ๆ พบ ด้านพืช ผัก ผลไม้ อาหารพื้นบ้าน สิ่งแวดล้อม สถานที่ท่องเที่ยว ภัยจากธรรมชาติ เป็นต้น

จินตนา แบบดิบ และคณะ (2561) ศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในคำขวัญลูกอ่อน ของชาวไทลื้อ เพื่อศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในคำขวัญลูกอ่อนของชาวไทลื้อ โดยข้อมูลที่ศึกษาใน งานวิจัยครั้งนี้คือ หนังสือคำขวัญลูกอ่อน ภาพชีวิตและภูมิปัญญาไทลื้อในบทเพลงสำหรับเด็ก ของ ศาสตราจารย์ประคอง นิยมานเหมินท์ และอายฮุ่นหลวง จำนวน 45 เรื่อง ผลการศึกษา พบว่า โลกทัศน์ที่ปรากฏมี 2 กลุ่ม คือ โลกทัศน์ของมนุษย์มีต่อมนุษย์ ชาวไทลื้อมีโลกทัศน์ต่อบุคคลตามสภาพของเพศ โลกทัศน์ต่อครอบครัว โลกทัศน์ต่อการดำเนินชีวิต และโลกทัศน์ต่ออาชีพ กลุ่มที่สอง คือ โลกทัศน์ของมนุษย์ที่มีต่อธรรมชาติ ชาวไทลื้อมีมุมมองเกี่ยวกับธรรมชาติ ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อชีวิตมนุษย์ ธรรมชาติช่วยเกื้อกูลชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ จึงตระหนักถึงคุณค่าและบุญคุณของธรรมชาติ ผูกพันและอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน ดังนั้น คำขวัญลูกอ่อนจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยกลมเกลียวจิตใจให้เด็กเติบโตไปเป็นอนาคตที่ดี

ของสังคม อยู่ในธรรมเนียมและประเพณีอันเป็นกรอบบรรทัดฐานของสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นมรดกที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโลกทัศน์ในบทเพลง สรุปได้ว่าพบ ผลการวิจัยโลกทัศน์เกี่ยวกับมนุษย์ โลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ และโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต เป็นลำดับต้น ๆ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ผู้วิจัยศึกษาในบทเพลงภาคอีสาน เนื่องจากเด่นชัดในเรื่อง โลกทัศน์ในหลาย ๆ ด้าน และสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับโลกทัศน์

ศิริลักษณ์ บัตรประโคน (2556) ศึกษาเรื่องโลกของหนูแหวน โลกทัศน์ที่ถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน เพื่อมุมมองความรู้ ความคิด แนวปฏิบัติที่สามารถนำมาพิจารณาประยุกต์ใช้ในโลกความจริงและในชีวิตอย่างสร้างสรรค์ ทั้ง 4 ด้าน คือ โลกทัศน์เกี่ยวกับชีวิต ได้ถ่ายทอดไว้มากที่สุดในเรื่องนี้ โดยมุ่งสะท้อนทรรศนะให้เข้าใจถึงหลักการดำเนินชีวิตที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดในแบบต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงามและเหมาะสม นอกจากนี้ยังพบ โลกทัศน์เกี่ยวกับสังคมที่แสดงออกถึงหน้าที่การเคารพสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น การปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าที่เหมาะสมยอมทำให้สังคมนั้นสงบสุข อีกทั้งพบ โลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญ พลัง คุณค่า และความสัมพันธ์ของธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้พบโลกทัศน์เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน ซึ่งได้กระตุ้นให้เข้าใจถึงสัจธรรมชีวิตและธรรมชาติ ซึ่งทรรศนะเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิต สังคม ธรรมะ และธรรมชาติที่มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน

เอี่ยมพร จรนามล (2556) ศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านไทลื้อ อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและจำแนกประเภทนิทานพื้นบ้านไทลื้อ และเพื่อศึกษาโลกทัศน์ของชาวไทลื้อที่สะท้อนจากนิทานพื้นบ้าน โดยผู้วิจัยคัดเลือกวิทยากรชาวไทลื้อที่อาศัยอยู่ในอำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ โดยใช้การสัมภาษณ์ ทำการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และจดบันทึกข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์โลกทัศน์ของชาวไทลื้อที่สะท้อนจากนิทาน ผลการวิจัยพบว่า นิทานไทลื้อสามารถแบ่งได้ 5 ประเภท ได้แก่ นิทานมุกตลก นิทานอธิบายเหตุ นิทานปริမ်ปรา นิทานเกี่ยวกับสัตว์ และนิทานคติสอนใจ โดยพบว่านิทานพื้นบ้านไทลื้อ อำเภอลำปาง จังหวัดพะเยา สะท้อนโลกทัศน์ 6 ด้าน ได้แก่ โลกทัศน์เรื่องอำนาจ โลกทัศน์เรื่องความเชื่อ โลกทัศน์เรื่องคติสอนใจ โลกทัศน์เรื่องสุขภาพ โลกทัศน์เรื่องธรรมชาติและโลกทัศน์เรื่องกลุ่มชาติพันธุ์อื่น

วรารัชต์ มหามนตรี (2557) ได้ศึกษาภาษิต สำนวน: ภาพสะท้อนโลกทัศน์ของคนไทยต่อผู้หญิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และจัดประเภทโลกทัศน์ของคนไทยต่อผู้หญิง

ที่สะท้อนจากภาษิตสำนวนตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการรวบรวมข้อมูลภาษิตสำนวนจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งหมด 80 สำนวน ผลการวิเคราะห์พบว่าคนไทยมีโลกทัศน์ต่อผู้หญิง 3 กลุ่ม แบ่งตามสภาพทางสังคมไทย ได้แก่ บุตรสาว ภรรยา และมารดา ดังนี้ ในอดีต “บุตรสาว” ต้องเป็นผู้บริสุทธิ์ มีฝีมือการทำอาหาร มีรูปร่างงดงาม มีกริยามารยาทที่ดี เคารพเชื่อฟังบิดามารดา และต้องมีสามีเลี้ยงดูปกป้อง เมื่อแต่งงานแล้วจะมีสภาพเป็น “ภรรยา” ต้องมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้น คือ ดูแลบ้านเรือนให้สะอาดเรียบร้อย ซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อสามี เคารพเชื่อฟังสามี ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสามี รักษาทรัพย์สินได้ และต้องไม่เป็นหญิงม่ายจากการหย่าร้าง ต่อมาเมื่อมีบุตร “มารดา” มีหน้าที่เลี้ยงดูบุตรและอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี คนไทยถือว่ามารดาเป็นผู้ที่มีพระคุณสูง ส่วนในปัจจุบันโลกทัศน์ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไปในบางประเด็น คือ ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องมีเสน่ห์ปลายจวักหรือมีสามีคอยเลี้ยงดู ภรรยาที่มีสิทธิ์มีเสียงในครอบครัว นอกจากนี้ยังมองว่า เสน่ห์ทางเพศผู้หญิงเป็นเรื่องสำคัญ

ศรารุช หล่อดี (2558) ศึกษาโลกทัศน์ของชาวไทยลื้อจากคำประสมที่มีคำว่า “หัว” ในภาษาไทยลื้อ จำนวน 106 คำ ตามแนวคิดสมมติฐานชาเพียร์-วอร์ฟ ผลการศึกษาพบสะท้อนโลกทัศน์ของชาวไทยลื้อ 3 ด้าน ได้แก่ โลกทัศน์ด้านความเชื่อ ศาสนา และประเพณี ชาวไทยหรือส่วนใหญ่มีความเชื่อเรื่องสิ่งเหนือธรรมชาติ ฤกษ์ยาม และทิศ อีกทั้งยังปฏิบัติตามข้อกำหนดในประเพณี 15 ประการ เพื่อเป็นการสืบทอดพุทธศาสนาและประเพณี สำหรับโลกทัศน์ด้านชนชั้นและการปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นการปกครองและชนชั้นถูกปกครอง นอกจากนี้พบการปกครองเป็นระดับจากหน่วยที่มีขนาดใหญ่ไปหาหน่วยที่มีขนาดเล็ก คือ พันนา เมือง ตำบล และหมู่บ้าน ตามลำดับ ส่วนโลกทัศน์ด้านวิถีชีวิตประกอบด้วย การตั้งถิ่นฐาน การแต่งกาย พิธีทองถิ่น การคมนาคม และการประกอบอาชีพของชาวไทยลื้อ

คณิงชัย วิริยะสุนทร (2561) ศึกษาโลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนอีสาน ซึ่งปรากฏในสำนวนภาษาไทยอีสานโดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัย จำนวนข้อมูลทั้งหมด 890 สำนวน ตามแนวทางการศึกษาโลกทัศน์ของนักวิชาการท่านต่าง ๆ ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการศึกษาโลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนอีสาน พบผลการศึกษาว่า สำนวนอีสานสะท้อนโลกทัศน์ของคนอีสานเกี่ยวกับบุคคลในฐานะปัจเจกชน ดังนี้ 1) โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์ ประกอบด้วย โลกทัศน์ที่มีต่อผู้ชายและโลกทัศน์ที่มีต่อผู้หญิง 2) โลกทัศน์ที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคม 3) โลกทัศน์ที่มีต่อการพูดทั้งลักษณะของการพูดดีและไม่ดี 4) โลกทัศน์ต่อศาสนาและความเชื่อ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโลกทัศน์ สรุปได้ว่าพบโลกทัศน์ที่มีต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ วิถีชีวิต ความเชื่อ และสังคม ซึ่งสะท้อนถึงความแตกต่างในแต่ละ

สังคมที่ศึกษา ทั้งบ่งบอกถึงมุมมองความคิดซึ่งถูกหล่อหลอมภายในสังคมนั้น ๆ อย่างชัดเจน
จึงสามารถนำงานวิจัยที่กล่าวมาไปเป็นแนวทางในการศึกษาโลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อุปถัมภ์มนต์คนในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาอุปถัมภ์มนต์คนในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ที่ปรากฏในเนื้อเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องในเครือบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สังกัดค่าย อาร์ สยาม จำนวน 11 อัลบั้ม 148 บทเพลง ซึ่งแต่งขึ้นช่วงปี พ.ศ. 2548–2561 เท่านั้น แบ่งเป็นบทเพลงร้องเดี่ยวของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) บทเพลงร้องเดี่ยวของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) และบทเพลงร้องร่วมบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ดังนี้

1. บทเพลงร้องเดี่ยวของบ่าววี อาร์ สยาม (ร.ต.วีรยุทธ์ นานซ้า) จำนวน 76 บทเพลง

1.1 อัลบั้มบ่าววี 1 พ.ศ. 2548 ได้แก่

1.1.1 เพลงจริงใจ ไม่ลอกอ	1.1.7 เพลงรักกันลงแล
1.1.2 เพลงคิดถึงลมว่าว	1.1.8 เพลงฝากฟ้า
1.1.3 เพลงที่บ่าวรออยู่	1.1.9 เพลงจะรักซะให้บ้า
1.1.4 เพลงพิชชา	1.1.10 เพลงคืนใจ
1.1.5 เพลงตอดตอง	1.1.11 เพลงเมื่อไหร่จะได้เป็นแฟน
1.1.6 เพลงรอเธอ	

1.2 อัลบั้มบ่าววี 2 พ.ศ. 2550 ได้แก่

1.2.1 เพลงคนใกล้บ้าน	1.2.7 เพลงบางนรา
1.2.2 เพลงเล่นตัว	1.2.8 เพลงใจเลง เลง
1.2.3 เพลงขอนไม้กับเรือ	1.2.9 เพลงสัญญาว่ารัก
1.2.4 เพลงแหงดั่ง ดั่ง	1.2.10 เพลงฝันเป็นจริง
1.2.5 เพลงดาวห้วงจันทร์	1.2.11 เพลงพลังฝัน พลังใจ
1.2.6 เพลงเกิดมารักเธอ	

1.3 อัลบั้มบ่าววี 3 พ.ศ. 2551 ได้แก่

1.3.1 เพลงแมลงเม่าเหงาใจ	1.3.7 เพลงคำสารภาพ
1.3.2 เพลงสะดอเลี่ยมทอง	1.3.8 เพลงเปลวเทียน
1.3.3 เพลงนกหาฟ้า	1.3.9 เพลงคนหลังยังคอย
1.3.4 เพลงหมาเห่า	1.3.10 เพลงเด็กมุกหล่อ
1.3.5 เพลงปลากะปิอง	1.3.11 เพลงคนไกลที่หวังใยเธอ
1.3.6 เพลงรักกินไม่ได้	

1.4 อัลบั้มบ่าววี 4 พ.ศ. 2552 ได้แก่

1.4.1 เพลงไม่ยอมให้ดาวต้องมาเปื้อนดิน	1.4.7 เพลงเรือใบไม้
1.4.2 เพลงไม่มีประโยชน์	1.4.8 เพลงชัดเจนไปเลย
1.4.3 เพลงสองมือสองเท้า	1.4.9 เพลงรักบนเส้นด้าย
1.4.4 เพลงตำลึงไม่ถึงจันทร์	1.4.10 เพลงเบ็ดร้างแห่ร้าย
1.4.5 เพลงคูชีวิต	1.4.11 เพลงเที่ยวเมืองตรัง
1.4.6 เพลงตาสว่าง	

1.5 อัลบั้มบ่าววี 5 พ.ศ. 2554 ได้แก่

1.5.1 เพลงทุกหยาดเหงื่อเพื่อเธอ	1.5.7 เพลงสองแลสองเรา
1.5.2 เพลงยิ่งเหยา ยิ่งหรรอย	1.5.8 เพลงบ่าววีเวียนครก
1.5.3 เพลงห่วงหาย	1.5.9 เพลงสายรุ้งนอกหน้าต่าง
1.5.4 เพลงกังสาด	1.5.10 เพลงซูปตาร์ขี่เมา
1.5.5 เพลงพอดำหน้ารามฯ	1.5.11 เพลงดอกฟ้าดอกหญ้า
1.5.6 เพลงกว้างใจหาเลียน	

1.6 อัลบั้มบ่าววี 6 พ.ศ. 2555 ได้แก่

1.6.1 เพลงอิมใจบายทอง	1.6.6 เพลงรักคนซี้หก(อกเลยหัก)
1.6.2 เพลงระยะสุดท้ายไม่มีจริง	1.6.7 เพลงชมพูใส่ใจ
1.6.3 เพลงประท้องน้ำประท้องฟ้า	1.6.8 เพลงเชือกผูกตาย ใจผูกพัน
1.6.4 เพลงใจออกอาการ	1.6.9 เพลงวันไหน ๆ ก็รักเธอ
1.6.5 เพลงยังงี้ก็เหมือนเดิม	1.6.10 เพลงอย่าลืมเมืองใต้

1.7 อัลบั้มบ่าววี 7 พ.ศ. 2557 ได้แก่

1.7.1 เพลงอกสีศอก	1.7.3 เพลงมารักกับพี่ตะเวื่อน้อง
1.7.2 เพลงใจโคตรหล่อ	1.7.4 เพลงบ่าวตรังใจเต็ม

- 1.7.5 เพลงหุ่นโลกา
- 1.7.6 เพลงให้เธอจำไว้
- 1.7.7 เพลงจะเป็นคนดีที่รักเธอ
- 1.7.8 เพลงไม่เกินชาตินี้
- 1.7.9 เพลงไม่เลง สามช่ามาแล้ว
- 1.8 ซิงเกิ้ลเพลงเดี่ยว
- 1.8.1 รักวงโลก พ.ศ. 2558
- 1.8.2 เหงากอด พ.ศ. 2561
2. บทเพลงร้องเดี่ยวของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จำนวน 67 บทเพลง
- 2.1 อัลบั้มโนบรา โนราห์ พ.ศ. 2549 ได้แก่
- 2.1.1 เพลงโนบรา โนราห์
- 2.1.2 เพลงสาวรามฯ ยามเย็น
- 2.1.3 เพลงรักน้องต้องหัดหลง
- 2.1.4 เพลงจะอยู่เคียงข้างเธอ
- 2.1.5 เพลงอกหักตอนซัมเมอร์
- 2.1.6 เพลงบักซ์ไต้ย้งรอก
- 2.1.7 เพลงอยากฟังคำรัก
- 2.1.8 เพลงอ้อร้อพองาม
- 2.1.9 เพลงบีซังข้าว
- 2.1.10 เพลงรักพี่อย่างแรง
- 2.2 อัลบั้มเพียงสองเรา พ.ศ. 2550 ได้แก่
- 2.2.1 เพลงเพียงสองเรา
- 2.2.2 เพลงน่ารัก นกกล้า
- 2.2.3 เพลงหัวใจพลิกเหมียว
- 2.2.4 เพลงลูกของพ่อ
- 2.2.5 เพลงอยากลืมน่ารัก
- 2.2.6 เพลงกลองหัวใจ
- 2.2.7 เพลงดอกไม้กำลังใจ
- 2.2.8 เพลงขอบคุณอุ่นไอร
- 2.2.9 เพลงหัวใจสีคราม
- 2.2.10 เพลงลืมนสาวปาเตะ
- 2.3 อัลบั้มบันทึกเพลงรัก (เล่ม 1) พ.ศ. 2551 ได้แก่
- 2.3.1 เพลงความรักสีดำ
- 2.3.2 เพลงบอก
- 2.3.3 เพลงงายเกินไป
- 2.3.4 เพลงสาวตากลม
- 2.3.5 เพลงยังจำไว้
- 2.3.6 เพลงมีแค่เรา
- 2.3.7 เพลงน้ำในตา
- 2.3.8 เพลงอย่างน้อย
- 2.3.9 เพลงทางเดินแห่งชีวิต
- 2.3.10 เพลงพลังรัก
- 2.4 อัลบั้มกำลังใจจากแดนไกล พ.ศ. 2552 ได้แก่
- 2.4.1 เพลงโป๊ะเซะ
- 2.4.2 เพลงเอารักเป็นแรงใจ
- 2.4.3 เพลงเบอร์สำรอง
- 2.4.4 เพลงกำลังใจจากแดนไกล
- 2.4.5 เพลงอิฉฉา
- 2.4.6 เพลงนกไร่ปึก
- 2.4.7 เพลงคนแพ้มันรักกัน
- 2.4.8 เพลงปลายฝนต้นหนาว

- 2.4.9 เพลงทะเลน้ำตา
- 2.4.10 เพลงขอเจ็บ ๆ
- 2.5 อัลบั้มบันทึกเพลงรัก (เล่ม 2) พ.ศ. 2553 ได้แก่
- 2.5.1 เพลงอยากกลับมา
- 2.5.2 เพลงไม่เจียม
- 2.5.3 เพลงรอยร้าว
- 2.5.4 เพลงเราสามคน
- 2.5.5 เพลงไร้ตัวตน
- 2.5.6 เพลงรอเธอ
- 2.5.7 เพลงกาลเวลา
- 2.5.8 เพลงจะเก็บไว้เพื่อเธอ
- 2.5.9 เพลงแอบมีเธอ
- 2.5.10 เพลงหมดรอบ
- 2.5.11 เพลงสิ้น
- 2.5.12 เพลงวิไลศมาหรา
- 2.6 อัลบั้มคนดีชอบแก้ไข คนหลายใจชอบแก้ตัว พ.ศ. 2555
- 2.6.1 เพลงคนดีชอบแก้ไข
- 2.6.2 เพลงพอแล้ว
- 2.6.3 เพลงสงสารมันเถอะ
- 2.6.4 เพลงพอชวดน้ำปลา
- 2.6.5 เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ
- 2.6.6 เพลงหลอซัดผิด คนหลายใจชอบแก้ตัว
- 2.6.7 เพลงยิ่งง่าย ยิ่งไม่หายเหง
- 2.6.8 เพลงเธอไม่ได้เดินเดียวดาย
- 2.6.9 เพลงสาวเวียนครก
- 2.6.10 เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาขึ้นสวรรค์
- 2.7 ซิงเกิ้ลเพลงเดี่ยว
- 2.7.1 เพลงคนใต้หัวใจเข้มข้น พ.ศ. 2550
- 2.7.2 เพลงฟ้าพันแผล พ.ศ. 2557
- 2.7.3 เพลงฉันรักเธอ พ.ศ. 2557
- 2.7.4 เพลงคิดถึงคนต้นทาง พ.ศ. 2558
- 2.8 เพลงประกอบละครเล่ห์ร้าย พายรัก พ.ศ. 2561
- เพลงรู้แค่ว่าฉันรักเธอ
3. บทเพลงร้องร่วมระหว่างบ่าววี อาร්යยาม (ร.ต.วีรยุทธ์ นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จำนวน 5 บทเพลง
- 3.1 อัลบั้มอาร්යยาม 5 ปีทอง พี่น้องร้องเพลงรัก พ.ศ. 2550
- เพลงน้องสาว

3.2 อัลบั้มพี่บัว สาวนุ้ย พ.ศ. 2551

3.2.1 เพลงก่อนเกลือยั้งหวาน

3.2.3 เพลงหาเรื่องบอกรัก

3.2.2 เพลงพบรักหน้าเซเว่น

3.2.4 เพลงคนไกลที่ใกล้กัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมบทเพลงของบัววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) จำนวน 11 อัลบั้ม 148 บทเพลง อ่านและบันทึกข้อมูลอุปลักษณณ์และโลกทัศน์ที่พบในบทเพลง

2. บันทึกข้อมูลอุปลักษณณ์โน้ตทัศน์และโลกทัศน์ที่พบในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ลงในแบบบันทึกข้อมูล เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังตัวอย่าง

2.1 แบบบันทึกข้อมูลอุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อเพลง	เนื้อเพลง	อุปลักษณณ์		หมายเหตุ
			ความหมาย ต้นทาง	ความหมาย ปลายทาง	

ภาพ 2 แสดงแบบบันทึกข้อมูลอุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

2.2 แบบบันทึกข้อมูลโลกทัศน์ที่พบในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ลำดับที่	ชื่อเพลง	เนื้อเพลง	โลกทัศน์	หมายเหตุ

ภาพ 3 แสดงแบบบันทึกข้อมูลโลกทัศน์ที่พบในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์อุปสรรคในโน้ตดนตรีในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2 ประการ ดังนี้

1. อุปสรรคในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต.วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

ผู้วิจัยวิเคราะห์อุปสรรคในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต.วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ตามแนวคิดการศึกษาอุปสรรคเชิงมนทัศน์ของ เลคคอฟและจอร์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980, 2003) ดังตัวอย่าง [ความรัก คือ ธรรมชาติ]

การอุปสรรคโดยนำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติเปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ ทองฟ้าและดวงจันทร์

ตาราง 1 แสดงตัวอย่างการวิเคราะห์อุปสรรคธรรมชาติ

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
1.	ขอให้ฟ้าเป็นพยาน ทุกถ้อยคำออกจากข้างใน เพราะรักเธอจนหมดใจ (บ่าววี อาร์ สยาม, จริงใจ ไม่ลอกอ, 2548)	ธรรมชาติ	ทองฟ้า
2.	ริบหรี่หนอชีวิตเราเพราะไปรักเขาทำไม กระต่ายตัวนั้น ก็คงคู่จันทร์อย่างนั้นเรื่อยไป ต่ำสิ่งมันจึงเฝ้าตาย เฝ้าตายอยู่ใต้แสงจันทร์ (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงสองมือสองเท้า, 2552)		ดวงจันทร์

จากตาราง 1 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปสรรคธรรมชาติความหมายต้นทางโดยความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลางความรัก **ทองฟ้าและดวงจันทร์** อยู่ในแวดวงความหมายธรรมชาติเป็นสื่อกลางบอกต่อเรื่องราวของความรัก ความรู้สึกดีที่มีต่อกัน อันเป็นความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เปรียบเชิงอุปสรรค **[ความรัก คือ ธรรมชาติ]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **ธรรมชาติ** กับความหมายปลายทาง คือ **ความรัก**

2. โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล)

ผู้วิจัยวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ตามแนวคิดของโรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Redfield, 1965) พบโลกทัศน์ที่มีต่อการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าคนภาคใต้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาทำให้ความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวดีขึ้น ผู้คนเคารพยกย่องวงศ์ตระกูล และผู้ปกครองส่วนใหญ่อัศจรรย์

ในการศึกษาเล่าเรียนแก่ลูกหลานตามความสมัครใจ เช่น เพลงสาวรามฯ ยามเย็นมีเนื้อเพลงที่สื่อโลกทัศน์ที่มีต่อการศึกษา ดังนี้

คิดถึงพี่บ่าว คิดถึงน้องบ่าว และพ่อแม่
แต่เพื่อความฝัน น้อยไม่แคร์ ต้องจบรามฯ แน่ แค่มิ่กี่ปี้
คิดถึงปักข์ไต ไมได้หลบไปนานเต็มที
พ่อจ๋าแม่จ๋า คงสบายดีนุ้ยอยู่ทางนี้ แม่ไม่ต้องห่วง

(บิว กัลยาณี, เพลงสาวรามฯ ยามเย็น, 2559)

จากบทเพลงเพลงสาวรามฯ ยามเย็น ช่างต้น กล่าวถึงการจากบ้านเข้าสู่เมืองหลวง เพื่อไปศึกษาเล่าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อความหวังของครอบครัวในการเป็นเสาหลักดูแลครอบครัวต่อไป โดยจากอ้อมกอดของพ่อแม่ พี่น้อง และต้องเผชิญโลกกว้างเพียงลำพัง ซึ่งจะต้องอดทนเพื่อเรียนจนจบด้วยความหวังของครอบครัวที่เฝ้ารออยู่

การเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยเรื่อง อุปถัมภ์มนโณทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ โดยการพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง อุปสรรคณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ที่ปรากฏในเนื้อเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อารีสยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์อุปสรรคณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้
2. ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ผลการวิเคราะห์อุปสรรคณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

การศึกษาอุปสรรคณ์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ กรณีศึกษาบทเพลงของบ่าววี อารีสยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานข้าว) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ผลจากการศึกษาพบ 7 อุปสรรคณ์ ได้แก่ อุปสรรคณ์บุคคล อุปสรรคณ์สัตว์ อุปสรรคณ์สิ่งของ อุปสรรคณ์ยานพาหนะ อุปสรรคณ์อาหาร อุปสรรคณ์ธรรมชาติ และอุปสรรคณ์การสูญเสียและความเจ็บปวด มีรายละเอียดดังนี้

1. บุคคล กล่าวถึงการอุปสรรคณ์โดยนำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับบุคคล ผู้ที่มีสิทธิและหน้าที่ได้ตามกฎหมาย มีลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัย พื้นที่อาศัย และบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป เปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ หมู่เมืองสะตอ, ไร่ทุ่ง ไร่ทอง, ไร่ดวงยี่หวา บุษงายาวี ปาระตี, ไร่หนู่น้อย, สาวปาเตะ, สาวรามฯ และสาวเมืองกรุง ดังนี้

ตาราง 2 แสดงอุปสรรคณ์บุคคล

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
1.1	อยู่เมืองใหญ่หาเงินมาให้พอ <u>หมู่เมืองสะตอ</u> โยหนอสิมสังญา หนู่น้อยได้ใจแข็ง หัวใจเคยแกร่งละเหมือนดั่งหินผา (บิว กัลยาณี, เพลงโนบรา โนราห์, 2549)	บุคคล 1. หมู่เมือง สะตอ	คนที่อาศัยในภาคใต้
1.2	คนบ้านแค่นี้ ไม่รักไม่แค้นไม่แค้นใคร ตัวตามต่อไม่หล่อไม่โดน ไม่เหมือนกับคนที่ซื่อเก้ง <u>ไร่ทุ่งไร่ทอง</u> เขาคงไม่มอง ไม่เหมือนรถเบนซ์ (บ่าววี อารีสยาม, เพลงคนบ้านแค่นี้, 2550)	2. ไร่ทุ่ง 3. ไร่ทอง	
1.3	มองฟ้าคืนนี้ ท้องฟ้ามีดมน คืนนี้ไร้ดาว ไร้แสงจันทร์ส่อง อยู่ไหนดวงดาว อยู่ไหนละหนอ ไร่ดวง <u>ยี่หวา</u> <u>บุษงายาวี</u> ไร่ <u>ปาระตี</u> ไร่คนดี เธออยู่ที่ไหน เหม่อ มองฟ้า ขอบฟ้าไกล สุดอ่าวว่าง เหนงเดียวคาย (บ่าววี อารีสยาม, เพลงบางนรา, 2550)	4. ยี่หวา 5. บุษงา 6. ปาระตี	

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
1.4	หัวใจเลือดสาดกระเซ็น น้ำตาไหลบ่ ไม่ยอมให้ใครเห็น เดี่ยวเป็น ไอ้เท่ง ไอ้หนูนุ้ย เป็นตัวหลกชูโรงในหนังลุง คนมาฆมาแลตั้งกะลุย แต่น้องเห็นพี่เดินหนีแล้วซากอุย ไอ้หยาสาวนุ้ยใจดำ (บัววิ อาร สยาม, เพลงเด็กมูกูลอ, 2551)	บุคคล	7. ไอ้เท่ง 8. ไอ้หนูนุ้ย คนที่อาศัยในภาคใต้
1.5	พี่บ่าวก็ลืมทุกสิ่ง ไม่แน่มันจริง เหมือนน้ำกลิ้งไปมา ลืม สาวปาเต๊ะ ที่เคยคบกันมา ต้องชอกช้ำชิวา (ปิว กัลยาณี, เพลงลืมสาวปาเต๊ะ, 2550)		9. สาวปาเต๊ะ คนที่อาศัยในภาคกลาง
1.5	มองรูปพ่อแม่ให้ชื่นทรวง ก็หายเหงาได้ ไปหลายวัน สาวรามฯ ใจแกร่ง จะขอแข่งกับความอ้างว้าง สาวรามฯ ซะอย่างใจชั่วไม่กลัวไม่ถอย (ปิว กัลยาณี, เพลงสาวรามฯ ยามเย็น, 2549)		10. สาวรามฯ คนที่อาศัยในภาคกลาง
1.7	ไปเจอ สาวกรุง งุ่นงั้น พี่บ่าวเลยหันเหไปจากน้อง ไปเจอ สาวกรุง อวดลอย พี่บ่าวเลยพลอย ไม่แลไม่มอง (ปิว กัลยาณี, เพลงลืมสาวปาเต๊ะ, 2550)		11. สาวกรุง

จากตาราง 2 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปโลกน์บุคคลความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางสื่อบุคคลมีลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัย พื้นที่อาศัย และบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป ในการอ้างอิงถึงบางสิ่งหรือการอธิบายบางสิ่งที่แสดงความเกี่ยวข้องกันของระหว่างสองสิ่ง โดยใช้แบบเปรียบเทียบอ้างอิงกับแวดวงบุคคลเพื่อสื่อเอกลักษณ์และภูมิลำเนาของบุคคลนั้น ได้แก่ **หนุ่มเมืองสศต** สื่อพื้นที่ภาคใต้ตามแผนที่ประเทศไทย มีสศตเป็นพืชพรรณที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค เมื่อกล่าวถึงผู้ที่อยู่เมืองสศตสามารถอ้างอิงถึงภาคใต้ได้ชัดเจน **ไอ้เท่ง ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ย, ไอ้ดวงยี่หวา บุษงายาวี ปาระตี, และสาวปาเต๊ะ** เปรียบถึงผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยและพื้นที่ประเทศใกล้เคียงภาคใต้ มีชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่มาจากแหล่งเดียวกัน กล่าวว่ ไอ้เท่ง ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ย เป็นตัวละครในการแสดงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ เช่น หนังตะลุง วงดนตรีลูกทุ่งภาคใต้ และสาวปาเต๊ะ สื่อถึงผู้หญิงในพื้นที่ภาคใต้ที่นิยมใส่ผ้าปาเต๊ะในชีวิตประจำวัน ส่วน **สาวรามฯ** เปรียบผู้ที่ได้ไปศึกษาเล่าเรียนมหาวิทยาลัยรามคำแหง และอาศัยดำเนินชีวิตอยู่ในพื้นที่นั้น นอกจากนี้เปรียบ **สาวเมืองกรุง** ผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของประเทศไทย ซึ่งมีการพัฒนาที่มากมาย จึงเปรียบเชิงอุปโลกน์ **[อ้างอิง คือ บุคคล]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **บุคคล** กับความหมายปลายทาง คือ **การอ้างอิง**

2. **สัตว์** คือ กล่าวถึงสัตว์ใช้เปรียบเทียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ หงส์ แมงเม่า, สุนัข, นก และอีกา ดังนี้

ตาราง 3 แสดงอุปลักษณสัตว์

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
2.1	ไม่อยากให้ดาวต้องมาเยือนดิน เจ็บปวดครวครวเมื่อคิดทุกครว ดินกับดาวอยู่ห่างกันไกล <u>เธอเป็นหงส์ฉันยังฝันได้แค่อีกา</u> อย่าเลยดอกฟ้าอย่าโน้มลงมา ดินกับฟ้ามันตรงข้ามกัน (บ่าววี อาร สยาม, เพลงไม่อยากให้ดาวต้องมาเยือนดิน, 2552)	สัตว์ 1. หงส์	สถานภาพ (สง่างาม สูงศักดิ์)
2.2	นึกถึงเรื่องราวเก่าๆ เรื่อง <u>แมงเม่าบินเข้ากองไฟ</u> ยังถามตัวเองมันคิดอย่างไร ก็รู้ทั้งรู้ไฟจะเผา (บ่าววี อาร สยาม, เพลงแมงเม่าเหงาใจ, 2551)	2. แมงเม่า	สถานภาพ (ต่ำต้อย)
2.3	<u>ได้เป็นแค่มหาเทพาลากระป๋อง</u> รักน้องเจ้ามาตั้งนาน แต่มีปัญญาไม่เท่าใคร ได้เป็นแค่มหาเทพาลากระป๋อง รักน้องต้องเข้าใจ เหาไปไม่มีน้ำยา ได้กินปลาสดที่ (บ่าววี อาร สยาม, เพลงมหาเทพาลากระป๋อง, 2551)	3. หมา	
2.4	<u>เปรียบฉันเป็นนก</u> เปรียบเธอเป็นฟ้า ฉันบินเท่าไร แต่เธอไม่ถึงสักที เหนื่อยล้าอ่อนแรงหมดแล้ววันนี้ (บ่าววี อาร สยาม, เพลงนกหาฟ้า, 2551)	4. นก	
2.5	เจ็บปวดครวครวเมื่อคิดทุกครว ดินกับดาวอยู่ห่างกันไกล <u>เธอเป็นหงส์ฉัน</u> <u>ยังฝันได้แค่อีกา</u> อย่าเลยดอกฟ้าอย่าโน้มลงมา ดินกับฟ้ามันตรงข้ามกัน (บ่าววี อาร สยาม, เพลงไม่อยากให้ดาวต้องมาเยือนดิน, 2552)	5. อีกา	

จากตาราง 3 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปลักษณสัตว์ความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางกล่าวถึงสถานภาพ โดยใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับแวดวงสัตว์เพื่อสื่อสถานภาพเหนือกว่า ได้แก่ **หงส์** แสดงถึงความสง่างาม มีสีขาวสื่อความบริสุทธิ์ เป็นสัตว์มงคลที่คนจีนนับถือ และมักเปรียบกับสตรีผู้สูงศักดิ์ มีรูปโฉมงาม และใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับแวดวงสัตว์เพื่อสื่อความต้อยกว่า ได้แก่ แมงเม่า สุนัข นก และอีกา แสดงถึงชนชั้นที่ต้อยกว่าอีกสิ่งหนึ่งซึ่งเปรียบด้วยรูปลักษณ ความสามารถ โดยเปรียบ **สุนัข** มีสถานะต้อยกว่าปลากระป๋อง เนื่องจากไม่สามารถกินปลากระป๋องด้วยตัวมันเองได้ เปรียบ **นก** กับท้องฟ้า แม่นกสามารถบินได้แต่ไม่สูงพอจะเตะเส้นขอบท้องฟ้าได้ และเปรียบ **อีกา** กับหงส์ ซึ่งอีกาเป็นสัญลักษณ์ของความตายหรือความโชคร้าย เนื่องจากชอบกินซากสัตว์หรือสิ่งที่เน่าตาย มีสีดำไม่เป็นมงคล และมีรูปลักษณไม่สวยงาม จึงเปรียบเชิงอุปลักษณ [**สถานภาพ คือ สัตว์**] โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **สัตว์** กับความหมายปลายทาง คือ **สถานภาพ**

3. **สิ่งของ** คือ กล่าวถึงสิ่งของเครื่องใช้เปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ ผ้าห่ม ปลั๊กไฟ, เชือก, ไม้บรรทัด, จอโทรทัศน์, เส้นด้าย, นาฬิกา และทองคำ ดังนี้

ตาราง 4 แสดงอุปลักษณสิ่งของ

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
3.1	อยากได้ฟังคำว่ายรัก ให้ใจ ประจักษ์ ว่าหลักนั้นไม่ล้ม ขอแรงใจใหม่ ไปรุ่งไสยง่าให้มีม ให้รักถักเป็นผ้าห่ม ยามไกลช่วยกันหนาว (บิว กัลยาณี, เพลงอยากฟังคำรัก, 2549)	สิ่งของ	1. ผ้าห่ม กำลังใจ
3.2	รักคนซึ่ทกอกเลยทัก เหมือนโดนถอดปลั๊กรักสะดุด หัวใจมันคุด มันก็ทรุดนะครึบทาน (บัววี อาร์ สยาม, เพลงรักคนซึ่ทก (อกเลยทัก), 2555)		2. ปลั๊กไฟ ความทุกข์ใจ
3.3	แกเชือกที่มันผูกตาย ก็ยังง่ายกว่าใจที่มันผูกพัน เธอหมดรัก ที่เคยให้กันวันนั้น แดว่าฉัน ยังคงรักมันทั้งใจ (บัววี อาร์ สยาม, เพลงเชือกผูกตาย ใจผูกพัน, 2555)		3. เชือก
3.5	อย่าทำชีวิตให้ลำบาก เพื่อพี่ชายได้ไหม ความรักบนเส้นด้าย ไม่ยั่งยืนเนิ่น นาน มันเปราะบางมากเกินไป ไม่มีแรงต้านทาน ที่ไม่มีวันเป็นหลัก ให้น้องพักพิง (บัววี อาร์ สยาม, รักบนเส้นด้าย, 2552)		4. เส้นด้าย
3.6	เมื่อนาฬิกาของเธอ เหมือนจะเดิน กลับหลัง ดั่งหมดเรี่ยวแรงพลังเดินไป ข้างหน้า นับถอยหลัง รอวันรำลา ฉันเห็นน้ำตา หลั่งมาจากหัวใจ (บัววี อาร์ สยาม, เพลงระยะสุดท้ายไม่มีจริง, 2555)		5. นาฬิกา
3.7	เหม่อมองออกไป ให้ไกลถึงฝัน สุดโค้งทางนั้น ลำน้ากั้นกลาง แค่เรือใบไม่ผูกโยงด้วยเชือกฟาง จะไปถึงฝั่งฝันอย่างไร แต่เธอบอกฉัน ให้พายด้วยรัก ให้สองใจกักดี วัคน้ำเรือจะไป (บัววี อาร์ สยาม, เพลงเรือใบไม้, 2552)		6. เชือกฟาง
3.8	หัวใจที่ตรงเหมือนไม้บรรทัด คมชัดเหมือนจอแอลซีดี ไม่รักไม่หลงพี่บ่าวเป็นคนพรรค์นี้ (บัววี อาร์ สยาม, เพลงชัดเจนไปเลย, 2552)		7. ไม้บรรทัด 8. โทรทัศน์ ความซื่อสัตย์ จริงใจ ชัดเจน
3.9	แหล่งน้องสาวเป็นลูกสาวเศรษฐี ฐานะดีพ่อเธอมีร้านทอง หันแลตัวพี่ พี่ชายเสื้อผ้ามือสอง เหมือนพิชซ่ากับตอทอง เหมือนทองกับแกงทุ่งปลวก อยากสอยดอกฟ้าเอามาเป็นแฟน หากได้ควงแขนคนแสนอิจฉา ความเป็นไปได้อยู่ไกลสุดตา (บัววี อาร์ สยาม, เพลงพิชซ่า ตอทอง, 2548)		9. ทองคำ สถานะ (ร่ำรวย)

จากตาราง 4 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปลักษณสิ่งของของความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทาง กล่าวถึงสื่อกลางความรัก, ความทุกข์ใจ, ความซื่อสัตย์และจริงใจ, สถานะร่ำรวย และสถานะธรรมดา โดยสื่อเกี่ยวกับความรัก ทั้งสื่อกลางความรัก ความทุกข์ใจจากความรัก และการซื่อสัตย์ในความรัก นำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับสิ่งของเปรียบเพื่อใช้เป็นสื่อกลางความรัก ได้แก่ ผ้าห่ม สื่อกำลังใจ ความอบอุ่น เป็นตัวแทนเคียงข้างที่มีให้กัน ไม้บรรทัด สื่อความชัดเจน มั่นคงในความรัก เหมือนดั่งไม้บรรทัดที่เที่ยงตรง โทรทัศน์จอแอลซีดี ซึ่งมีสีสันชัดเจน สื่อความชัดเจนในความรัก เส้นด้าย สื่อความเปราะบางไม่แข็งแกร่งและมั่นคง

อาจฟังทลายหรือขาดได้ง่ายเช่นเดียวกับเส้นด้ายที่เปราะบาง รวมทั้งการใช้ **นาฬิกา** การดำเนินความรักเหมือนการทำงานของนาฬิกา หากทำงานผิดปกติ เดินหน้าบ้าง ถอยหลังบ้าง เปรียบเหมือนใจที่โลเล ความรักถูกดำเนินไปด้วยอุปสรรคและบทพิสูจน์ที่ต้องพบเจอ และกล่าวถึงความทุกข์ใจ การผิดหวังจากรัก โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักที่ผิดหวังกับดวงสิ่งของเปรียบเพื่อสื่อความรักที่ผิดหวัง **ปลั๊กไฟและเชือก** สื่อถึงความรักที่เจ็บปวดเหมือนปมเชือกที่แก้ไขได้ยากเมื่อผูกมัดกันแล้ว และความรักที่จบลงเหมือนการถอดปลั๊กไฟ ไม่มีกระแสไฟและยุติการทำงานลง จึงเปรียบเทียบอุปลักษณ์ **[ความรัก คือ สิ่งของ]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **สิ่งของ** กับความหมายปลายทาง คือ **ความรัก**

นอกจากนี้แสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **สิ่งของ** กับความหมายปลายทาง คือ **สถานภาพ** โดยใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับดวงสิ่งของเพื่อสื่อความเหนือกว่าได้แก่ **ทอง** สื่อความมีค่าเนื่องจากทองคำเป็นสิ่งมีค่า ราคาสูง เป็นของมงคล และใช้แลกเปลี่ยนแทนเงินตราได้ การครอบครองทองคำจึงแสดงถึงการมีฐานะที่ดี ร่ำรวย ตามแต่ปริมาณที่ครอบครอง จึงเปรียบเทียบอุปลักษณ์ **[สถานภาพ คือ สิ่งของ]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **สิ่งของ** กับความหมายปลายทางคือ **สถานภาพ** ในการกล่าวถึงสถานะเหนือกว่า

4. ยานพาหนะ คือ วัตถุหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ไม่ใช้สิ่งมีชีวิตซึ่งเคลื่อนย้ายขนส่งไปมาได้ ใช้เปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ รถไฟ เรือ รถเมล์ รถเบนซ์ และรถมอเตอร์ไซด์ ดังนี้

ตาราง 5 แสดงอุปลักษณ์ยานพาหนะ

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
4.1	เก็บเอาความเหงา ใส่กระเป๋าไปทิ้งทะเล <i>ฝากไปกับเรือตั้งแต่</i> แล้วอย่าหันหลังคืนกลับมา (ปิว กัลยาณี, เพลงอยากลืมความรัก, 2549)	ยานพาหนะ	1. เรือตั้งแต่ สื่อกลาง
4.2	ความคิดถึงมันหายไป ความหวังโยกย้ายตาม <i>เสียงรถไฟมันจะดังเท่าใด เสียงร้องให้ที่บ่าวมันดังยิ่งกว่า</i> (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงห่วงหาย, 2552)	2. รถไฟ	ความทุกข์ใจ
4.3	ฉันวันนี้มันไร้ค่า ขอฉันจมอยู่กับน้ำตา คนเดียว <i>เรือรัก วันนี้ มันแตกสลาย สุดท้าย เหลือซากหักพัง</i> (ปิว กัลยาณี, เพลงน้ำตาทะเล, 2552)	3. เรือ	
4.4	เจอใครแล้วเธอก็บอกว่ารัก ว่ารัก ว่ารัก แต่ฉันว่าเธอรักเร่ เธอส่งเธอรับ เธอกับความรัก <i>ตั้งขั้วรถเมล์</i> สักวันเธอเซ แล้วใครจะสน (ปิว กัลยาณี, เพลงน่ารัก นักร้อง, 2550)	4. รถเมล์	

ตาราง 5 (ต่อ)

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
4.5	เหม่อมองออกไป ให้ไกลถึงฝัน สุดโค้งทางนั้น ลำนํ้ากั้นกลาง <u>แค่เรือใบ</u> ไม่ผูกโยงด้วยเชือกฟาง จะไปถึงฝั่งฝันอย่างไร แต่เธอบอกฉัน ให้พายด้วยรัก ให้สองใจกักดี วัคน้ำเรือใบไป (ปาววี อาร์ สยาม, เพลงเรือใบไม้, 2552)	5. เรือใบ	
4.6	ห้องเช่าเช่าร้างหนู นอนอยู่ทุกวัน มอไซค์อีกคัน มันเป็นเพื่อนคู่ใจ เธอเป็นไฮโซ <u>รถซีรเบเนซ</u> เบียดฉันกระเด็น ก็เรามาต่างกันไกล ไม่รู้จะทำยังไร เมื่อไหร่มันจะโอเค (ปาววี อาร์ สยาม, เพลงเมื่อไหร่จะเป็นแฟน, 2548)	ยานพาหนะ	6. รถเบนซ์ สถานะ (ร่ำรวย)
4.7	ห้องเช่าเช่าร้างหนู นอนอยู่ทุกวัน <u>มอไซค์อีกคัน</u> มันเป็นเพื่อนคู่ใจ เป็นไฮโซ เธอซีรเบเนซ เบียดฉันกระเด็น ก็เรามาต่างกันไกล ไม่รู้จะทำยังไร เมื่อไหร่มันจะโอเค (ปาววี อาร์ สยาม, เพลงเมื่อไหร่จะเป็นแฟน, 2548)	7. มอเตอร์ไซด์	สถานะ (ธรรมดา)

จากตาราง 5 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปลักษณยานพาหนะความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลางความรัก ความทุกข์ใจ และสถานะร่ำรวยและสถานะธรรมดา โดยสื่อเกี่ยวกับความรัก ทั้งสื่อกลางความรัก ได้แก่ **เรือ** อยู่ในแวดวงความหมายยานพาหนะสิ่งของเครื่องใช้เป็นสื่อกลางในการบอกต่อเรื่องราวของความรัก **รถเมล์และเรือ** สื่อบทพิสูจนความรักแสดงถึงการขับเคลื่อนความรักเหมือนดั่งการขับเคลื่อนยานพาหนะแตกต่างไปตามจุดประสงค์การใช้งาน ดั่งการดำเนินความรักเหมือนการขับรถเมล์ที่แวะไปตลอดทางคล้ายใจที่โลเล หรือเปรียบเทียบการดำเนินความรักเป็นเรือใบไม้ที่ผูกโยงด้วยเชือกฟาง อาจแข็งแรงไม่มากแต่หากพายด้วยความตั้งใจก็สามารถถึงฝั่งฝันนั้นได้ เปรียบความรักที่รักด้วยสติและมีใจมั่นคง รักนั้นจะดำเนินไปตั้งใจที่ตั้งหวัง และกล่าวถึงความทุกข์ใจ การผิดหวังจากความรัก โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักที่ผิดหวังกับแวดวงยานพาหนะเปรียบเทียบสื่อความรักที่ผิดหวัง **รถไฟ** มีเสียงที่ดัง เปรียบกับเสียงร้องไห้ซึ่งอาจดังกว่าเสียงรถไฟสื่อความเสียใจและการผิดหวัง **เรือ** เปรียบเป็นเรื่องราวความรักที่ดำเนินไป เมื่ออุปสรรคใหญ่เกินต้านไหวก็พังทลายไม่มีชิ้นดี เปรียบเชิงอุปลักษณ **[ความรัก คือ ยานพาหนะ]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **ยานพาหนะ** กับความหมายปลายทาง คือ **ความรัก**

นอกจากนี้แสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ยานพาหนะกับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ โดยใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับแวดวงสิ่งของเพื่อสื่อความเหนือกว่า ได้แก่ **รถเบนซ์** สื่อถึงความร่ำรวย หรูหรา เนื่องจากรถยนต์ยี่ห้อ Mercedes-Benz หรือ รถเบนซ์ มีราคาสูง ผลิตโดยบริษัทยานยนต์เยอรมนีในเครือไดมเลอร์ อาเก ซึ่งผลิตทั้งรถยนต์ รถบัส รถบรรทุก คนมีฐานะในประเทศไทยนิยมใช้กัน ซึ่งตรงกันข้ามกับสถานภาพ

ด้อยกว่า ได้แก่ **รถมอเตอร์ไซด์** แสดงถึงสถานะด้อยกว่าเมื่อเปรียบกับรถยนต์ เนื่องจากเป็นยานพาหนะที่ผู้คนส่วนใหญ่มีกำลังซื้อและใช้กันโดยทั่วไปในทุกชนชั้น จึงเปรียบเชิงอุปลักษณ์ [สถานภาพ คือ ยานพาหนะ] โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ยานพาหนะ กับความหมายปลายทาง คือ **สถานภาพ** ในการกล่าวถึงสถานะเหนือกว่าและด้อยกว่า

5. **ธรรมชาติ** กล่าวถึงการอุปลักษณ์โดยนำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติเปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ ท้องฟ้า, ดวงจันทร์, สายลม, ดอกไม้, เงาม, ไฟ, ทะเล, ขอนไม้ฟู, โลก, ดิน, แสงสว่าง, รุ่ง, ฝน, หุบเหว, อากาศ (ร้อน/หนาว), แผ่นดินไหว, น้ำท่วม, สีนามิ, หิน และโคลน ดังนี้

ตาราง 6 แสดงอุปลักษณ์ธรรมชาติ

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
5.1	ขอให้ฟ้าเป็นพยาน ทุกถ้อยคำออกจากข้างใน เพราะรักเธอจนหมดใจ เธอเพียงคนเดียว ยังไม่มีใคร ไม่ซึ้งให้สัญญากับน้อง พูดจริง ๆ เชื่อน้องที่บ่าวนี้แหลงมาจากใจ ไม่ล่อ กอ (บ่าววี อารี สยาม, จริงใจ ไม่ล่อกอ, 2548)	ธรรมชาติ	1. ท้องฟ้า สื่อกลาง
5.2	รู้เอาไว้ว่ามีอีกคนเฝ้ารออยู่ตรงนี้ ฝากฟ้า ช่วยบอกฉันยังห่วงใยอยู่เสมอ อยากขอแค่เธอไม่ลืมคนนี้ได้ไหมนะ ฝากฟ้าช่วยบอกฉันยังเฝ้าคอยอยู่เสมอ (บ่าววี อารี สยาม, ฝากฟ้า, 2548)		
5.3	เปรียบฉันเป็นนก เปรียบเธอเป็นฟ้า จินป็นเท่าไทร์ แต่เธอไม่ถึงสักที เหนื่อยล้าอ่อนแรง หมดแล้ววันนี้ (บ่าววี อารี สยาม, เพลงนกหาฟ้า, 2551)		
5.4	รีบหนีหนีชีวิตเราเพราะไปรักเขาทำไม กระจ่างตัวมัน ก็คงคู่จันทร์ อย่างนั้น เรื่อยไป ต่ำสิ่งมันจึงเจตาย เจตายอยู่ใต้แสงจันทร์ (บ่าววี อารี สยาม, เพลงสองมือสองเท้า, 2552)	2. ดวงจันทร์	
5.5	แล้วไซ้ใจคำอย่างนี้ ฝากจันทร์ ในทุกราตรี บอกเธอให้ได้ไหม (บ่าววี อารี สยาม, พี่บ่าวรออยู่, 2548)		
5.6	มันคงจริงใจไม่ท้อ ยืนยันจะรอพี่ หลบมา ก็เดือนกี่ปี่ น้องนี้ไม่ลืม สัญญา ส่งใจตาม สายลม มา บอกพี่ว่าบักขี้ไต้ยังรอ (ปิว กัลยาณี, เพลงบักขี้ไต้ยังรอ, 2549)	3. สายลม	
5.7	อบอุ่นด้วยไอรักและแรงศรัทธา ปนความหวังดีจากใจให้มา ร้อยเรียงคำว่ารักคิดถึงและห่วงใย จะเป็น ดอกไม้ แห่งกำลังใจ (ปิว กัลยาณี, เพลงดอกไม้กำลังใจ, 2549)	4. ดอกไม้	
5.8	ต้องทนลำบาก ต้องรอไปก่อนนะเรื่องของหัวใจ ก็ดินกับดาว ก็ฟ้ามันไกล ก็เรานั้นไม่ได้สมกันเลย (บ่าววี อารี สยาม, เพลงเมื่อไหร่จะเป็นแฟน, 2548)	5. ดิน 6. ดวงดาว	สถานภาพ
5.9	พี่บ่าวคงไม่คู่ควร ให้เธอนั้นเสียน้ำตา ถึงใจมันจะอ่อนลา ไม่เคยมาขอรับให้ เห็นใจ แม้เรื่องราวในวันเก่า ยังตามเป็นเงาไม่เคยจางหาย (บ่าววี อารี สยาม, เพลงไม่มีประโยชน์, 2552)	7. เงาม	ความทุกข์ใจ

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
5.10	จะไม่ล้าชอยนี้ น้องจะยอมเสียใจ อย่ายกวงทนไหว ไม่ได้คงหัวใจ แต่ยังได้คอย <u>รักซ้อนก็เหมือนก่อไฟ</u> แผลเผาที่ดวงใจน้อย น้อย อกหักแต่หัวใจลอย ไปหาที่ทุกคืนทุกวัน (บิว กัลยาณี, เพลงสงสารมันเถอะ, 2555)	ธรรมชาติ 8. ไฟ	ความทุกข์ใจ
5.11	ฉันหมดความหมาย หัวใจ พังยับเยิน <u>เหมือนโดนปล่อยกลางทะเล</u> ที่ดูกว้างไกล หัวใจ ดวงนี้อ่อนล้า (บิว กัลยาณี, เพลงน้ำตาทะเล, 2552)	9. ทะเล	
5.12	ยื่นหัวโคอยู่ตรงนี้ แล้วไซร้ไม่เห็นพื่ออยู่ในสายตา <u>คนที่รักกันจนเท่าฟ้า ถ้าเทียบภูเขาเสกกา มันยังเล็กกว่าจัน</u> จนแต่รักจริงยิ่งใหญ่ ไม่รู้จะแห่งยังใ (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงคนหลังยังคอย, 2551)	10. ภูเขา	ปริมาณ
5.13	น้องนัยถอดใจ หมดแรงพลัง พอดีพี่ชายมาช่วยไว้ มาคอยเกื้อหนุน ให้พอมีหวัง <u>ขอนไม้พุ่มยังมีใจ</u> ปริ่ม ปริ่มจะจมอยู่รอน รอน (บิว กัลยาณี, เพลงเพียงสองเรา, 2550)	11. ขอนไม้พุ่ม	อุปสรรค
5.14	จะอยู่กับเธอ คนเดิมคนดีไม่มีคนไหน เกิดอะไรในใจก็มีแต่เธอนั้น <u>สิ่งโลกจะเป็นน้ำแข็ง หรือลูกเป็นไฟก็ช่าง</u> แต่ว่าอย่างน้อย ก็ขอให้ฉันได้เคียง ข้างเธอ (บิว กัลยาณี, เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ, 2555)	12. โลก	
5.15	ถ้าไม่ใช่เธอก็ไม่ต้องการผู้ใด <u>ต่อให้ฟ้าดินมลาย ใหญ่กว่าให้ลุยไฟ</u> ก็ทำได้ เสมอ (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงเกิดมารักเธอ, 2550)	13. ดิน	
5.16	เปิดรับกันให้แสงได้ลอดเข้ามา เปิดใจของเจ้า ให้พี่บ่าวสักครึ่งเถอะหนา <u>สายรุ้งงามตา พัวหลังฝนยังคงสดใส</u> รักของพี่บ่าว ทอดยาวดั่งรุ้ง ให้พี่พุงเจ้าลูกขึ้นใหม่ ให้อ้อมแขนโอบให้เจ้า ได้คลายหนาวใจ ตั้งรุ้งประกาย โอบกอดฟ้าให้คลายระทม (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงสายรุ้งนอกหน้าต่าง, 2554)	14. แสงสว่าง 15. รุ้ง 16. ฝน	
5.17	<u>ณ ก้นเหวหุบลึกและมีดดำ</u> เรานั่งทำด้วยกันเพียงสองคน ไม่มีใครโทษใครพรับับ ไม่มีใครพรับับ เราสองคน ร่วงหล่นมาด้วยกัน (บิว กัลยาณี, เพลงเอาจักเป็นแรงใจ, 2552)	17. หุบเหว	
5.18	ผ่านร้อนกันมาทุกครั้ง ผ่านหนาวมาตั้งเท่าไร ก็โลกมันร้อน <u>เปลือกลูกมัน</u> <u>เคลื่อนเลื่อนไป แผ่นดินไหวเราก็กึ่งข้างกัน</u> ผ่านน้ำท่วมมากก็เยอะ <u>จะอะดินดินโคลนไม่หวั่น จะสิ้นามิมาโถม</u> ก็หนีด้วยกัน (บิว กัลยาณี, เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ, 2555)	18. อากาศร้อน 19. อากาศหนาว 20. แผ่นดินไหว 21. น้ำท่วม 22. สึนามิ 23. หิน โคลน	

จากตาราง 6 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปลักษณ์ธรรมชาติความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลาง ปริมาณ ความทุกข์ใจ อุปสรรค และสถานภาพ ที่พบเจอ โดยสื่อเกี่ยวกับความรัก ได้แก่ **ท้องฟ้า, ดวงจันทร์, สายลม และดอกไม้** อยู่ในแวดวง ความหมายธรรมชาติเป็นสื่อกลางบอกต่อเรื่องราวของความรัก ความรู้สึกดีที่มีต่อกัน ใช้แบบ เปรียบความทุกข์ใจจากความรักกับแวดวงธรรมชาติ ได้แก่ เงาน ไฟ และทะเล ซึ่ง เงาน สื่อถึง

ความรู้สึกมีตัวตนไร้แสงสว่างแห่งความสุข น้ำและท้องฟ้าเปรียบเป็นเรื่องราวที่พัดพาใครบางคนให้หายไปจากชีวิต ให้รู้สึกโดดเดี่ยวไร้คนเคียงข้าง ส่วน ไฟ เปรียบการโดนแผดเผาด้วยความรู้สึกเจ็บปวด ร้อนรน ในความผิดหวังที่พบเจอ และ ทะเล เปรียบความอ้างว้างภายในใจ และใช้แนวคิดวงกลมชาติสื่อปริมาณความรัก ได้แก่ ภูเขา สื่อถึงปริมาณที่รักจนมากล้นยิ่งใหญ่กว่าภูเขา นอกจากนี้กล่าวถึงอุปสรรคเป็นบทพิสูจน์ความรัก โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักกับแนวคิดวงกลมชาติเพื่อสื่อการพิสูจน์ความรัก ได้แก่ ขอนไม้ผุ, โลก, ดิน, แสงสว่าง, รุ่ง, ฝน, หุบเหว, อากาศ (ร้อน/หนาว), แผ่นดินไหว, น้ำท่วม, สึนามิ, หิน และโคลน เป็นการดำเนินความรักเพื่อฝ่าฟันให้ผ่านพ้นไปเหมือนดั่งการผ่านพ้นภัยธรรมชาติที่เผชิญอยู่ เป็นเส้นทางความรักที่ดำเนินไปผ่านอุปสรรค บทพิสูจน์ และช่วงเวลาในการก่อร่างสร้างรักนั้น จึงเปรียบเชิงอุปลักษณ์ [ความรัก คือ ธรรมชาติ] โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ธรรมชาติ กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก

นอกจากนี้กล่าวถึงสถานภาพ โดยใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับธรรมชาติเพื่อสื่อความเหนือกว่า ได้แก่ ท้องฟ้าและดวงดาว ห่างไกลเกินกว่าจะอาจเอื้อม เปรียบเชิงอุปลักษณ์สถานภาพเพื่อกล่าวถึงสถานภาพซึ่งอยู่ในสถานะเหนือกว่า และกล่าวถึงสถานภาพที่ด้อยกว่า ได้แก่ ดิน ซึ่งอยู่ต่ำเมื่อเทียบกับฟ้า จึงเปรียบเชิงอุปลักษณ์ [ความรัก คือ ธรรมชาติ] โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ธรรมชาติ กับความหมายปลายทางคือ สถานภาพ

6. อาหาร กล่าวถึงการอุปลักษณ์โดยนำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับอาหารเปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ เกลีส, น้ำตาล, พืชชา, ปลากระป๋อง, สะตอตอง และแกงไตปลา ดังนี้

ตาราง 7 แสดงอุปลักษณ์อาหาร

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
6.1	ในวันนี้ก่อนเกลี้ยงหวาน อาจจะสูบน้ำตาลไม่ได้ ไม่เป็นไร แต่เรามีกันและกัน เมื่อในวันนี้ก่อนเกลี้ยงหวาน วันพรุ่งนี้ย่อมมีความหวัง เราสองช่วยกัน สร้างฝันและเป็นกำลังใจ (ปิว กัลยาณีและบ่าววี อาร์สยาม, เพลงก่อนเกลี้ยงหวาน, 2551)	อาหาร	1. เกลีส 2. น้ำตาล อุปสรรค
6.2	แหละน้องสาวเป็นลูกสาวเศรษฐี ฐานะดีพอเธอมีร้านทอง หันแลตัวพี่ พี่ชายเสื้อห้ามือสอง เหมือนพืชชากับตอตอง เหมือนทองกับแกงพุงปลา อยากสอยดอกฟ้าเอามาเป็นแฟน หากได้ดวงแขคนแสนอิจฉา ความเป็นไปได้อยู่ไกลสุดตา (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงพืชชา ตอตอง, 2548)		3. พืชชา สถานภาพ (เหนือกว่า/ ร่ำรวย)

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
6.3	ได้เป็นแค่มหาเห่าปลากะป๋อง รักน้องเจ้ามาตั้งนาน แต่มีปัญญาไม่เท่าใคร ได้เป็นแค่มหาเห่าปลากะป๋อง รักน้องต้องซำใจ เหาไปไม่มีน้ำยา ได้กินปลาสักที (บ่าววี อารี สยาม, เพลงมหาเห่าปลากะป๋อง, 2551)	4. ปลากะป๋อง	สถานภาพ (เหนือกว่า/ ร่ำรวย)
6.4	แหล่น้องสาวเป็นลูกสาวเศรษฐี ฐานะดีพอเธอมีร้านทอง หันแลตัวพี่ พี่ขายเสื้อผ้ามือสอง <u>เหมือนพิชชาប់ตอของ</u> <u>เหมือนทองกับแกงพุงปลา</u> อยากรสยดอกฟ้าเอามาเป็นแฟน หากได้ควงแขนคนแสนอิจฉา ความเป็นไปได้อยู่ไกลสุดตา (บ่าววี อารี สยาม, เพลงพิชชา ตอของ, 2548)	อาหาร	5. สะตอของ 6. แกงไตปลา

จากตาราง 7 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปลักษณ์อาหารความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางกล่าวถึงอุปสรรคในการดำเนินความรักและสถานภาพ โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักกับแวดวงอาหารเพื่อสื่อบทพิสูจน์ความรัก ได้แก่ **เกลือและน้ำตาล** มีหวานสดชื่นอิมเอมกับความรักชมด้วยอุปสรรคและความลำบากต่าง ๆ ซึ่งภายใต้อุปสรรคในการดำเนินความรัก หากประคองด้วยความรัก ความเข้าใจ และไม่ทอดทิ้งกัน แม้เป็นก้อนเกลือก็ยังคงหวานได้ จึงเปรียบเทียบอุปลักษณ์ **[ความรัก คือ อาหาร]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **อาหาร** กับความหมายปลายทาง คือ **ความรัก** ในการกล่าวถึงบทพิสูจน์รัก

นอกจากนี้กล่าวถึงสถานภาพเหนือกว่า โดยใช้แบบเปรียบเทียบสถานภาพกับแวดวงอาหารเพื่อสื่อความเหนือกว่า ได้แก่ พิชชาและปลากะป๋อง สื่อถึงความยากลำบากเมื่อต้องการรับประทานในแต่ละครั้ง ซึ่ง **พิชชา** เป็นอาหารตะวันตก มีกรรมวิธีการทำที่ซับซ้อนและราคาแพง หากเป็นคนชนบทน้อยนักที่จะได้รับประทาน และจะต้องเป็นช่วงเวลาพิเศษหรือเทศกาลสำคัญจึงจะหาซื้อหรือทำขึ้น นอกจากนี้ **ปลากะป๋อง** เป็นการถนอมปลาไว้ในกระป๋องแบบพร้อมรับประทาน มีฝาปิดมิดชิด หากเป็นสุนัขก็ยากที่จะแกะกินเองได้หรือเมื่อเปิดฝาแล้วปากของสุนัขก็ไม่สามารถรับประทานได้ เนื่องจากรูปทรงของกระป๋องทำให้ไม่สะดวก ในทางตรงกันข้าม เปรียบสถานภาพกับแวดวงอาหารเพื่อสื่อความด้อยกว่า ได้แก่ **สะตอของ** และ **แกงพุงปลา** (แกงไตปลา) แสดงถึงอาหารพื้นบ้าน ไม่หรูหรา มีราคาถูก นิยมรับประทานในพื้นที่ภาคใต้และผู้คนที่ชื่นชอบเท่านั้น จึงไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและไม่ได้ได้รับความนิยม เปรียบกับพิชชาจึงมีสถานะที่ด้อยกว่า จึงเปรียบเทียบอุปลักษณ์ **[สถานภาพ คือ อาหาร]** โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **อาหาร** กับความหมายปลายทางคือ **สถานภาพ** ในการกล่าวถึงบทพิสูจน์

7. การสูญเสียและความเจ็บปวด กล่าวถึงการอุปถัมภ์โดยนำถ้อยคำสื่อความหมายเกี่ยวกับการสูญเสียและความเจ็บปวดเปรียบเป็นความหมายต้นทาง ได้แก่ บาดแผล ห้าหันท การตาย และโลกแตก ดังนี้

ตาราง 8 แสดงอุปถัมภ์การสูญเสียและความเจ็บปวด

ที่	เนื้อเพลง	ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
6.1	น้องคงไม่เข็ด ถูกเขาตีหัวหัวใจ กลับไปเริ่มใหม่ <u>แผลหัวใจยังไม่หายดี</u> (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงรักกันลองแล, 2548)	การสูญเสีย และความ เจ็บปวด	1. บาดแผล ความเจ็บปวด
6.2	เราต่างเจ็บมาเหมือนกัน <u>โดนความรักห้าหันท</u> สาหัสสากรรจ์เจียนตาย โดนคนรักของเราทำร้าย (ปิ๋ว กัลยาณี, เพลงคนแพ้ไม่รังเกียจ, 2552)		2. ห้าหันท
6.3	แล้วเมื่อไหร่จะเป็นไปได้ดังฝัน เมื่อไหร่จะเป็นจริงซักที เป็นเจ้าของหัวใจ เธอได้ไหมคนดี <u>คน คน นี้จะรักไปจนตาย</u> (บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงเมื่อไหร่จะได้เป็นแฟน, 2548)		3. การตาย ปริมาณความรัก ที่มากเกินไป
6.4	จะอยู่กับเธอ คนเดิมคนดีไม่มีแปรผัน จะอยู่ด้วยกัน ถึงแม้ทั้งโลกจะสิ้นหวังไหว ไม่รู้ว่าวันพรุ่งนี้ โลกเราจะเป็นอย่างไร <u>จะแตกสลาย ก็อยากให้เราไม่ทิ้งกัน</u> (ปิ๋ว กัลยาณี, เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ, 2555)		4. โลกแตก

จากตาราง 8 ข้างต้น กล่าวถึงการอุปถัมภ์การสูญเสียและความเจ็บปวด ความหมายต้นทาง โดยความหมายปลายทางกล่าวถึงการเจ็บปวดในความรักและปริมาณความรักที่มีให้ต่อกัน การผิดหวังจากความรัก โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักที่ผิดหวังกับแหวง บาดแผลหรืออาการบาดเจ็บ ได้แก่ **บาดแผล** สื่อความรู้สึกเจ็บปวดที่ใช้เวลานานในการรักษา ทั้งรอยแผลเพื่อใช้เวลาลบความทรงจำเลวร้ายนั้นไปในการเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง และแบบเปรียบเทียบความรักกับการต่อสู้ที่ก่อให้เกิดความสูญเสีย ได้แก่ **ห้าหันท** สื่อความรู้สึกเจ็บปวดของคู่รัก ซึ่งทำร้ายจิตใจต่อกัน เหมือนการต่อสู้ในสนามรบ ห้าหันทเพื่อเอาชีวิตอีกฝ่ายหนึ่ง จุดจบ คือ ความสูญเสียที่ตามมา นอกจากนี้กล่าวถึงปริมาณความรัก โดยใช้แบบเปรียบเทียบความรักกับแหวง การสูญเสียและความเจ็บปวดเพื่อสื่อปริมาณความรัก ได้แก่ **การตาย** เปรียบความรักจะหมดสิ้นไปเมื่อต้องตายจากกันไป ซึ่งเป็นรักที่มากเกินไปและชั่วฉุนฉุน **โลกแตก** เพื่อสื่อถึงปริมาณที่มากเกินไปที่สิ้นสุด จึงเปรียบเทียบเชิงอุปถัมภ์ [**ความรัก คือ การสูญเสียและความเจ็บปวด**] โดยอธิบาย และแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ **การสูญเสียและความเจ็บปวด** กับ ความหมายปลายทาง คือ **ความรัก**

จากการศึกษาอุปสรรคในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) สามารถอธิบายเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 9 แสดงจำนวนคำและค่าร้อยละของอุปสรรคในทศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ลำดับที่	อุปสรรค	จำนวนคำ	ร้อยละ
1.	อุปสรรคบุคคล	11	16.93
2.	อุปสรรคสัตว์	5	7.69
3.	อุปสรรคสิ่งของ	9	13.84
4.	อุปสรรคยานพาหนะ	7	10.78
5.	อุปสรรคธรรมชาติ	23	35.38
6.	อุปสรรคอาหาร	6	9.23
7.	อุปสรรคการสูญเสียและความเจ็บปวด	4	6.15
	รวม	65	100

จากตาราง 9 อุปสรรคในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ที่ปรากฏในบทเพลงของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบอุปสรรคธรรมชาติมากที่สุด จำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 35.38 รองลงมาพบอุปสรรคบุคคล จำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 16.93 อุปสรรคสิ่งของ จำนวน 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.84 อุปสรรคยานพาหนะ จำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.78 อุปสรรคอาหาร จำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.23 อุปสรรคสัตว์ จำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.69 และอุปสรรคการสูญเสียและความเจ็บปวด จำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.15 ซึ่งอุปสรรคเป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งในแวดวงความหมายที่ต่างกัน เพื่อสื่อความหมายของสิ่งนั้นชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าถึงสิ่งที่ต้องการสื่อได้ง่ายและเข้าใจเนื้อร้องผ่านการใช้ความหมายเชิงอุปสรรค

ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

การวิเคราะห์โลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบโลกทัศน์ภาคใต้ 4 รูปแบบ ได้แก่ โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา และโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต มีรายละเอียดดังนี้

1. โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก

โลกทัศน์เกี่ยวกับความรักเป็นโลกทัศน์ที่พบมากที่สุด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ความรักที่สมหวังและความรักที่ผิดหวัง

1.1 ความรักที่สมหวัง เป็นความรักที่ประกอบด้วยความสุข ความเข้าใจต่อกัน ถ่ายทอดผ่านความอบอุ่น กำลังใจ รอยยิ้มที่มีให้กัน เพื่อเกิดกำลังใจสามารถสู้ต่อและดำเนินชีวิตได้ด้วยความสุข โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคู่ครองและกลุ่มบุคคลทั่วไป

1.1.1 กลุ่มคู่ครอง ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงของบัววิ อารัษยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงคู่ชีวิต เพลงเรือใบไม้ เพลงระยະสุดท้ายไม่มีจริง เพลงวันไหน ๆ เพลงให้เธอจำไว้ และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงรักที่อย่างแรง เพลงเพียงสองเรา เพลงขอบคุณอุ่นใจ เพลงเอารักเป็นแรงใจ เพลงคนแพ้ไม่รังเกียจ เพลงปลายฝนต้นหนาว เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์ เพลงเธอไม่ได้เดินคนเดียว และปรากฏในบทเพลง ร้องคู่ ได้แก่ เพลงคนไกลที่ใกล้กัน เพลงก่อนเกลือยังหวาน ดังต่อไปนี้

ไม่รู้ว่วันไหนลมหายใจสิ้นสุด วันไหนโลกจะหยุดวุ่นวาย
ไม่รู้ว่ลมหนาวจะพัดมาอีกกี่หน รู้แค่มีหนึ่งคนเคียงข้างเสมอ..
ไม่สนว่บนฟ้าขีดให้ใครมาคู่ ใจฉันนั้นจะอยู่คู่เธอ
เกิดมาหนึ่งชีวิต เสาะหาใครจนได้เจอ
ขอเลือกเธอ รักเธอหมดหัวใจ
เธอคือคนเดียวคนสุดท้าย ที่ต้องการ เธอคนเดียวแต่เท่านั้น

(บัววิ อารัษยามม, เพลงคู่ชีวิต, 2552)

เพลงคู่ชีวิตข้างต้น กล่าวถึงความรักที่มั่นคง รักเดียวใจเดียว ยึดมั่นในรักแท้ และคู่ชีวิตของตนเอง

รอนแรมบนเรือใบไม้ ยังพายสม่าเสมอ ก็เพราะมีเธอคู่เคียงข้างกาย
มีเราบนเรือลำนี้ กับรักที่ล้นหัวใจ จะแสนไกลมีรักก็ยอมมีหวัง
อ่อนแอเพราะบาง หนทางยังไกล ไม่รู้วันไหนพารักถึงฝั่ง
เชือกมันจะคลาย ใบไม้จะขีดจาง แต่ความรักเท่านั้นที่มั่นคง

(บัววิ อารัษยาม, เพลงเรือใบไม้, 2552)

เพลงเรือใบไม้ข้างต้น กล่าวถึงความรักของชายหนุ่มที่มอบให้หญิงสาว
คงความรักที่สม่ำเสมอให้แก่นั่น แม้พบเจออุปสรรคมากมาย ก็พร้อมฝ่าฟันและยึดมั่นในรักเดียว

ระยะสุดท้ายอะไร อย่าเชื่อคำพูดของใคร พลังสุดท้ายคือใจ เท่านั้น
อย่างน้อยเจ้าลูกขึ้นยืน กลับพื้นด้วยใจมุ่งมั่น ตั้งปณิหาริย์ เปิดทางให้เธอ
และนาฬิกาของเธอ ก็จะได้เดินต่อไป เติมนานเต็มแรงด้วยใจด้วยรัก ของเธอ
และมีฉัน ข้างเธอเสมอ ประคองใจเธอ ด้วยรักของฉัน

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงระยะสุดท้ายไม่มีจริง, 2555)

เพลงระยะสุดท้ายไม่มีจริงข้างต้น กล่าวถึงความรักที่ไม่มีวันสิ้นสุด
อยู่เคียงข้างและมอบกำลังใจให้แก่นั่นในช่วงเวลาที่พบเจอกับอุปสรรค ต่อเติมพลังความรัก
ให้สามารถดำเนินไปไม่มีวันสิ้นสุด

พรุ่งนี้ พรุ่งนี้จะเป็นยังไงต่อไป พรุ่งนี้ พรุ่งนี้ก็ยังจะมีฉัน จะรัก เธอเท่านั้น
จนกว่าแผ่นดินผั่งกาย จะรัก เธอคนนี้นั่นดี ที่จะฝากชีวิตให้ดูแล
หกล้ม หกลูกคลุกคลานกันมาเท่าใด สุขทุกข์ สุขทุกข์ไม่เคยยอมแพ้
ประคอง กันและกัน มุ่งมั่นไม่ผันไม่แปร ฝ่าฟัน ขวากหนามไม่แคร์
แค่เราเดินตามฝันไปด้วยกัน

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงวันไหน ๆ ก็รักเธอ, 2556)

เพลงวันไหน ๆ ก็รักเธอข้างต้น กล่าวถึงความรักที่มีให้แก่นั่นจะคงอยู่
ตลอดไป พร้อมผ่านเรื่องราวทุกข์สุขและฝ่าฟันอุปสรรคไปด้วยกัน แม้ใครคนหนึ่งต้องจากไป
ความรักนี้จะคงอยู่ตลอดไป

จะนานแสนนาน ยังไงให้สัญญา ยังมีเรื่อยมากับคำว่ารัก
รักเธอ ฉันรักเธอ รักเธอทั้งหัวใจ
แม้เราอยู่แสนไกล แต่หัวใจยังมั่นคง
ไม่เคยเปลี่ยน แต่กลับจำขึ้นใจ
ไม่ว่าอุปสรรคหนักหนา นั้นจะมากมายเพียงไหนก็ตาม
ให้เธอจงจำเอาไว้ ฉันจะจับมือของเธอไม่คลาย

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงให้เธอจำไว้, 2557)

เพลงให้เธอจำไว้ข้างต้น กล่าวถึงสัญญารักที่มีต่อกัน แม้อยู่ห่างไกล
พบเจออุปสรรคใด ๆ ยังคงรักไม่แปรเปลี่ยนและคอยจับมือเคียงข้างกันต่อไป พร้อมให้สัญญาว่า
จะรักกันตลอดไป

รักพี่อย่างแรง อย่างแรงนิ ขอบอกอีกทีน้องไม่ได้แกล้ง
ไม่ได้ซี้หก ซี้หกนิ ขอบอกคนดีอย่าได้ระแวง
หัวใจน้องนี่ยังเป็นสีแดง รักจริงหวังแต่งให้รับมาขอ

(บิว กัลยาณี, เพลงรักพี่อย่างแรง, 2549)

เพลงรักพี่อย่างแรงข้างต้น กล่าวถึงความรักจริงที่มีให้แก่กัน ทั้งความ
ซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความมั่นคงในความรักและมองอนาคตถึงเรื่องแต่งงาน

ขอนไม้ผู้พังกยังมีใจ ปริ่ม ปริ่มจะจมอยู่รอน รอน ต้องเป็นภาระให้พี่ชาย
รับน้องเอาไว้ ลอยไปด้วยกัน น้องนุ้ยก็เพียงตัวน้อย น้อย สองมือสองเท้าก็นำให้ทัน
เราสองช่วยกัน ทั้งกายและใจ ต่อให้เรือลำใหญ่แล่นมา ให้ผ่านเลยไป
ไม่เอ่ยคำขอร้องใคร เปรียบกับพี่เป็นแค่ขอนไม้
จะไม่แลมองเรือลำไหน โอบกอดไว้ แม็คลื่นลวกใหญ่ซัดมา

(บิว กัลยาณี, เพลงเพียงสองเรา, 2550)

เพลงเพียงสองเราข้างต้น กล่าวถึงความรัก ความหวังใฝ่ และการคอย
ดูแลช่วยเหลือของคนรักที่มีให้แก่กัน แม้เจออุปสรรคก็仍将อยู่เคียงข้างกันต่อไป

จะอยู่คู่กันจนวันที่ฟ้าและดินมลาย ถนอมดวงใจซึ่งกันและกัน
เมื่อใจได้พบรักจริง ที่ลูกผู้หญิงต้องการ
จะไม่มัววันผันแปรหัวใจ ขอขอบคุณที่คอยอดทน
ลุยหนาวลุยฝนด้วยกัน สบตาที่ยังหวานไม่เปลี่ยนไป

(บิว กัลยาณี, เพลงขอบคุณอุ่นใจ, 2550)

เพลงขอบคุณอุ่นใจข้างต้น กล่าวถึงการขอบคุณความรักและความอดทน
ที่มีให้กัน มั่นคงไม่แปรเปลี่ยนไป จงรักภักดี จนถึงวันสุดท้าย

หวังว่าวันพรุ่งนี้ จะมีแรงป็นขึ้นไป เราสองคน สองใจ ช่วยกัน
ทุกปัญหาที่รุ่มและสุมอยู่ ทำให้รู้ว่าเรา ไม่ทิ้งกัน เธอปล้ำฉันขึ้นมา
ฉันหลุดเธอก้าวทัน แคร่รักกัน ปากเหวคงไม่ไกล คงไม่มีจุดไหน ต่ำไปกว่ากันเหว

(บิว กัลยาณี, เพลงเอารักเป็นแรงใจ, 2552)

เพลงเอารักเป็นแรงใจข้างต้น กล่าวถึงความรักของคู่รักที่พยายามอดทนต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่เข้ามาในชีวิต ด้วยกำลังใจและอยู่เคียงข้างกันเพื่อก้าวผ่านปัญหาด้วยความรัก ความหวังใย และกำลังใจที่มีต่อกัน

ฉันเข้าใจ ในความเป็นไปของเธอ เธอเข้าใจ รู้ความเป็นไปของฉัน
แค่เรามีใจจะซบหน้าตาให้กัน อย่างน้อยคืนนี้คงไม่เดียวดาย
คนแพ้ ย่อมไม่รังแกคนแพ้ เธอซ้าฉันก็อ่อนแอ เราจะดูแลกันใหม่
คนแพ้ รอยแผลรักเต็มหัวใจ ถ้าคิดจะเริ่มใหม่ เราไปด้วยกันใหม่เธอ

(บิว กัลยาณี, เพลงคนแพ้ไม่รังแกกัน, 2552)

เพลงคนแพ้ไม่รังแกกันข้างต้น กล่าวถึงความเข้าใจของคนที่เคยผ่านสถานการณ์เดียวกันมา จากความผิดหวังในความรัก ซึ่งสามารถเติมเต็มและรักษาดูแลแผลใจให้แก่กันได้ดี ก่อนเกิดเป็นความรู้สึกที่ดีที่มีให้แก่กัน

ครั้นสายลมโฉบพัดเบา เบา ก็เหงาได้
เมื่อลมหนาวพัดมาสะกิดใจให้ไหวเอน
เธอก็ก้าวเข้ามาฝ่าลมหนาวที่แสนเยือกเย็น
ทำให้ฉันมองเห็นทางออกของใจและสุดท้ายเมื่อใจร่าเริง
ให้จองอ้อมกอดเธอไว้ ให้ความรัก เข้ามาห่มใจ
จนหนาวคลายจากใจด้านชาอยู่กับเสียงดนตรี
อยู่กับแสงกับสีจนล้า ความรักก็เพิ่งผ่านมาปรากฏให้เห็น
ความรักฉันเอาไว้ที่ใจของเธอ

(บิว กัลยาณี, เพลงปลายฝนต้นหนาว, 2552)

เพลงปลายฝนต้นหนาวข้างต้น กล่าวถึงสายลมที่พัดพาเอาความเหน็บหนาวมาสู่กายและใจ การมีคนรักโอบกอดสามารถช่วยคลายหนาวให้อบอุ่นใจจนทำให้ผ่านพ้นเรื่องราวต่าง ๆ ไปได้

นี่คือเหตุผลที่ฉันรักเธอ เจ็บมาเยอะ แต่เราก็ไม่เลิก
เหตุการณ์ร้าย ร้าย ก็ทำให้เรารู้ว่าเธอคนนีเท่านั้น
ที่ฉันจะให้ใจ จะอยู่กับเธอ คนเดิมคนดีไม่มีแปรผัน
จะอยู่ด้วยกัน ถึงแม้ทั้งโลกจะสิ้นหวังไหว

(บิว กัลยาณี, เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอ, 2555)

เพลงเหตุผลที่ฉันรักเธอข้างต้น กล่าวถึงเรื่องราวความรัก ผ่านพ้นความทุกข์สุขร่วมกันมา เพื่อพิสูจน์ความรัก และความมั่นคงที่จะดำเนินตลอดไป

ไม่ใช่นางฟ้า แต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์
สองใจบินไปด้วยกัน ไม่ว่าสวรรค์จะอยู่ไหนใด
ห้องเช่าน้อย น้อย จะล่องลอยด้วยรักจากใจ
เสื้อผืน และหมอนสองใบ ไม่ว่าที่ไหน ก็เป็นวิมาน
น้องเองไม่มี สิ่งใดตอบแทนพี่ชาย ยามนี้มีเพียงกายใจ ไอยู่นี่ รอพี่ที่บ้าน

(บิว กัลยาณี, เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์, 2555)

เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์ข้างต้น กล่าวถึงการพิสูจน์ความรัก แม้ลำบากตรากตรำเพียงใด หากรักด้วยใจทุกสิ่งอย่างจะผ่านพ้นไปด้วยดี

ถ้าเธอเหนื่อยและกำลังร้องไห้ ถ้าเธอหมดกำลังใจที่มี
ฝนมันตกให้เธอเหงา เหน็บหนาวในบางที
ยังมีคน คนนี้ที่เข้าใจ พักและผ่อนหลับตาลงสักคืน
แล้วพอตื่นจะมีแรงก้าวไป แม้วดวงดาวที่ขอบฟ้า
ก็จะคว้ามาดังใจ ยังมีความหวังเอยคอยพัดมา

(บิว กัลยาณี, เธอไม่ได้เดินเดียวดาย, 2555)

ในบทเพลงเธอไม่ได้เดินเดียวดายข้างต้น กล่าวถึงหากเหนื่อยล้าทั้งใจและกาย แต่มีคนคอยเคียงข้างให้ก้าวผ่านสิ่งเลวร้ายด้วยความรัก ความหวังเอย กำลังใจที่มีต่อกัน

แม้เวลาผันเปลี่ยนเวียนไป แต่หัวใจดวงนี้ไม่เคยเปลี่ยนผัน
ดวงใจดวงนี้มีเธอทุกวัน ถึงอยู่ไกล ไม่ห่างกันส่งแรงใจ
อาจมีใครหลายคนในชีวิต แต่เป็นเธอที่มีสิทธิ์ เธอรู้ไหม ไม่เคยท้อ
ณ วันนี้เพราะมีคนนี้คนใกล้ คนนี้เป็นคนใกล้ที่ใกล้กัน

(บ่าววี อาร์สยาม และบิว กัลยาณี, เพลงคนใกล้ที่ใกล้กัน, 2551)

เพลงคนใกล้ที่ใกล้กันข้างต้น กล่าวถึงคู่รักที่อยู่ห่างไกลกัน แต่คงยึดมั่นในใจดวงเดิม แม้มีผู้คนเข้ามาใกล้กายก็ยังคงซื่อสัตย์ไม่แปรเปลี่ยน เหมือนอยู่ด้วยกันตลอดไป

ในวันนี้ก่อนเกลือยังหวาน อาจจะสู้น้ำตาลไม่ได้
 ไม่เป็นไร แค่เรามีกันและกัน เมื่อในวันนี้ก่อนเกลือยังหวาน
 วันพรุ่งนี้ย่อมมีความหวัง เราสองช่วยกัน สร้างฝันและเป็นกำลังใจ

(บ่าววี อาร์สยาม และบิว กัลยาณี, เพลงก่อนเกลือยังหวาน, 2551)

เพลงก่อนเกลือยังหวานข้างต้น กล่าวถึงการอดทนกับความรักและชีวิตคู่
 มีทุกสุขบ้างเพื่อได้เรียนรู้กัน ช่วยกันสร้างฝันของทั้งคู่ให้เป็นจริง

1.1.2 กลุ่มบุคคลทั่วไป เป็นความรักที่เกิดจากความผูกพัน จากพ่อแม่ ญาติ
 พี่น้อง ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณ หรือผู้ที่คอยช่วยเหลือ ซึ่งแสดงความรัก ความคิดถึง กำลังใจ
 ความรู้สึกดีที่มีต่อกัน ปรากฏในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) ได้แก่
 เพลงพลังฝัน พลังใจ และปรากฏในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่
 เพลงดอกไม้กำลังใจ เพลงลูกของพ่อ ดังต่อไปนี้

รวมหัวใจให้เป็นหนึ่งเดียวกัน พลังแห่งความดี
 ศรัทธาที่เรามุ่งมั่น พลังใจ พลังฝันคือพลังของแผ่นดิน
 เราเป็นคนใต้อุ่นใหม่ จับมือก้าวไปด้วยกัน
 ปักขั้วใต้ต้องเราเท่านั้น เพื่อสันติสุขที่รอคอยเราเป็นคนไทยเหมือนกัน

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงพลังฝัน พลังใจ, 2550)

เพลงพลังฝัน พลังใจข้างต้น กล่าวถึงการแสดงความรักความสามัคคีใน
 การอยู่ร่วมกัน สร้างพลังศรัทธา พลังความดี เพื่อก้าวผ่านสถานการณ์เหตุการณ์ร้าย นำ
 ความพาสูกมาสู่ดินแดนภาคใต้

อบอุ่นด้วยโอรักและแรงศรัทธา ปนความหวังดีจากใจให้มา
 ร้อยเรียงคำว่ารักคิดถึงและห่วงใย จะเป็นดอกไม้แห่งกำลังใจ
 ส่งคืนให้ไปยามที่เธออ่อนล้า จะเศร้าสุขทุกข์ขอให้เธอเล่ามา
 ฉะนั้นนั้นหนาก็พร้อมจะแบ่งปัน แค่อยากได้เห็นเธอยิ้มสดใส
 ต้อนรับวันใหม่ที่สวรับตะวัน พร้อมด้วยบทเพลงขับร้องกล่อมขวัญ

(บิว กัลยาณี, ดอกไม้กำลังใจ, 2550)

บทเพลงดอกไม้กำลังใจข้างต้น กล่าวถึงการส่งกำลังใจต่อเพื่อนมนุษย์
 ในวันที่เจอเรื่องราวไม่ดี จากความเหนื่อยล้า ความเศร้า ความทุกข์โศก มอบความรักความห่วงใย
 และพร้อมรับฟังแบ่งปันเรื่องราวในชีวิต ก่อเกิดเป็นรอยยิ้มและเริ่มต้นวันใหม่ที่ดีกว่าเดิม

สิ่งที่พ่อแม่หวัง คือทางอนาคตไกล
 และวันนี้ ฉันยังสู้ ดิ้นรนอยู่ในสังคม
 เพื่อให้พ่อ ได้ชื่นชมกับความตั้งใจของคุณ
 ด้วยความรักและพันธุ์ ที่ลูกทุกคนภูมิใจ
 หากถามว่าลูกใคร ตอบด้วยความมั่นใจ ฉันลูกของพ่อ

(บิว กัลยาณี, เพลงลูกของพ่อ, 2550)

เพลงลูกของพ่อข้างต้น กล่าวถึงความรักของลูกที่มีต่อพ่ออย่างสุดซึ้ง มีใจมุ่งมั่น ต่อสู้กับความยากลำบาก โดยมีพ่อเป็นต้นแบบชีวิตที่อดทนเพื่ออนาคตที่ดี พ่อผู้เป็นความภาคภูมิใจของคุณ

1.2 ความรักที่ผิดหวัง ปรากฏในกลุ่มคู่ครอง ผิดหวังจากความรัก ทำให้ความรู้สึกและความรักนั้นเปลี่ยนแปลงไป หลงลืมคำมั่นสัญญาที่เคยมีให้กัน เส้นทางความรักจึงเกิดอุปสรรคและอาจนำมาสู่ความล้มเหลวในความรัก ปรากฏในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) ได้แก่ เพลงรอเธอ เพลงรักกินไม่ได้ เพลงห่วงหาย เพลงประท้วงน้ำประท้วงฟ้า เพลงเชือกผูกตาย ใจผูกพัน เพลงออกสื่ออก และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักที่ผิดหวังในบทเพลงของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงโนบรา โนราห์ เพลงออกหักเมื่อตอนซัมเมอร์ เพลงหัวใจพลิกเหมีย เพลงอยากลืมว่ารัก เพลงอิจฉา เพลงเบอร์ลำยอง เพลงน้ำตาทะเล เพลงนกไร่ปึก เพลงขอเจ็บ ๆ เพลงคนดีชอบแก้ไข คนหลายใจชอบแก้ตัว เพลงพอแล้ว ดังต่อไปนี้

พี่รอเธออยู่ที่ชายทะเล ลูกหนุ่มตึงเก เราคนชาวเลเหมือนกัน
 เคยรักกันอยู่จู่ ๆ ก็มาแปรผัน ทำให้ความฝันของฉันหลุดลอยลงไป
 น้อยจากฟ้าไป หายไปแสนนาน แรกเมื่อวันวาน ความหวานเธอยังมีให้
 แต่มาบัดนี้ ตัวเธอนั้นก็เปลี่ยนไป เธอช่างใจร้ายทำได้คนเคยรักกัน

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงรอเธอ, 2548)

เพลงรอเธอข้างต้น กล่าวถึงการผิดหวังในความรัก เมื่อต้องห่างไกลและเวลาที่เปลี่ยนแปลงความรักที่เคยมีให้กันก็แปรเปลี่ยน ทำให้ความรักนั้นต้องจบลงด้วยระยะทางและวันเวลาที่เปลี่ยนใจคน

จากคนที่เคยรักกัน อยู่ ๆ ก็พลัน มาหาย
จากฉันไปด้วยเหตุใด ทำไมไม่ลาสักคำ
อยู่กันมานาน หลายปี ไม่เคยทำเธอเจ็บซ้ำ
ยังรักเธอเป็นประจำ ตลอดมา ทุกนาที

(บัววิ อาร්යาม, เพลงรักกินไม่ได้, 2551)

เพลงรักกินไม่ได้ข้างต้น กล่าวถึงการจากลาของคนรักที่ไม่มีคำร่ำลา แม้จะรักกัน
มายาวนานเพียงใด อยู่ร่วมทุกข์สุขกันมา ก็ไม่สามารถรักษาคนรักที่หมดใจให้กลับมารักกันได้
อีกครั้ง

นั่งรถไฟ มาสิบสี่ชั่วโมง บอกตามตรง ว่ายังทำใจไม่ได้
พี่บัวมาหา น้องหลบหน้าหายไป โถไม่เท่าไร ไซ้ไม่รับสายที่
พี่มาตามหาเธอ ใครที่เจอบอกที บอกคนดี พี่บัวมาตามหาใจ
พี่มาหาเธอหลบหาย พี่มาไกลเพราะรักเธอ

(บัววิ อาร්යาม, เพลงห้วงหาย, 2552)

เพลงห้วงหายข้างต้น กล่าวถึงการตามหาคนรักที่ขาดการติดต่อเป็นเวลานาน
ห่างหายไปโดยไม่มีการบอกกล่าว ด้วยรักและหวังใยทำให้คนรอต้องนั่งรถไฟจากภาคใต้เข้าสู่
กรุงเทพฯ เพื่อออกตามหา

ขอได้ไหม ขอเธอกลับคืน ฉันจะยื่นประท้วงฟ้า
ขอได้ไหม ขอเธอกลับมา น้ำกับฟ้าพาเธอหายไป
ขอได้ไหม ขอใจของฉัน เธอคนนั้นคือหัวใจ

(บัววิ อาร්යาม, เพลงประท้วงน้ำ ประท้วงฟ้า, 2555)

เพลงประท้วงน้ำ ประท้วงฟ้าข้างต้น กล่าวถึงการอ้อนวอนธรรมชาติขอให้คนรัก
กลับคืนมา แม้จะต้องร้องขอต่อท้องฟ้าและแม่น้ำก็ทำ เพื่อให้คนรักที่หายไปนั้นกลับคืนมา

แก้เชือกที่มันผูกตาย ก็ยังง่ายกว่าใจที่มันผูกพัน
เธอหมดรัก ที่เคยให้กันวันนั้น แต่ว่าฉัน ยังคงรักมันทั้งใจ
ยินยอมให้เธอจากไป ประโยชน์อะไร ถ้าหมดใจแล้วอยู่ตรงนี้

(บัววิ อาร්යาม, เพลงเชือกผูกตาย ใจผูกพัน, 2555)

เพลงเชือกผูกตาย ใจผูกพันข้างต้น กล่าวถึงการหมดเสียใจความรักที่มีให้กัน
แม้อยู่ร่วมกันต่อไปก็ไร้ซึ่งประโยชน์จึงยอมจากไป เหลือไว้แค่ความผูกพัน

ลูกผู้ชายอกถึงสี่ศอก จะขอบอกให้รู้ตรงนี้
 ว่ายังรัก ยังรัก ยังรักเธอ คิดถึงทุกวินาที
 ลูกผู้ชายยืนย่นด้วยศักดิ์ศรี ถ้าเขารังแกดูแลเธอไม่ดี
 ไ้อันคน คนนี้จะทวงคืน ออกบ่าวเคยยาวแค่สามศอก
 แล้วไซ้รบอกว่ามันเป็นสี่ ศอกหลังสำรองอย่างนี้
 เพื่อมีน้ำไหลมา ไวกินแม่ไม่กระหาย
 หากไซ้คร้ายน้องหลบมา จะเปิดประตูรับผู้ชายคาของอกพี่

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงอกสี่ศอก, 2557)

เพลงอกสี่ศอกข้างต้น กล่าวถึงผู้ชายที่ผิดหวังในความรัก แม้อยู่ในสถานะ
 คนสำรอง แต่เพราะรักจึงยังรอให้ผู้หญิงกลับมาเสมอ

วันนี้ใจรอนเมื่อเจอสาวโนบรา ทิ้งสาวโนราห์ให้น้ำตาตกใน
 มันเจ็บหัวใจ เจ็บหัวใจอย่างแรง เมื่อพี่มาเปลี่ยนแปลงเสียงแรงที่ไวใจ
 ยิ่งคิดยิ่งเศร้า นั่งกอดเอาเดียวตาย สาวโนราห์ปักขี้ไต้ ต้องพ่ายสาวโนบราห์

(บิว กัลยาณี, เพลงโนบรา โนราห์, 2549)

เพลงโนบรา โนราห์ข้างต้น กล่าวถึงหนุ่มได้เข้ากรุงเทพฯ เจอกับผู้หญิง
 มากหน้าหลายตา ทิ้งให้สาวใต้ต้องอกหัก เกิดเป็นความเศร้าและผิดหวัง เมื่อต้องพ่ายแพ้ความรัก
 ให้กับสาวกรุงเทพฯ

รักถูกตัดรอนเมื่อตอนซัมเมอร์ เพราะรักที่เพียงแรกเจอ
 ต้องกลายเป็นกลับมาเป็นชม เขาเลือกเบอร์หนึ่ง เราตกเป็นสองต้องตรม
 ปวดใจซะจนเหลือขม อกหักเพราะรักคนลวง

(บิว กัลยาณี, เพลงอกหักเมื่อตอนซัมเมอร์, 2549)

เพลงอกหักเมื่อตอนซัมเมอร์ข้างต้น กล่าวถึงการผิดหวังในความรัก ซึ่งตรงกับ
 ช่วงเวลาที่โรงเรียนปิดเทอม แต่รักแรกพบต้องจบลงเพราะเขามีตัวจริงอยู่แล้ว

มันเจ็บจั่งเสียดเจ็บแน่น ในเมื่อพอหนุ่มมาดแมน
 ที่คบเป็นแฟนมาตั้งปีกว่า ตั้งตัวไม่ทัน มาบอกกับฉันว่าขอเลิกกรา
 เจอะสาวคนใหม่ที่สวยสวยกว่า เตรียมเข้าวิวาห์ด้วยกัน

(บิว กัลยาณี, เพลงหัวใจพลิกเหมีย, 2550)

เพลงหัวใจพลิกเหมือนข้างต้น กล่าวถึงความรักที่ผิดหวัง โดนบอกเลิกจากผู้ชาย
ที่คบมาหลายปี เพราะที่เขาพบรักใหม่ที่สวยและรวยกว่าพร้อมงานวิวาท์ที่กำลังจะเกิดขึ้น
เป็นการอกหักที่เจ็บปวดใจอย่างที่สุด

เธอใจดำที่ทำกับฉัน บอกไม่ก็วัน แล้วเธอจะรีบกลับมา
ตั้งแต่หน้าฝน จนหน้าหนาวยังไม่เห็นหน้า
ได้แค่สบตากับเธอในรูปเท่านั้น เก็บความขำใจ

(บิว กัลยาณี, เพลงอยากลืมว่ารัก, 2550)

เพลงอยากลืมว่ารักข้างต้น กล่าวถึงการโดนเมินเฉยจากคนรักเมื่อต้อง
ห่างไกลกัน ผ่านหลายฤดูก็ยังไม่กลับมาพบเจอกัน มีเพียงรูปถ่ายทิ้งไว้ดูต่างหน้า

มันอิจฉา รู้ใหม่ อิจฉาทุกที อิจฉาที่พี่รักเค้า ไม่รักใคร
แอบตำรอน ซ่อนเร้น อยากเป็นบ้างได้หม้าย อยากเป็นคนที่พี่ชาย รักคนเดียว

(บิว กัลยาณี, เพลงอิจฉา, 2552)

เพลงอิจฉาข้างต้น กล่าวถึงความผิดหวังจากการรักคนที่มิใช่เจ้าของ รักเขาเพียงใด
เขาก็ไม่รักกลับ ทำได้เพียงอิจฉาความรักที่เขาทั้งสองมีให้กัน ก่อเกิดเป็นความผิดหวังในใจ

รู้ว่าเป็นแค่เบอร์สำรอง ที่ยังรักและคอยห่วงหา
ยังรอโทรมา อยู่ทุกเวลา เริ่มสักคำว่า ฉันรักเธอ
อยากเป็นเบอร์หนึ่งในใจ เป็นคนคอยซัดใกล้
เข้าใจ เรื่อยมา จะกี่ฝนกี่หนาวก็ยังไม่ท้อ
สักครา หวังสักฝนไว้น้ำ ที่จะรักเหมือนที่ฉัน รักเธอ

(บิว กัลยาณี, เพลงเบอร์สำรอง, 2552)

เพลงเบอร์สำรองข้างต้น กล่าวถึงรักฝ่ายเดียวในสถานะคนสำรองที่คอย
ห่วงใย รอคอยคำว่ารักจากอีกฝ่าย หวังเป็นที่หนึ่งในใจของเขา แม้จะผ่านไปนานเพียงใดก็ยังครอง

เธอรักฉันดังดวงใจ ก่อนเขามาพรางเธอไป
เจ็บเหลือเกิน ดั่งใจสลาย
ไม่มีเธอเหมือนชีวิตล้ม ละลาย
ตั้งนกลอยกำลังบิน ถูกพรวนยิงร่วงหล่นไป

(บิว กัลยาณี, เพลงนกไร้ปีก, 2552)

เพลงนกไรรู้ปีกข้างต้น กล่าวถึงความรักที่แตกสลาย จากการโดนพรากคนรักไป
เปรียบเหมือนนกที่กำลังโฉบบินถูกพรานยิงร่วงตกลงมา

เจ็บ เจ็บกว่านั้นจะมีอีกไหมละพี่ ขอสักที่พ่นน้ำมันอ่อน
สะกิด สะเกา เบา เบาไม่เร้าใจ สีสลายอยู่ได้ เพราะเงิพี่ก็จากจร
หนัก หนักกว่านั้นจะมีอีกไหมละพี่ เอาสักที่ให้ตีด้วยค้อน
อยากจะไปไม่ต้องทำอาวรณ์ ไม่บอบบาง ไม่ใช่นางเอกละคร แต่ไม่มีตาย

(บิว กัลยาณี, เพลงขอเจ็บ ๆ, 2552)

เพลงขอเจ็บ ๆ ข้างต้น กล่าวถึงการประชดประชันความเจ็บปวดจากการอกหัก
ต้องเลิกรักกัน ซึ่งเป็นความเจ็บปวดใจที่เทียบเท่ากับการโดนค้อนทุบตี

คนดีชอบแก้ไข คนหลายใจชอบแก้ตัว
หัวใจของเธอไม่ซัวร์ ยอมถอนตัวจากคนหลายใจ
มีฉันคนเดียวไม่พอ ยังอ้อร้อมีใครต่อใคร
มันเกินที่จะแก้ไข คงเป็นนิลยถาวร

(บิว กัลยาณี, เพลงคนดีชอบแก้ไข คนหลายใจชอบแก้ตัว, 2555)

เพลงคนดีชอบแก้ไข คนหลายใจชอบแก้ตัวข้างต้น กล่าวถึงคนรักที่หลายใจ
เมื่อทำผิดมักชอบพูดแก้ตัวและทำผิดซ้ำ ๆ จนเป็นนิสัยติดตัว ซึ่งต่างจากคนที่จริงใจรักเดียว
เมื่อทำผิดก็พร้อมแก้ไขและไม่ทำซ้ำอีกครั้ง

พอแล้วพอ พอแล้วพอ พอแล้ว ใจเอ๋ยใจเรา
ไม่รักคนไม่รักเรา มีแต่ความซ้ำ ซ้ำใจ
เปลี่ยนตัวเองให้เป็นตัวเองให้เป็นคนใหม่
กัดฟันฝืนให้เดินไปได้ ความผิดหวัง ครั่งนี้ขอจำจนตาย

(บิว กัลยาณี, เพลงพอแล้ว, 2555)

เพลงพอแล้วข้างต้น กล่าวถึงการผิดหวังจากความรักที่ไม่ดี ต้องเจ็บปวดซ้ำหัวใจ
จึงต้องการจบเรื่องราวความสัมพันธ์ที่ไม่ดีลง พร้อมเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นคนใหม่และจดจำ
เรื่องราวเหล่านี้เป็นบทเรียนจนวันตาย

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โลกทัศน์ด้านความรักในบทเพลงลูกทุ่งของบ่าววี อาร-
สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบทั้งความรักที่สมหวัง
และความรักที่ผิดหวัง โลกทัศน์ความรักที่สมหวังแสดงถึงการมอบความรัก ความรู้สึกที่ดี
ที่มีให้ต่อกันระหว่างสองฝ่าย ซึ่งความรักที่สมหวังให้คุณค่าต่อความรักด้วยความจริงใจ
ศรัทธาในความซื่อสัตย์ รักเดียวใจเดียว โดยเป็นความรักอันเกิดจากความสุข ความอบอุ่น

และความห่วงใยที่มีให้ต่อกัน และโลกทัศน์ความรักที่ผิดหวัง เกิดขึ้นพร้อมกับความเสียใจ โดยส่วนใหญ่ลักษณะนิสัยของคนภาคใต้จะจริงใจและจริงจังกับความรัก หากพบเจอกับความผิดหวังจึงส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจก่อให้เกิดเป็นความเศร้าโศกเสียใจ สීමุมมองคู่ครอง เช่น ผู้หญิงผิดหวังจากความรักเนื่องจากจากผู้ชายไม่รักษาคำมั่นสัญญาและไม่มั่นคงในรักเดียว ทำให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินชีวิตคู่ แต่ที่พบอย่างเด่นชัดคนภาคใต้มีความจริงใจและให้คุณค่าต่อความรักเป็นอย่างมาก คาดหวังในชีวิตรักที่สมบูรณ์แบบ และพบเจอรักแท้เพื่อนำพาชีวิตไปสู่ความสุข และหากพบเจอกับรักซ้อนก่อให้เกิดเป็นความเจ็บปวดก็พร้อมที่จะถอยออกมาเพื่อความถูกต้องและไม่ประพฤติดนินทาต่อศีลธรรม

2. โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม

จากการวิเคราะห์พบโลกทัศน์เกี่ยวกับเพศในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานข้าว) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ซึ่งสะท้อนเกี่ยวกับเพศชาย และเพศหญิง อย่างชัดเจน โดยโลกทัศน์ที่มีต่อเพศ สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สถานภาพเพศชายและสถานภาพเพศหญิง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 โลกทัศน์เกี่ยวกับเพศชาย ปรากฏโลกทัศน์ 2 ด้าน คือ เพศชายที่ดีและเพศชายที่ไม่ดี

2.1.1 เพศชายที่ดี เป็นบุคคลอันมีคุณลักษณะของความเป็นสุภาพบุรุษ มีความเป็นผู้นำครอบครัว ขยันขันแข็งในการทำงาน ให้เกียรติเพศหญิงทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นผู้ไม่ประพฤติดนินทาในทางซู้สาว ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับเพศชายที่ดี ในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานข้าว) ได้แก่ เพลงชัดเจนไปเลย เพลงทุกหยดเหงื่อเพื่อเธอ เพลงจะเป็นคนดีที่รักเธอ และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับเพศชายที่ดีในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงเพียงสองเรา เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์ เพลงลูกของพ่อ ดังต่อไปนี้

หัวใจที่ตรงเหมือนไม้บรรทัด คมชัดเหมือนจ้อแอลซีดี
ไม่รักไม่หลงพี่บ่าวเป็นคนพนี้ รุ้ไหมพี่มีน้องเต็มห้องใจ
แล้วหัวใจน้องมันเป็นพันหรือ หรือคือน้ำกลิ้งบนใบไม้
ลอกแลกโลเลไม่รู้โอเคโอใคร

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงชัดเจนไปเลย, 2552)

เพลงชัดเจนไปเลยข้างต้น กล่าวถึงความจริงใจต่อรักของผู้ชาย ที่ชื่อตรงเหมือนไม้บรรทัดและชัดเจนเหมือนจ้อโทรทัศน์แอลซีดี หากรู้สึกว่ารักจะชื่อตรงกับความรู้สึก

รักแล้วรักเลย น่องเอ๋ยใจเย็น เย็น ให้รู้ให้เห็น
 สิ่งที่เป็นพี่ทำเพื่อใคร ทำงานหนักทุกหยาดเหงื่อ ก็เพื่อให้เธอนะยิ้มได้
 เหนื่อยก็ยอม จะทำให้น้องได้ภูมิใจ เก็บเงินไว้ไปขอแต่งงาน้อง

(บัววี อาร์สยาม, เพลงทุกหยาดเหงื่อเพื่อเธอ, 2554)

เพลงทุกหยาดเหงื่อเพื่อเธอข้างต้น กล่าวถึงความรักของผู้ชายที่มีให้ผู้หญิง
 เมื่อรักแล้วจะรักตลอดไป และยอมทำทุกสิ่งเพื่อคนที่รัก แม้ต้องเหนื่อยยากลำบากจากงาน
 หนักเพียงใดก็อดทนสู้ เพื่อให้มีเงินในการขอแต่งงานและทำให้ผู้หญิงคนนั้นภูมิใจ

เลิกกันดีหว่าบายมุข ชีวิตมีความสุขเสียที
 เลิกกันดีหว่า ขอลาไปเป็นคนดี อดเขี้ยวเล็บที่มี
 พอกันทีขอโบกมือลา ไม่เอาอีกแล้ว คำสัญญาด้วยศักดิ์ศรี
 จากลูกผู้ชายคนนี้ จะไม่หวนคืนกลับไป เธอให้โอกาส

(บัววี อาร์สยาม, เพลงจะเป็นคนดีที่รักเธอ, 2557)

เพลงจะเป็นคนดีที่รักเธอข้างต้น กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อคน
 ที่รัก ยอมเลิกอบายมุขสิ่งไม่ดีและพร้อมรักเดียวใจเดียวไม่เจ้าชู้เพื่อคนที่รักและชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

โตเดี๋ยวเดียวตายในท้องเล ลมพัดลมเพไร้จุดหมาย
 น่องนุ้ยถอดใจ หมดแรงพลัง พอดีพี่ชายมาช่วยไว้
 มาคอยเกื้อหนุน ให้พ้อมีหวัง ขอนไม้ผู้ฟังยังมีใจ

(ปิ๋ว กัลยาณี, เพลงเพียงสองเรา, 2550)

เพลงเพียงสองเราข้างต้น กล่าวถึงผู้ชายที่คอยช่วยเหลือเกื้อหนุนดูแล
 ผู้หญิงของตน เมื่อได้พบผู้ชายที่รักและคอยช่วยเหลือทำให้มีกำลังใจและสู้ต่อการดำเนินชีวิต
 เป็นการผูกพันและเกื้อกูลต่อกัน

ฉันดีใจที่ได้เป็นลูกของพ่อคนนี้
 ฉันภูมิใจได้เกิดเป็นลูกสาวของพ่อของฉัน
 พ่อเฝ้ารัก เฝ้าถนอม อดออมไว้เพื่อครอบครัว
 อดทนสู้สร้างตัว ไม่เคยที่จะท้อใจ

(ปิ๋ว กัลยาณี, เพลงลูกของพ่อ, 2550)

เพลงลูกของพ่อข้างต้น กล่าวถึงพ่อผู้เป็นผู้นำครอบครัว อดทนสู้งาน
 เพื่อสร้างฐานะให้ครอบครัวได้มีความเป็นอยู่ที่ดีและไม่ลำบาก เป็นผู้ชายที่ท่าบทรบร่าหน้า
 ความเป็นพ่ออย่างดีที่สุดและทำให้คนในครอบครัวภูมิใจ

เหนื่อยหน่ายที่บ่าว ทรากตรำ ทำงานทุกวัน
เหงื่อไหล ไทรมกายอย่างนั้น น่องรู้ที่ทำไมใคร

(บิว กัลยาณี, เพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์, 2555)

บทเพลงไม่ใช่นางฟ้าแต่อยากพาพี่ขึ้นสวรรค์ข้างต้น กล่าวถึงเพศชาย
ต้องทำงานหนัก ต้องอดทนสูง แม้จะเหนื่อยแต่สู้เพื่อคนที่รัก เพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว
ที่ดีขึ้น

2.1.2 เพศชายที่ไม่ดี มีพฤติกรรมเจ้าชู้ ไม่ซื่อสัตย์ต่อความรัก สลับเปลี่ยน
คำมั่นสัญญา หลงลืมถิ่นกำเนิดของตนเอง สัมครอบครัวและคนที่รัก พบโลกทัศน์เพศชายที่ไม่ดี
ในบทเพลงของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงน่ารัก นักล่า เพลงลืมสาวปาเตะ
เพลงพ่อชวดน้ำปลา เพลงหัวใจพลิกเหมีย ดังต่อไปนี้

ใคร ใครเห็นเธอก็บอกน่ารัก น่ารัก น่ารัก แต่ฉันว่าเธอนักล่า
เธอเห็นผู้หญิง เหมือนผักเหมือนปลา จะฆ่าจะฟัน จะหั่นจะซอย
ลอยหน้าลอยตา ใคร ใคร พบเธอก็บอกน่ารัก น่ารัก น่ารัก
แต่ฉันมองเธอลบค่า เธอชื่นเธอชม จนสมดั่งใจ
ได้ตั้งอุรา ตามปรารถนา แล้วลาซึ่งเลย

(บิว กัลยาณี, เพลงน่ารัก นักล่า, 2550)

เพลงน่ารัก นักล่าข้างต้น กล่าวถึงพฤติกรรมการจีบผู้หญิงของผู้ชาย
นิสัยเจ้าชู้ เห็นผู้หญิงเหมือนผักปลาเป็นอาหารที่หาซื้อง่าย เบื่อรสชาติก็เลือกที่จะทานสิ่งอื่นแทน
เปรียบเมื่อเชยชมผู้หญิงสมดั่งใจก็ทิ้งขว้างไปหาคนอื่น

ว่าตัวเธอนั้นจะลอกแลก แรกบอกว่ารักฉันแน่นแฟ้น
ไม่มีวันแยกสองเราจากกัน คำพูดของพี่ เหมือนสับบุหรีแล้วก็พันควน
พอลมไซยมาก็จางหายพลัน รักเราจึงสิ้นเท่ากันกรองยา
เดินดินพลิกเหมียออกเคล็ด ทั้งเจ็บทั้งเคล็ดระบบยิ่งกว่า

(บิว กัลยาณี, เพลงหัวใจพลิกเหมีย, 2550)

เพลงหัวใจพลิกเหมียข้างต้น กล่าวถึงความรักไม่มั่นคงที่ผู้ชายให้แก่ผู้หญิง
บ่งบอกนิสัยของผู้ชายไม่ดี ทั้งใจโลเล ไม่รักษาคำพูด ไม่มีความรับผิดชอบ

ก่อนอยู่บ้านเรา พี่ก็ยังคงอยู่หรอก
 ได้ไปบางกอกพี่ก็เริ่มจะละ สีม่น้องสาวนุ้ย
 สีมสาวชาวเล ที่นุ่งผ้าปาเต๊ะ ที่แลไม่เตะสายตา

(บิว กัลยาณี, เพลงสีมสาวปาเต๊ะ, 2550)

ในบทเพลงสีมสาวปาเต๊ะข้างต้น กล่าวถึงพฤติกรรมของเพศชาย
 ในลักษณะไม่ดี มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม เมื่อเข้ากรุงเทพฯ พบเจอกับสังคมใหม่ ทำให้สึม
 คนรักของตนเอง

พี่ควรเป็นร้อย ยังไม่รวมก็ก มาจีบน้องอีก ไม่เวิร์คหรอกพี่
 ถ้าโสด ก็อาจจะสน แต่พี่โสดแล้วชน ละครากลัวชะไม่มี

(บิว กัลยาณี, เพลงพ่อชวดน้ำปลา, 2555)

เพลงพ่อชวดน้ำปลาข้างต้น กล่าวถึงผู้ชายมีพฤติกรรมเจ้าชู้ ไม่มั่นคง
 ในรักเดียว ทำให้ผู้หญิงเกิดความหวาดระแวงต่อการสร้างความรักกับบุคคลดังกล่าว สื่อถึง
 เพศชายที่ไม่ดี

2.2 โลกทัศน์เกี่ยวกับเพศหญิง ปรากฏโลกทัศน์ 2 ด้าน คือ เพศหญิงที่ดีและ
 เพศหญิงที่ไม่ดี

2.2.1 เพศหญิงที่ดี เป็นผู้มีพฤติกรรมที่ดี ซื่อสัตย์ต่อความรัก ชยันขันแข็ง
 ในการทำงาน ดูแลครอบครัว รู้หน้าที่ตนเองทั้งบทบาทลูกที่ดี บทบาทภรรยาที่ดี และบทบาท
 แม่ที่ดี ปรากฏโลกทัศน์เพศหญิงที่ดีในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่
 เพลงสาวรามฯ ยามเย็น เพลงอ้อร้อพองาม ดังต่อไปนี้

สาวรามฯ ใจแกร่ง จะขอแข่ง กับความอ้างว้าง
 สาวรามฯ ซะอย่าง ใจซัวร์ ไม่กลัวไม่ถอย
 สาวรามฯ คนนี้ รู้อดี ยังมีคนคอย
 พ่อแม่ รอหนอย นุ้ยไม่ทำให้ผิดหวัง

(บิว กัลยาณี, เพลงสาวรามฯ ยามเย็น, 2549)

เพลงสาวรามฯ ยามเย็นข้างต้น กล่าวถึงความแข็งแกร่งของผู้หญิงเมื่อ
 ต้องเผชิญโลกกว้างโดยลำพังเพื่อเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ แม้ต้องห่างไกลบ้านก็อดทนตั้งใจ
 เรียนและทำงานเพื่อประสบความสำเร็จดังใจหวัง

อ้อร้อพองาม ตามด้วยความจริงใจ ถ้ารักใคร่อย่ากลัวใจรวนเร
อ้อร้อพอดี ดูแล้วมีเสน่ห์ สาวลูกทะเล แค่อยากจะเท่หนีดหน้อย
สวຍธรรมชาติ ไม่ต้องวาดเติมแต่ง เรื่องตั้มยำทำแกง ใครก็ชมว่าหรรอย
งานบ้านงานเรือน มีบกพร่องหนีดหน้อย ปรับปรุงเล็กน้อยค้อย ๆ ดีไปเอง

(บิว กัลยาณี, เพลงอ้อร้อพองาม, 2549)

เพลงอ้อร้อพองามข้างต้น กล่าวถึงผู้หญิงภาคใต้ มีความงามฉบับสาวใต้
ตาม ผมยว พิวสีน้ำตาล พร้อมจริตมารยาชวนให้หลงไหล เรียนรู้เรื่องงานครัว และมีฝีมือ
การทำอาหาร เรื่องงานบ้านงานเรือนก็ตั้งใจฝึกฝน สื่อความเป็นผู้หญิงที่ดีรับบทบาทหน้าที่ของ
ตนเอง

2.2.2 เพศหญิงที่ไม่ดี เป็นบุคคลมีพฤติกรรมเจ้าชู้ มากรัก หลายใจ
ขาดคุณสมบัติความเป็นลูกที่ดี ภรรยาที่ดี และแม่ที่ดี พบโลกทัศน์เพศหญิงที่ไม่ดีในบทเพลง
ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงซูปตาร์ซีเมา และในบทเพลงของบิว
กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงยิ่งง่าย ยิ่งไม่หายเหงา ดังต่อไปนี้

เพราะรักหรือกะจะบอกล่าว เปลี่ยนผู้ชายไม่ช้าเลย
เผยในตัวตน เผื่อจะโดนเข้าสักคน หัวใจมันชนจนร้อนผ่าว
เดี๋ยวจะเปลืองตัวนะสาวเออ จิบดีกรีแก้ร้อนใน หายความกังวล
เอาแต่สุรามหาชน ที่มารวมพลคนซีเมา ไม่กลัวเจ็บตับหรือน้องเออ

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงซูปตาร์ซีเมา, 2554)

เพลงซูปตาร์ซีเมาข้างต้น กล่าวถึงผู้หญิงที่คบหากับผู้ชายมากหน้า
หลายตา รักสนุก ชอบเที่ยวกลางคืน ต้มเหล้าเมายา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี

ยิ่งใจไม่ทัน แค้นชั่วข้ามคืน ครั้นพอตื่น ก็เห็นเขาอยู่จากห้องไป
เหงาใจเท่าเดิม แต่เติมด้วยความอาย เขาเป็นใคร ชื่อเรียงเสียงไร ไม่ทันถามกัน
จะเหงาอะไรมากมาย จนยอมงายตายทุกอย่าง รุ่งสว่าง
เขาจะมองเราเป็นอะไร ยิ่งง่าย ยิ่งไม่หายเหงา
ยิ่งเศร้า ยิ่งปวดร้าวใจ ถ้าความเหงาพาเขามา ไม่นานเขาก็ไป
เข้ามางายตาย แต่ตอนจากไปยิ่งง่ายกว่า หลายคนวนเวียน บทเรียนก็ซ้ำเก่า

(บิว กัลยาณี, เพลงยิ่งง่าย ยิ่งไม่หายเหงา, 2555)

เพลงยิ่งง่าย ยิ่งไม่หายเหงาข้างต้น กล่าวถึงผู้หญิงใจง่าย ยอมมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับผู้ชายที่เพิ่งรู้จัก ด้วยความเหงาเกิดเป็นความสัมพันธ์ชั่วคราว สูดหายใจเข้าสู่อากาศที่สดชื่น ใจที่โล่งสบายใจ ใจที่โล่งสบายใจ ใจที่โล่งสบายใจ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าบทเพลงของบัววิ อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานข้าว) และ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์เกี่ยวกับเพศ พบเพศชายและเพศหญิง ทั้งที่มีพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี โดยพฤติกรรมที่ดีสื่อถึงการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความขยัน อดทน และซื่อสัตย์ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตไปสู่สิ่งที่ดี โดยรวมบทเพลง มักกล่าวถึงการซื่อสัตย์ต่อความรักเป็นสิ่งที่ดีและพึงปฏิบัติ นอกจากนี้พบบทบาทเพศหญิงที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษามากกว่าการเป็นแม่บ้าน เพราะการศึกษาสามารถทำให้ความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวดีขึ้น เป็นที่เชิดหน้าชูตา มีความเสมอภาคกับเพศชาย เดิมในอดีตผู้หญิงไทยมีหน้าที่เพียงดูแลงานบ้านงานเรือน ดูแลลูก และครอบครัวของฝั่งสามี ซึ่งบทเพลงข้างต้นของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบว่าพฤติกรรมและบทบาทของผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไป มีความเข้มแข็ง อดทนทั้งงานบ้านงานเรือน และสามารถออกไปทำงานหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ มีความมั่นใจในตนเองสูง ยึดมั่นในรักเดียว เทิดทูนคู่รัก ครอบครัว พ่อแม่ และเล็งเห็นสำคัญของการศึกษาในระดับสูงเพื่อต่ออายุอาชีพทางสังคม และความเป็นอยู่ นอกจากนี้ยังพบโลกทัศน์เกี่ยวกับเพศชายและเพศหญิงที่ไม่ดีมีพฤติกรรมสื่อถึงความเจ้าชู้ มากรัก หลายใจ ไม่ซื่อสัตย์ต่อคนรัก และการไม่รักนวลสงวนตัวของเพศหญิงอีกด้วย

3. โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา

โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษาพบคนภาคใต้ให้ความสำคัญต่อการศึกษา เนื่องจาก การศึกษาทำให้ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัวดีขึ้น ผู้คนในสังคมเคารพยกย่องผู้ที่มี การศึกษา โดยผู้ปกครองให้อิสระในการศึกษาเล่าเรียนแก่ลูกหลาน แม้มีความจำเป็นจะต้อง เลือกลงสถานศึกษาที่ห่างไกลก็ยังคงให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่กำลัง เนื่องจากการจบการศึกษา ในระดับสูงเป็นหนึ่งในความหวังของครอบครัวและช่วยเชิดหน้าชูตาวงศ์ตระกูล ปรากฏโลกทัศน์ เกี่ยวกับการศึกษาในบทเพลงของบัววิ อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานข้าว) ได้แก่ เพลงพ่อค้า หนักรามฯ และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษาในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงสาวรามยามเย็น เพลงกำลังใจจากแดนไกล ดังต่อไปนี้

ห้องฟ้าหน้ารามฯ ไต้แสงจันทร์ฯ แสงสีนีออนทาบตา หลอนตาทุกยาม
 ประคองรถเข็น ออกไปขายของหน้ารามฯ ดีสอง ดีสาม ดึกคืนก็ฝันก็ทน
 เคยคิดมาเรียน จบแล้วได้ดี เรียนไปไม่ทันข้ามปี ดิดที่ขัดสน
 ต้องมาขายของ ประทั่งชีวิตจน จน เพื่อนฝูงก็คน เขาก็จบหายหน้าหายตา

(บัววี อาร์สยาม, เพลงพ่อค้าหน้ารามฯ, 2554)

เพลงพ่อค้าหน้ารามฯ ข้างต้น กล่าวถึงคนภาคใต้เดินทางไกลเพื่อศึกษาเล่าเรียน
 ในกรุงเทพฯ ต้องต่อสู้กับความยากลำบาก ต้องทำงานและเรียนรวมกันไป แม้จะจบการศึกษา
 ซ้ำกว่าคนอื่น ๆ ก็สู้อุตทน

จากถิ่นที่ฐานมาไกล สิ่งหนึ่งย้ำความทรงจำ
 ก่อนเคยรับคำกับแม่เอาไว้ ไม่ลืมเลือน
 เรียนจบแล้วหลบไปบ้าน เอาปริญญาไปยื่น
 ผ่านวันพ้นเดือนมาเกือบสี่ปี เห็นเลื้อยครุย อยู่วาง ๆ
 ออยากไปถึงฝั่งฝันสักที แต่วันนี้ ยังต้องสู้ทนต่อไป
 กำลังใจจากแดนไกล ส่งผ่านเข้าถึงในใจ ให้มีชีวิตและความรู้สึก

(ปิว กัลยาณี, เพลงกำลังใจจากแดนไกล, 2552)

เพลงกำลังใจจากแดนไกลข้างต้น กล่าวถึงลูกหลานคนภาคใต้ที่ต้องจากถิ่นที่อยู่
 เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยที่ไกลจากบ้าน ต้องต่อสู้กับอุปสรรคและมีความอดทน
 จนกว่าจะนำเอาใบปริญญากลับไปให้พ่อแม่ได้อย่างภาคภูมิใจ

จากถิ่นที่ฐานมาไกล สิ่งหนึ่งย้ำความทรงจำ
 ก่อนเคยรับคำกับแม่ไว้ ไม่ลืมเลือน
 เรียนจบแล้วหลบไปบ้าน เอาปริญญาไปยื่น
 ผ่านวันพ้นเดือนมาเกือบสี่ปี เห็นเลื้อยครุย อยู่วาง ๆ
 ออยากไปถึงฝั่งฝันสักที แต่วันนี้ ยังต้องสู้ทนต่อไป

(ปิว กัลยาณี, เพลงกำลังใจจากแดนไกล, 2552)

เพลงกำลังใจจากแดนไกลข้างต้น กล่าวถึงการจากบ้านเพื่อไปเล่าเรียน และให้
 คำมั่นสัญญาจะนำใบปริญญากลับบ้านให้พ่อแม่ภูมิใจ สู้อุตทนจนใกล้เรียนจบอย่างไม่ย่อท้อ

จากที่กล่าวถึงโลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าคนภาคใต้ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ เนื่องจากการศึกษาทำให้มีงานที่มั่นคง พบเจอโอกาสที่ดี สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ ดังนั้นการจากถิ่นที่อยู่ของตนเอง เพื่อไปศึกษาเล่าเรียน แม้ลำบากตรากตรำต้องทำงานระหว่างเรียนก็ยอมสู้เพื่อแลกกับอนาคตที่ดี นอกจากนี้การศึกษายังช่วยพัฒนาความคิดและเปิดมุมมองใหม่ต่อบทบาทผู้หญิงที่มีมากขึ้นในสังคมให้สามารถเทียบเท่าผู้ชายได้

4. โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต

โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต ปรากฏในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบ 10 ประเด็น ได้แก่ โลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น โลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อ โลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยคนภาคใต้ โลกทัศน์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ โลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัว โลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ โลกทัศน์เกี่ยวกับวรรณกรรม โลกทัศน์เกี่ยวกับอาชีพ โลกทัศน์เกี่ยวกับอาหาร และโลกทัศน์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย มีรายละเอียดดังนี้

4.1 โลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น คนภาคใต้ยึดมั่นจารีต ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเล็งเห็นถึงคุณค่าของประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยคนภาคใต้เป็นกลุ่มคนที่รักสนุก ชอบมหรสพรื่นเริง การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ จึงมักเข้าร่วมในทุกเทศกาลงานบุญที่จัดขึ้น ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) ได้แก่ เพลงบ่าววีเวียนครก เพลงสามช่ามาแล้ว และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่นในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงรักพี่อย่างแรง เพลงกล่อดวงใจ และเพลงสาวเวียนครก ดังต่อไปนี้

น้ำมากหยดปก มันถูกอกถูกใจ รอบนี้สามช่า รอบหน้ารำวง
รอบนั้นมาหย่องเป็นรอบเหมาผู้ใหญ่ นี่แหละความรักสามัคคีปักษ์ใต้
ประเพณีสืบไว้ สืบเชื้อสายเวียนครก รำตา รำตาเหวอน้อง
รำให้กล่อ ให้หรอยได้แรงอก พอตะวันลับตาราตรี ฤกษ์งามยามดี

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงบ่าววีเวียนครก, 2554)

ภาพ 4 แสดงรำวงเวียนครก

ที่มา: Prawit, 2562, Online

เพลงบ่าววีเวียนครกข้างต้น กล่าวถึงการจัดงานรื่นเริงของคนภาคใต้ มักนำ การรำวงเวียนครกมาร้องเล่นเต้นรำกัน เพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี การรำวงเวียน ครกเป็นการเต้นรำที่ไม่จำกัดท่าทางแบบแผนใด ๆ เน้นการร่ายรำเป็นหมู่คณะ เป็นวงกลม หรือเป็นกลุ่มย่อยหลายกลุ่มรวมกัน คนตรีมีจังหวะสนุกสนานหรือเรียกว่าจังหวะม้าย่อง ซึ่งมัก จัดขึ้นในงานรื่นเริง

จังหวะจะโคน จะให้มันโดนหัวใจ ต่อบแบบไทย ไทย มีหลากหลายลีลา ตะลุง รำวง ม้าย่องหัวราชา บั้มพ์ บอสซาโนว่า แต่สามช่ายังยิ่งใหญ่ เป็นเอกลักษณ์ ให้คนรู้จักจดจำ เหมือนกับส้มตำ ต้มยำกุ้ง มวยไทย จะอยู่ติดดิน หรือสูงส่งแค่ไหน อาชีพอะไร ถ้าเป็นไทยต้องสามช่า

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงสามช่ามาแล้ว, 2557)

ภาพ 5 แสดงหนังตะลุง

ที่มา: อังคณา โปธา, 2558, สื่อออนไลน์

เพลงสามช่ามาแล้วข้างต้น กล่าวถึงศิลปะการแสดงและการละเล่นของภาคใต้ทั้งหนังตะลุงและการรำประกอบจังหวะ โดยหนังตะลุงเป็นศิลปะการแสดงประจำภาคใต้ มีการเล่าเรื่องเป็นร้อยกรองสำเนียงท้องถิ่น แสดงผ่านเงาโดยเชิดตัวหนังตะลุงที่แกะสลักจากหนังสัตว์ นิยมเล่นกันทั้งงานมงคลและงานอวมงคล (งานศพ) ส่วนการรำวงมีหลายจังหวะ เช่น จังหวะม้าย่อง จังหวะบีมพ์ จังหวะบอสนาโนว่า และจังหวะสามช่า

อย่าได้ระแวง หัวใจน้องนี้ยังสีแดง ๆ รักจริงหวังแต่งให้รับมาขอ
อย่ามัวแต่ทำร้ายใครเดียวใครเขาชิง ถ้ารักจริง ๆ น้องยังเฝ้ารอ
เก็บเงินเก็บทองใส่พกให้พอ จะเอียงแก้มรอ พี่หอมแรง ๆ

(บิว กัลยาณี, เพลงรักพี่อย่างแรง, 2549)

บทเพลงรักพี่อย่างแรงข้างต้น กล่าวถึงพิธีสู่ขอ เมื่อชายหญิงมีความรักต่อกัน จะมีพิธี สู่ขอก่อนเข้าพิธีแต่งงาน ซึ่งเป็นประเพณีที่คนภาคใต้อึดถือปฏิบัติเพื่อแสดงถึงการให้เกียรติต่อกัน นอกจากนี้การสู่ขอเป็นคำมั่นสัญญาของทั้งสองฝ่ายในการประคองรักไปจนเข้าพิธีแต่งงาน

เดือนสิบทุกปี ยังมีจัดงานทำบุญ
สองหนุ่มสาวมีรักเป็นทุน อิงไอรุ่นที่เยี่ยมงานด้วยกัน
แลหนังกลางแปลง เขม่าหมูนึ่งซ้าสวรรค์
สอยกาชาดคืนนั้น ได้รางวัลเป็นกล่องดวงใจ

(บิว กัลยาณี, เพลงกล่องดวงใจ, 2550)

ภาพ 6 แสดงงานสารทเดือนสิบ

ที่มา: แนวหน้า, 2561, สื่อออนไลน์

เพลงกล่อมดวงใจข้างต้น กล่าวถึงเทศกาลงานบุญสารทเดือนสิบ ซึ่งมีขึ้นในพื้นที่ภาคใต้และจะต้องยึดถือปฏิบัติในทุกครอบครัว เนื่องจากเป็นการทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว โดยเทศกาลบุญสารทเดือนสิบจัดขึ้นในวันแรม 1 ค่ำ ถึงแรม 15 ค่ำ เดือนสิบของทุกปี และมักทำบุญกันมากในช่วงวันแรม 13-15 ค่ำ ซึ่งตรงกับช่วงเดือนกันยายน นับว่าเป็นวันรวมตัวของเครือญาติอย่างพร้อมเพรียงกันประจำปี

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น ยังคงยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องและเป็นกิจกรรมที่ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้รวมตัวกันอย่างพร้อมเพรียง สร้างความสุขและสนุก มีเอกลักษณ์ความเป็นภาคใต้ เช่น หนังตะลุง รำวงเวียนครก งานบุญสารทเดือนสิบ

4.2 โลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อ ความเชื่อเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับคนภาคใต้ตั้งแต่บรรพบุรุษ ทั้งความเชื่อสิ่งเหนือธรรมชาติ มักพบในกลุ่มคนเขตชนบทที่ยังคงมีความเชื่อและยึดถือปฏิบัติต่อกันมา เช่น ความเชื่อเรื่องใจ ปราภภูโลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อในบทเพลงของบ่าววี อาร์ สยาม (ร.ต.วีรยุทธ์ นานซำ) เพลงชมพู่ใส่ใจ ดังต่อไปนี้

เขาหาว่าแหงซู้หก เรื่องจับคางคกใส่พรกห่อใจ
 พี่หลวงกำลั้งโมโห ชมพู่ลูกโตถูกลักไปกิน
 หลับแป็บเดียวกะหาย แม่เหยเสียตาย
 มันเหลือแต่วัน หมาเห่าเหมาไม่ได้ยิน
 ไต่โคลนกลางดินเหลือรอยตีนไว้

(บ่าววี อาร์ สยาม, เพลงชมพู่ใส่ใจ, 2555)

ภาพ 7 แสดงใจแขวนบนต้นไม้

ที่มา: ประเพณีไทยดอทคอม, 2553, สืบออนไลน์

เพลงชมพูไล่ใจข้างต้น กล่าวถึงความเชื่อเรื่องใจ หรือกาใจ เป็นความเชื่อทางไสยศาสตร์ทางภาคใต้ที่มีมายาวนาน ทำเพื่อป้องกันการลักขโมย การทำใจทำจากกะลามะพร้าว หรือวัสดุทรงกลม ทรงกระบอก ภายในบรรจุหมากพลู 3 คำ ห่อด้วยผ้าขาวที่ผูกด้วยผ้าแดง กากบาทหรือเขียนยันต์ ด้วยปูนแดงที่ใช้กินหมาก และมีคาถาอาคมกำกับนำไปแขวนไว้ที่สิ่งของนั้น นิยมทำกันในกลุ่มเกษตรกรรม เพื่อนำไปแขวนที่กิ่งของพืชผลที่ต้องการเก็บไว้รอผลผลิต หากผู้ใดขโมยสิ่งที่ทำใจติดไว้จะเจ็บไข้ได้ป่วยหรืออาจตายได้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อมีความผูกพันกับสังคมคนภาคใต้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบมากในเขตชนบทที่เทคโนโลยีและการศึกษายังไม่ก้าวหน้ามากนัก เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจผู้คนไว้ในการดำเนินชีวิต

4.3 โลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยของคนภาคใต้ คนภาคใต้ยึดมั่นในวาจา รักเพื่อนพ้อง มีใจเด็ดเดี่ยว และมีความจริงจังสูง เมื่อพบเจอสิ่งใดที่ผิด สิ่งใดไม่เหมาะสมจะไม่ปล่อยผ่านไปให้เป็นเรื่องปกติ แต่จะปฏิบัติให้เกิดความถูกต้องหรือเลือกทางออกที่ดีกว่าการทำผิด ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยของคนภาคใต้ในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงเพียงสองเรา เพลงพ่อขวนน้ำปลา ดังต่อไปนี้

เปรียบกับพี่เป็นแค่ขอนไม้ จะไม่แล มองเรือลำไหน
โอบกอดไว้ แม่คลื่นลูกใหญ่ซัดมา
เปรียบกับพี่เป็นแค่ขอนไม้ สุดแต่ลม แต่ฝน แต่ฟ้า
โปรดเมตตา สองเราไม่อยากพรากรัน

(บิว กัลยาณี, เพลงเพียงสองเรา, 2550)

จากบทเพลงเพียงสองเราข้างต้น กล่าวถึงความจริงใจ รักเดียว แม้จะพบเจอกับผู้คนมากมาย มีฐานะที่ดีกว่าคนรักของตนเอง ก็ยังมั่นคงในรักเดียวและจริงใจเสมอไป

รักถ้าไม่ดีมีอ้อร้อ ขอให้พี่ต้องหลบไป

สาวคงไม่รอแบ่งจากใคร ขออภัยนะโทษที

พี่ดวงเป็นร้อย ยังไม่รวมก็ก มาจับน้องอีก ไม่เวีร์กหรือพี่

ถ้าโสดถ้าโสด ก็อาจจะสน แต่พี่โสดแล้วชน ละนากลัวชะไม่มี

(บิว กัลยาณี, เพลงพ่อขวดน้ำปลา, 2555)

เพลงพ่อขวดน้ำปลาข้างต้น กล่าวถึงความรักที่ไม่ดี เป็นรักที่หลายใจ ผิดคุณธรรม จึงต้องหยุดความรักนั้นไว้เพื่อความถูกต้อง

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยของคนภาคใต้ สื่อถึงลักษณะนิสัย ความนึกคิด ส่วนมากคนภาคใต้มีความจริงใจ รักเดียว และซื่อสัตย์ แสดงถึงความเด็ดขาดและให้ความสำคัญกับคำพูด เป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

4.4 โลกทัศน์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่

คนภาคใต้รักในถิ่นกำเนิดของตนเองเป็นอย่างมาก มีความผูกพันและเห็นคุณค่าในทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของถิ่นที่เกิด ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ในบทเพลงของบ่าววี อาร්යยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงพลังฝัน พลังใจ เพลงเที่ยวเมืองตรัง เพลงอย่าลืมเมืองใต้ และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงปักขัยไต้ย้งร้อ เพลงปีซังซ้าว เพลงหัวใจสีคราม ดังต่อไปนี้

รวมหัวใจให้เป็นหนึ่งเดียวกัน พลังแห่งความดี

ศรัทธาที่เรามุ่งมั่น พลังใจ พลังฝันคือพลังของแผ่นดิน

เราเป็นคนใต้อุ่นไหม่ จับมือก้าวไปด้วยกัน

ปักขัยไต้ย้งร้อเราเท่านั้น เพื่อสันติสุขที่รอคอยเราเป็นคนไทยเหมือนกัน

(บ่าววี อาร්යยาม, เพลงพลังฝัน พลังใจ, 2550)

เพลงพลังฝัน พลังใจข้างต้น กล่าวถึงการรวมใจเป็นหนึ่งเดียวเพื่อความสันติสุขในการอยู่ร่วมกันของคนภาคใต้ มุ่งมั่นสร้างพลังความดี เพื่อก้าวผ่านเหตุการณ์การก่อการร้ายในเขตชายแดนภาคใต้

อรุณรุ่งรางฟ้าสงที่ตรังเค นาวาล่องเลมาถึงฝั่ง

จากไกลแสนไกลสู่เมืองกันตรัง นามว่าตรังทั้งดงาม ทานพระยารัษฎานำปฐุมพฤษษา

ชื่อข่างพาราสุสยาม ผุงพะยูนสุดท่าย แหล่งวิวาหใต้น้ำ ปะการังสวยงามหาดเจ้าไหม

ลิปสอมน้ำตกลีลับหกบ้านนา เมืองราชาประทับเที่ยงกลางใจ
 ถ้ามรกตท่าเรือยิ่งใหญ่ ศิลปินมากมาย หนังสือ โนรา
 ชวนน้องมากินหมูย่าง ที่เมืองคนใจกว้างตรานางเมขลา

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงเที่ยวเมืองตรัง, 2552)

เพลงเที่ยวเมืองตรังข้างต้น กล่าวถึงจังหวัดตรัง ซึ่งเป็นจังหวัดในภาคใต้ มีเอกลักษณ์ความเป็นภาคใต้มากมายที่ทำให้คนมาเยือนประทับใจ เช่น เมืองแห่งต้นกำเหนิด ต้นยางพาราเข้ามาปลูกในประเทศไทยครั้งแรก ธรรมชาติของท้องทะเล ผูกพะยูนสัตว์สงวนหายาก น้ำตกที่มีชื่อเสียง ศิลปะและวัฒนธรรมภาคใต้อันงดงาม มโนราห์ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงหมูย่าง เมืองตรังอาหารขึ้นชื่อของจังหวัด

ภูเขาสูงเหยียดยาว ทิวมะพร้าวโอนเอน
 ลมพัดแผ่วยามเย็น เราเคยนั่งฟังเสียงกอริ
 เจ้าทิงเมืองใต้ จากไปนานหลายปี
 ได้ข่าวเดี๋ยวนี้ เจ้าเฟื่องฟุ้งอยู่เมืองกรุงไกล

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงอย่าลืมเมืองใต้, 2555)

เพลงอย่าลืมเมืองใต้ข้างต้น กล่าวถึงธรรมชาติของภาคใต้ เมืองทะเล มีทิวเขาน้อยใหญ่จำนวนมาก ทั้งมีต้นมะพร้าวสะท้อนกลิ่นอายความเป็นภาคใต้พื้นที่ใกล้ทะเลอย่างชัดเจน

บักซ์ไต้ยังรอก ลูกตอลูกเนียงยังหรรอย
 ต้นยางยังยืนต้นคอย สาวน้อยไม่เคยลอกอ
 ยังจำไต้ไหม พี่บอกให้น้องอยู่รอก
 สัญญากันไว้แล้วหนอ น้องก็รอกตามคำสัญญา

(บิว กัลยาณี, เพลงบักซ์ไต้ยังรอก, 2549)

สะตอ

ลูกเนียง

ภาพ 8 แสดงสะตอและลูกเนียง

ที่มา: Coffarmfair, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์

บทเพลงบักขี้ไต้ยังรอข้างต้น กล่าวถึงภาคใต้เป็นภูมิภาคที่มีสิ่งแวดล้อม ทั้งพืชพรรณธรรมชาติ เช่น สะตอ ลูกเนียง เป็นพืชผักที่พบได้ทางภาคใต้ของไทย คนใต้ส่วนใหญ่นิยมรับประทานกัน เป็นเอกลักษณ์ที่ทุกคนรับรู้ถึงความเป็นภาคใต้

เสียงปี่ซังข้าว ยังแว่ดงใจเรื่อยมา
จากบ้านนามาอยู่ไกล น่องไม่เป็นอย่างอื่น
หนังลุงโนราห์ แกงพุงปลาน่องยังไม่ลืม
เผ้าฝั้นแม้ยามค่ำคืน ยังหวังทุกวันเวลา

(บิว กัลยาณี, เพลงปี่ซังข้าว, 2549)

เพลงปี่ซังข้าวข้างต้น กล่าวถึงถิ่นกำเนิด ดินแดนด้ามขวานเมืองไทยยังคงอยู่ในใจของคนภาคใต้ที่ต้องจากถิ่นเกิดตนเองเพื่อไปศึกษาเล่าเรียนหรือทำงานในกรุงเทพฯ โดยมีประเพณีและวัฒนธรรม การละเล่น การแสดง วรรณกรรม ดนตรี อาหารการกิน เครื่องแต่งกาย และอาชีพที่สื่อความเป็นภาคใต้ไว้ ชวนให้หวนคิดถึงไม่เสื่อมคลาย

อันตามันมีน้ำใส ที่ด้ามขวานไทยมีน้ำใจดงาม
อบอุ่นจริงใจ ในทุกโมงทุกยาม
ยังหรอยทุกคำ ในความทรงจำผู้มาเยือน

(บิว กัลยาณี, เพลงหัวใจสีคราม, 2550)

เพลงหัวใจสีครามข้างต้น กล่าวถึงท้องทะเลอันดามันฝั่งภาคใต้ของประเทศไทย มีน้ำใส ทะเลสวย ทำให้ผู้มาเยือนหลงใหลในความสวยงามและอยู่ในความทรงจำ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่ สื่อความเป็นภาคใต้ผ่านผู้คน และธรรมชาติ ทั้งท้องทะเล ภูเขา น้ำตก ความเป็นอยู่ สะท้อนเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรม อาหาร เครื่องแต่งกาย สถานที่สำคัญล้วนมีคุณค่าทางจิตใจ ผู้คนในพื้นที่รักในแผ่นดินเกิด ส่วนคนที่ต้องห่างไกลถิ่นที่อยู่ก็หวนคิดถึง

4.5 โลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติ คนภาคใต้อยู่ด้วยกัน เป็นครอบครัวขยาย มีสมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จึงให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของความเป็นสายเลือดเดียวกัน รักพี่น้อง รักผองเพื่อน คอยช่วยเหลือดูแลกัน และเป็นกำลังใจต่อกัน ปราบกฎโลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติในบทเพลงของบัววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงสองมือเรา และปราบกฎโลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติ ในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงสาวรามฯ ยามเย็น เพลงลูกของพ่อ ดังต่อไปนี้

อย่ารอโชคชะตา รอเวลาอย่างเลื่อนลอย
มือเท้าพ่อเราก็ให้มา เอาไว้เดินฝ่าไป
สมองสองมือที่แม่ให้ เอาไว้สร้างที่เราคิด
เพื่อชีวิตคิดให้ดี ให้ลึกให้ซึ้งอีกที
นั่งรองมืออย่างนี้ มันดีที่ไหน ชีวิตลิขิตเอง
อย่าหวังไปพึ่งอะไร สองมือเราเองถูกไหม ที่สร้างอะไรให้ชีวิต

(บัววี อาร์สยาม, เพลงสองมือสองเรา, 2552)

เพลงสองมือสองเราข้างต้น กล่าวถึงความผูกพันในครอบครัว พ่อแม่ผู้ให้กำเนิด และให้กำลังใจ คอยเคียงข้างในวันที่ท้อถอยเพื่อสู้และอดทน สร้างชีวิตที่ดีให้แก่ตนเอง อย่ารอคอยโชคชะตา เพราะทุกสิ่งล้วนเกิดจากกระทำที่มุ่งมั่น

คิดถึงปักข์ใต้ ไม่ได้หลบไปนานเต็มที
พ่อจ๋า แม่จ๋า คงสบายดี น้อยอยู่ทางนี้ แม่ไม่ต้องห่วง
แค่เหงานิดหน่อย หวังเหว็ดใจลอย อยู่กลางเมืองหลวง
มองรูปพ่อแม่ไซ้ชื่นทรวง ก็หายเหงาได้ ไปหลายวัน

(บิว กัลยาณี, เพลงสาวรามฯ ยามเย็น, 2549)

เพลงสาวรามฯ ยามเย็นข้างต้น กล่าวถึงความผูกพันระหว่างพ่อแม่กับลูก เมื่อต้องห่างไกลความห่วงใย ความคิดถึงยังคงล่องลอยผ่านสายลมจากกรุงเทพฯ สู่แดนใต้ เป็นสายใยสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเดียวกัน

ฉันดีใจ ที่ได้เป็น เป็นลูกของพ่อคนนี้
ฉันภูมิใจ ได้เกิดเป็น ลูกสาวของพ่อของฉัน
พ่อเฝ้ารัก เฝ้าถนอม อดออมไว้เพื่อครอบครัว
อดทนสู้สร้างตัว ไม่เคยที่จะท้อใจ

(บิว กัลยาณี, เพลงลูกของพ่อ, 2550)

เพลงลูกของพ่อข้างต้น กล่าวถึงความผูกพันระหว่างพ่อและลูกที่มีต่อกัน พ่อผู้ดูแลครอบครัวสุดกำลัง ทำให้ผู้เป็นลูกเกิดความภูมิใจ ควรแก่การเทิดทูนความดีของพ่อ ผู้นำครอบครัว และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกหลาน

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติ คนภาคใต้ มีความผูกพันกับสมาชิกในครอบครัว คอยช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน เมื่อต้องห่างไกลจะคิดถึง และสู้อทนเพื่อรอการกลับมาพบหน้ากัน เช่น วันสำคัญหรือช่วงเทศกาลต่าง ๆ

4.6 โลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ คนภาคใต้ผูกพันกับธรรมชาติมาอย่างยาวนาน อยู่กับท้องทะเล ผืนป่า แม่น้ำ ลำคลอง และท้องฟ้า ด้วยวิถีชีวิตและจิตใจผูกพันต่อธรรมชาติ เนื่องจากดำเนินชีวิตแบบพึ่งพิงธรรมชาติ ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติในบทเพลงของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงขอนไม้กับเรือ เพลงบางนรา และเพลงเบ็ดร้าง แห่ร้าย และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงหัวใจสีคราม ดังต่อไปนี้

โดดเดี่ยวเดียวดายในท้องทะเล ลมพัดลมเพลอลมมาไกล
เป็นแค่ขอนไม้ไม่มีทิศทาง ประคองตัวเองไปเหงาเหงา
กลางคืนเห็นบหนาวจนใจจะพัง ไม่เหลือความหวังอะไรเลย

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงขอนไม้กับเรือ, 2550)

เพลงขอนไม้กับเรือข้างต้น กล่าวถึงวิถีชีวิตที่อยู่กับท้องทะเลแสนกว้างไกล ด้วยเพราะหน้าที่และการทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีวิต จากคนใกล้ชิดมาอยู่กลางทะเล

ตะวันลับฟ้า นกบินกลับรัง ยินเสียงแว่วดัง เรไรร้องมา
ดนตรีบรรเลง เสียงเพลงบ้านป่า กอริแว่วมา ฉันคิดถึงเธอ
มองฟ้าคืนนี้ ท้องฟ้ามีดมน คืนนี้ไรดาว ไรแสงจันทร์ส่อง อยู่ไหนดวงดาว

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงบางนรา, 2550)

เพลงบางนราข้างต้น กล่าวถึงธรรมชาติความเป็นภาคใต้ เมื่อพระอาทิตย์
 ลาลับขอบฟ้าเล็กน้อยใหญ่ต่างบินกลับรังนอน เสียงจักจั่นเรไรยามค่ำคืนเคล้าเสียงเพลงพื้นบ้าน
 เสียงกอริซึ่งเป็นคำร้องอ่านบทสวดคัมภีร์อัลกุรอาน และภาพท้องฟ้าที่มีดมณมีเพียงดวงจันทร์
 สาดส่องแสงเพียงเล็กน้อย ทำให้รู้สึกถึงบรรยากาศธรรมชาติภาคใต้

เกลียวคลื่นยังสาด ชายหาดยังขาว
 พี่บ่าวยังคงคอยน้อง โขดหินตรงนี้
 ก่อนนี้เราสอง นั่งมองขอบน้ำจรดฟ้า
 เห็นนกนางนวล ที่มันโฉบบิน โฉบลงกินลูกปลา
 ค่ำกลางคืนร้าง เขายังกลับมา แต่น้องหายหน้าไม่มาแล
 (บ่าววี อาร์สยาม, เพลงเบ็ดเสร็จแห่ร้าย, 2552)

เพลงเบ็ดเสร็จแห่ร้ายข้างต้น กล่าวถึงธรรมชาติเกี่ยวกับทะเล คลื่นพัดสาด
 ชายหาดขาวและก้อนหินน้อยใหญ่ ท้องทะเลกว้างไกลมองไปจรดท้องฟ้า มีกลุ่มนกนางนวล
 ที่โฉบบินโฉบเฉี่ยวกินลูกปลา สัมผัสกลิ่นไอธรรมชาติและ การดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตมากมาย

อันดามันมีน้ำใส ที่ด้ามขวานไทยมีน้ำใจดงาม
 อบอุ้มจริงใจ ในทุกโมงทุกยาม
 ยังทรอยทุกคำ ในความทรงจำผู้มาเยือน
 (บิว กัลยาณี, เพลงหัวใจสีคราม, 2550)

เพลงหัวใจสีครามข้างต้น กล่าวถึงความงามของทะเลอ่าวไทยและอันดามัน
 ซึ่งอยู่ติดกับพื้นที่ภาคใต้ มีความงามที่โดดเด่นในทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางน้ำและทางบก
 เป็นที่ชื่นชอบและบอกเล่าในกลุ่มนักท่องเที่ยว

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ ด้วยภาคใต้มีธรรมชาติ
 ที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์ การดำเนินชีวิตของคนภาคใต้มีการพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ
 จึงผูกพันและหวงแหนธรรมชาติเหล่านั้นอย่างยิ่ง

4.7 โลกทัศน์เกี่ยวกับวรรณกรรม ปราชญ์ในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม
 (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) มีเอกลักษณ์ด้านดนตรีภาคใต้
 มากมาย เช่น ปี่ซาว มีโทนเสียงแหลมซึ่งใช้ประกอบในบทร้องเล่นต่าง ๆ ใช้ประกอบเพลงกลอน
 ขับร้องมโนราห์ หนังตะลุง นอกจากนี้พบคำกลอนภาคใต้ บทร้องเล่นมโนราห์ซึ่งใช้ประกอบรำ
 มโนราห์ ไหว้ครูบาอาจารย์ ครูหม่อมมโนราห์ เป็นต้น และคำกลอนหนังตะลุงที่ร้องเล่นระหว่าง

การเชิดหนังตะลุง โลกทัศน์ดังกล่าวปรากฏในบทเพลงของบ่าววี อารัษยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ อย่าลืมเมืองใต้ และปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับวรรณกรรมในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงกล่อมดวงใจ ดังต่อไปนี้

อย่าลืมกอรี ลืมเสียงหนังลุง เสียงกลองเต้ตุงของมโนราห์
 อย่าลืมร้องแง ลืมแกงพุงปลา กลับเถิดกลับมา กลับใต้บ้านเรา
 พี่จึ่งร้องเป็นเพลง บรรเลงฝากสายลมพา จากสวนยางพารา ฝากลมมา มาหานงเยาว์
 (บ่าววี อารัษยาม, เพลงอย่าลืมเมืองใต้, 2555)

ร้ามโนราห์

ร้องแง

ภาพ 9 แสดงร้ามโนราห์และร้องแง

ที่มา: วารสารวัฒนธรรม, ม.ป.ป., สืบออนไลน์; Sanook, 2556, สืบออนไลน์

เพลงอย่าลืมเมืองใต้ข้างต้น กล่าวถึงวรรณกรรมภาคใต้ ทั้งคำร้อง การละเล่น การแสดง เช่น กอริซึ่งเป็นคำร้องของคนมุสลิม บทพากย์หนังตะลุง เครื่องดนตรีประกอบการแสดงมโนราห์ ร้องแง ล้วนเป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้

เสียงกลอนหนังลุง ย่ำรุ่งลอยตามลมมา
 แว่วประสานเสียงปี่โนราห์ สำเนียงลีลา อี ออ อี แอ
 นอนฟังแต่เสียง อยู่แค่บ้านไม่ได้ไปแล
 กลัวสะกิดบาดแผล เพราะเคยไปแล้วกับบ่าวคราวนั้น

(บิว กัลยาณี, เพลงกล่อมดวงใจ, 2550)

ภาพ 10 แสดงเครื่องดนตรีมโนราห์

ที่มา: Khaosod Online, 2563, สื่อออนไลน์.

จากบทเพลงกล่อมดวงใจข้างต้น กล่าวถึงกลอนหนังตะลุงและเสียงปี่ชวา ซึ่งใช้เป็นดนตรีประกอบการรำมโนราห์สื่อความเป็นภาคใต้อย่างชัดเจน ทั้งวรรณกรรมประเภทดนตรี และวรรณกรรมคำร้องต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับวรรณกรรมของภาคใต้มีหลากหลายประเภท ทั้งด้านดนตรี การละเล่น การแสดง และคำร้อง สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ด้านภาษาใต้และเครื่องทำนองดนตรีอย่างชัดเจน ด้วยพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซียจึงได้รับวัฒนธรรมต่อมา

4.8 โลกทัศน์เกี่ยวกับอาชีฟ ปรากฎณภาคใต้มีโลกทัศน์ทางความคิดโดยส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความขยันขันแข็ง อุตุน และเคารพในทุกอาชีพ พบในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) ได้แก่ เพลงคิดถึงลมว่าว เพลงพ้อค้ำหน้าราม ดังต่อไปนี้

เห็นเพื่อนหนุ่ม หนุ่ม เขาควงแฟนสาว ชวนกันชักว่าว
 สายทอดยาวขึ้นปลายฟ้า พอด่างปางวัน
 คงสุขสมอุรา แฟนพี่ไม่มา ชักว่าวทำคนเดียว
 เขาเกี่ยวข้าว เมื่อหนาวจาง น้องนางลืมหองฟางคันเดียว
 ลืมคันไถ ควายเขาเดียว รวงเรียวกอยน้องเกี่ยวมัดฟาง

(บ่าววี อาร์สยาม, เพลงคิดถึงลมว่าว, 2548)

เพลงคิดถึงลมว่าข้างต้น กล่าวถึงการประกอบอาชีพทำนา ภาคใต้้นอกจาก
เป็นพื้นที่ที่ติดทะเลและภูเขา ยังมีพื้นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการปลูกข้าว คนภาคใต้จึงมีอาชีพ
ทำนา ทั้งนาปีและนาปรัง ผู้คนจึงมีความผูกพันกับทุ่งนา กองฟาง คันไถ และควาย
ท้องฟ้าหน้ารามฯ ใต้แสงจันทร์รา แสงสีน้ออนทาบตา หลอนตาทุกยาม
ประคองรถเข็น ออกไปขายของหน้ารามฯ ตีสอง ตีสยาม ดึกคืนก็ฝันก็ทน
เคยคิดมาเรียน จบแล้วได้ดี เรียนไปไม่ทันข้ามปี ดิดที่ขัดสน
ต้องมาขายของ ประทั่งชีวิตจน จน

(บัววี อาร์สยาม, เพลงพ่อค้าหน้ารามฯ, 2554)

เพลงพ่อค้าหน้ารามฯ ข้างต้น กล่าวถึงการประกอบอาชีพเสริมระหว่างเรียน
ของคนภาคใต้เมื่อต้องเข้ากรุงเทพฯ เพื่อส่งตนเองเรียนมหาวิทยาลัย ด้วยอาชีพพ่อค้าซึ่งค้าขาย
ในยามค่ำคืนหลังเลิกเรียน จึงต้องสู้อุตุนจนเรียนจบแม้ช้ากว่าคนอื่นแต่ไม่ละความพยายาม
จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับอาชีพของคนภาคใต้ทั้งในพื้นที่และ
ต่างพื้นที่ มีความขยันอดทน ประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว ทั้งอาชีพค้าขาย
เกษตรกรรม ประมง ทำนา เป็นต้น

4.9 โลกทัศน์เกี่ยวกับอาหาร คนภาคใต้นิยมอาหารรสชาติจัดจ้าน เผ็ดร้อน
มีเครื่องเทศที่หลากหลายในส่วนผสมของอาหารภาคใต้ ด้วยเป็นพื้นที่ใกล้ทะเลจึงมีวัตถุดิบ
จำนวนมากที่ใช้ประกอบอาหาร อาหารภาคใต้จึงเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เช่น แกงพุงปลา
(แกงไตปลา) ผัดสะตอ และแกงส้ม (แกงเหลือง) ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับอาหารในบทเพลง
ของบัววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) ได้แก่ เพลงบัววีเวียนครก และปรากฏโลกทัศน์
เกี่ยวกับอาหารในบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงปี่ซังข้าว
ดังต่อไปนี้

พอเห็นโหมกลองแตก ก็แอบออกมาจับ

ในครัวละซูดพร้าวฉาวเทือน หลังเรือนละเฉียงพินฉับ ฉับ

มือเขียงกะเสียงลับ ลับ ลับ เอาหยับตะหยับ แม่ครัวจะคั่วกลิ้ง หยวกกล้วยลวกที

ฉูฉีปลาล้าง ต้มหนางกะยั้ง พรั่งพร้อมทุกสิ่ง พวกคอกเหล่าชาว

มันมือไวจริง จริง ลักขุดโกไปกิน

(บัววี อาร์สยาม, เพลงบัววีเวียนครก, 2552)

คั่วกลิ้ง

ต้มหนาง

ภาพ 11 แสดงคั่วกลิ้งและต้มหนาง

ที่มา: KRUA.CO, 2562, สื่อดอนไลน์; Cookpad, 2564, สื่อดอนไลน์.

เพลงบ่าววีเวียนครกข้างต้น กล่าวถึงรายการอาหารในงานเลี้ยง ภาคใต้มีอาหารหลากหลายตามตำรับภาคใต้ เช่น คั่วกลิ้ง หยวกกล้วยต้มกะทิ ชูฉี่ปลาล้าง (ปลาทูโมง) ต้มหนาง (ต้มเนื้อวัวที่ผ่านการถนอมอาหารโดยการหมัก มีรสชาติเปรี้ยววน่า)

จากบ้านนามาอยู่ไกล น่องไม้เป็นอื่น
 หนึ่งลุงโนราห์ แกงพุงปลาน่องยังไม่ลืมน
 ฝ้าฝันแม่ยามค่ำคืน ยังหวังทุกวันเวลา

(บิว กัลยาณี, เพลงปี่ซังข้าว, 2549)

ภาพ 12 แสดงแกงพุงปลา

ที่มา: SPTip, 2565, สื่อดอนไลน์

จากบทเพลงปี่ซังข้าวข้างต้น กล่าวถึงอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ภาคใต้ คือ แกงพุงปลาหรือแกงไตปลา คนภาคใต้นิยมรับประทานคู่กับข้าวสวยหรือขนมจีน มีรสชาติจัดจ้าน เค็มนำ พุงปลาหรือไตปลา ทำมาจากกระเพาะปลาที่นำไปหมักคล้ายการทำปลาร้าของภาคอีสาน นำมาประกอบอาหารโดยการแกงใส่เครื่องแกง เนื้อปลาย่าง ผักสด มีทั้งใส่น้ำกะทิและไม่น้ำกะทิตามความนิยมในพื้นที่นั้น ๆ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับอาหารสื่อเอกลักษณ์ภาคใต้ที่มีรสชาติอาหารจัดจ้าน มากด้วยเครื่องเทศเผ็ดร้อน วัตถุดิบจากท้องทะเล เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา วัตถุดิบจากแหล่งน้ำจืด พืชผัก ผลไม้ ภาคใต้จึงมีความอุดมสมบูรณ์ในด้านอาหาร เนื่องจากมีพื้นที่ใกล้ทะเล แม่น้ำ โดยมีพื้นดินและสภาพอากาศร้อนชื้น มีฝนตกชุก เหมาะกับการทำเกษตรกรรมอีกด้วย

4.10 โลกทัศน์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย ผ้าปาเต๊ะเป็นผลิตภัณฑ์ของภาคใต้ สะท้อนความเป็นเมืองทะเล มีลวดลายที่สวยงามคล้ายกับวิถีชีวิตและธรรมชาติอันเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น ผู้คนในภาคใต้นิยมสวมใส่กันในชีวิตประจำวัน ปรากฏโลกทัศน์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายในบทเพลงของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ได้แก่ เพลงลีสสาวปาเต๊ะ ดังต่อไปนี้

ก่อนอยู่บ้านเรา พี่ก็ยั้งดีอยู่หรือก ได้ไปบางกอกพี่ก็เริ่มจะเสะ
 ลีสน้องสาวนุ้ย ลีสสาวชาวเล ที่นุ่งผ้าปาเต๊ะ ที่แลไม่เตะสายตา
 เจอะซาขาว ๆ พี่บ่าวก็ลีสทุกสิ่ง ไม่นั่นไม่จริงเหมือนน้ำกลิ้งไปมา

(บิว กัลยาณี, เพลงลีสสาวปาเต๊ะ, 2550)

ภาพ 13 แสดงคนภาคใต้นุ่งผ้าปาเต๊ะ

ที่มา: Postjung, ม.ป.ป., สื่อออนไลน์

เพลงสี่มสาวปาเต๊ะข้างต้น กล่าวถึงผู้หญิงภาคใต้ที่นิยมนุ่งผ้าปาเต๊ะในชีวิตประจำวัน ต่างกับผู้คนในกรุงเทพฯ ที่แต่งกายตามสมัยนิยมเปลี่ยนไปตามฤดูกาลและความนิยมชมชอบ ซึ่งการนุ่งผ้าปาเต๊ะเป็นสิ่งที่พบเห็นในภาคใต้ เป็นเอกลักษณ์การแต่งกายมาตั้งแต่อดีต ในปัจจุบันอาจมีการดัดแปลงตัดเย็บให้ทันสมัยมากขึ้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า โลกทัศน์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายเป็นสิ่งที่สื่อเอกลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทางวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน ภาคใต้เป็นหนึ่งในภูมิภาคที่โดดเด่นด้านเสื้อผ้า มีการถักทอ ตัดเย็บ วาดลวดลาย ที่เป็นเอกลักษณ์ความเป็นใต้ได้อย่างชัดเจน เช่น ผ้าปาเต๊ะ ผ้ามัดย้อม ชินทอแบบมลายู โสร่ง ผ้ายก ซึ่งมีลวดลายสีสันชัดเจน

ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลงของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบโลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก มากที่สุด รองลงมาเป็น โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา และโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า บทเพลงที่แสดงความรู้สึกต่อความรัก มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและจิตใจของผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่ และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกและโลกทัศน์ ผ่านบทเพลงได้อย่างชัดเจน ซึ่งคนภาคใต้ให้คุณค่าต่อความรัก ความจริงใจ และความซื่อสัตย์ที่มีต่อกัน ทั้งในคู่รัก เครือญาติ หรือผู้คนในสังคมเดียวกัน การแสดงความรักและความจริงใจทำให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

บทที่ 5

บทสรุป

งานวิจัยเรื่อง อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์และโลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ของ บ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธี นานข้าว) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) นักร้องในเครือบริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สังกัดค่าย อาร์ สยาม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจำนวน 11 อัลบั้ม 148 บทเพลง ซึ่งแต่งขึ้นช่วงปี พ.ศ. 2548–2561 เท่านั้น แบ่งเป็นบทเพลงร้องเดี่ยวและบทเพลงร้องรวม โดยใช้แนวคิดและทฤษฎี อุปลักษณณ์เชิงมโนทัศน์ของ เลคอฟและจอห์นสัน (Lakoff and Johnson, 1980) และแนวคิด โลกทัศน์ของ โรเบิร์ต เรดฟิลด์ (Robert Redfield, 1975) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่อง อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

1. ผลการวิเคราะห์อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้
2. ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

ผลการวิเคราะห์อุปลักษณณ์โน้ตทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ แบ่งออกเป็น 7 อุปลักษณณ์ ได้แก่

1. [อุปลักษณณ์บุคคล]

ความหมายปลายทางสื่อบุคคลมีลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัย พื้นที่อาศัย และ บทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป สื่อเอกลักษณ์และภูมิสำเนาของบุคคลนั้นเป็นคนภาคใต้และพื้นที่ ประเทศใกล้เคียงภาคใต้ มีชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ที่มาจากแหล่งเดียวกัน เช่น หม่อมเมืองสะตอ ไอ้เท่ง ไอ้ทอง ไอ้หนูนุ้ย, ไอ้ดวงยี่หวา บุหงายาวี ปาระตี, และสาวปาเต๊ะ และสื่อพื้นที่อาศัย ของผู้นั้น เช่น สาวรามฯ สาวเมืองกรุง โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมาย ต้นทาง คือ บุคคล กับความหมายปลายทางคือ การอ้างอิง พบจำนวน 11 คำ คิดเป็นร้อยละ

2. [อุปลักษณสัตว์]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงสถานภาพสื่อสถานภาพเหนือกว่า เช่น หงส์ แสดงถึงความสง่างาม เปรียบ อีกากับหงส์ซึ่งสถานด้อยกว่า โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ สัตว์ กับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ พบจำนวน 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 7.69

3. [อุปลักษณสิ่งของ]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลางความรัก ความทุกข์ใจ ความซื่อสัตย์และจริงใจ รวมทั้งให้ความหมายปลายทางเกี่ยวกับสถานภาพ เช่น ไม้บรรทัด สื่อความชัดเจนมั่นคงในความรัก โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ สิ่งของ กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก

นอกจากนี้ แสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ สิ่งของ กับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ เช่น ทอง สื่อความมีค่าเนื่องจากแสดงถึงการมีฐานะที่ดี โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ สิ่งของ กับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ ในการกล่าวถึงสถานะเหนือกว่า พบจำนวน 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.84

4. [อุปลักษณยานพาหนะ]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลางความรัก ความทุกข์ใจ และสถานภาพร่ำรวยและธรรมดา เช่น รถเมล์ เปรียบการดำเนินความรักเหมือนการขับรถเมล์ที่แวะไปตลอดทาง คล้ายใจที่โลเล โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ยานพาหนะ กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก

นอกจากนี้ รถเบนซ์ สื่อถึงความร่ำรวย หูหრა มีสถานภาพเหนือกว่ารถมอเตอร์ไซด์ โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ยานพาหนะ กับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ ในการกล่าวถึงสถานะเหนือกว่าและด้อยกว่า พบจำนวน 7 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.78

5. [อุปลักษณธรรมชาติ]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงสื่อกลาง ปริมาณ ความทุกข์ใจ สถานะ และอุปสรรค เช่น ท้องฟ้า ดวงจันทร์ สายลม และดอกไม้ เป็นสื่อกลางบอกต่อเรื่องราวของความรัก ความรู้สึกดีที่มีต่อกัน ไฟ เปรียบการโดนแผดเผาด้วยความรู้สึกเจ็บปวด ร้อนรน โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ธรรมชาติ กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก

นอกจากนี้กล่าวถึง ท้องฟ้าและดวงดาว เปรียบความต่างชนชั้น ห่างไกลเกินกว่าจะอาจเอื้อมถึง โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ ธรรมชาติ กับความหมายปลายทางคือ สถานภาพ พบจำนวน 23 คำ คิดเป็นร้อยละ 35.38

6. [อุปสรรคอาหาร]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงอุปสรรคในการดำเนินความรักและสถานภาพ เกลือและน้ำตาล มีหวานสดชื่นอ้อมอ้อมกับความรัก ชมด้วยอุปสรรคและความลำบากต่าง ๆ โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ อาหาร กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก ในการกล่าวถึงบทพิสูจน์รัก

นอกจากนี้กล่าวถึงสถานภาพเหนือกว่า พืชชาและปลากะป๋อง สื่อถึงความยากลำบากเมื่อต้องการรับประทานในแต่ละครั้ง ซึ่งพืชชาเป็นอาหารตะวันตก จะได้รับประทานต่อเมื่อเป็นโอกาสพิเศษ โดยอธิบายและแสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ อาหาร กับความหมายปลายทาง คือ สถานภาพ ในการกล่าวถึงบทพิสูจน์ พบจำนวน 6 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.23

7. [อุปสรรคการสูญเสียและความเจ็บปวด]

ความหมายปลายทางกล่าวถึงการเจ็บปวดในความรักและปริมาณความรักที่มีให้ ต่อบาดแผล สื่อการผิดหวังจากความรัก ความรู้สึกเจ็บปวดที่ใช้เวลานานในการรักษา ทั้งรอยแผลและความทรงจำไว้ นอกจากนี้กล่าวถึงปริมาณความรัก กับการตาย เปรียบความรักจะหมดสิ้นไปเมื่อต้องตายจากกันไปไม่มีที่สิ้นสุด แสดงคู่ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายต้นทาง คือ การสูญเสียและความเจ็บปวด กับความหมายปลายทาง คือ ความรัก พบจำนวน 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.15

ผลการศึกษาอุปสรรคในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ที่ปรากฏในบทเพลงของ บ่าววี อาร์-สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซำ) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบอุปสรรคธรรมชาติโดดเด่นที่สุด รองลงมาพบ อุปสรรคสิ่งของ อุปสรรคนบุคคล อุปสรรคสัตว์ อุปสรรคอาหาร และอุปสรรคการสูญเสียและความเจ็บปวด

ผลการวิเคราะห์โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ แบ่งออกเป็น 4 โลกทัศน์ ได้แก่

1. โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก

เลือกคู่ครองของคนภาคใต้นั้น ทั้งฝ่ายชายและฝ่ายหญิงจะต้องเข้ากับคนในครอบครัวได้ จะต้องไม่เกียจคร้านการทำงาน มีความซื่อสัตย์ รักเดียวใจเดียว หากพบว่ามีการนอกใจ ก็จะไม่เลิกกันโดยไร้ซึ่งความสัมพันธ์ที่เคยมีต่อกัน เนื่องจากคนภาคใต้อึดมั่นในรักแท้และศรัทธาในชีวิตคู่เป็นอย่างยิ่ง ทั้งมองความรักเป็นสิ่งมีคุณค่า หากรักนั้นไม่สมหวังก็จะ

ยอมถอยห่างและปฏิเสธการมีรักซ้อน การหาคู่แข่งอดทนเพื่อให้เจอคนที่ดีและรักจริง นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นความรักที่มีต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง และผู้มีพระคุณอีกด้วย

2. โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม

สะท้อนเกี่ยวกับเพศหญิงและเพศชาย โดยเพศหญิงต้องมีความเข้มแข็งอดทน นอกจากจะมีหน้าที่เป็นแม่บ้าน ยังต้องสามารถออกไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัวได้ เล็งเห็นความสำคัญเรื่องการศึกษา รวมทั้งกล้าแสดงออกเรื่องความรักกับเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย ส่วนเพศชายต้องเป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นผู้นำ มีหน้าที่ทำงานหนักเพื่อหาเงินเลี้ยงดูครอบครัวและต้องซื่อสัตย์ต่อคนรัก

3. โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา

คนภาคใต้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาสู่หน้าที่การงานที่ดีต่อไป เนื่องจากการศึกษาทำให้ความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวดีขึ้น และสังคมเคารพยกย่องมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาดังนั้น คนภาคใต้จึงมีความมุ่งมั่นส่งบุตรหลานเพื่อเรียนต่อในระดับที่สูงตามอัธยาศัยที่ทำได้ การได้เห็นบุตรหลานสำเร็จการศึกษาจึงเป็นความภูมิใจที่หาสิ่งใดมาเทียบไม่ได้ จึงทำให้เห็นว่าคนภาคใต้ให้ความสำคัญกับการศึกษา อีกทั้งผู้ปกครองยังให้อิสระในการศึกษาแก่ลูกหลาน

4. โลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต

คนภาคใต้ยึดมั่นในจารีตประเพณี ให้ความสำคัญกับประเพณีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เป็นคนรักสนุก ชอบงานเลี้ยงรื่นเริง ยึดมั่นในวาจา รักเพื่อนฝูง และจริงจัง หากเห็นว่าสิ่งใดผิดและไม่เหมาะสมจะไม่ปล่อยผ่านไป คนภาคใต้รักในถิ่นกำเนิดของตนเองเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะต้องห่างไกลจากบ้านเกิดก็ยังคงอยู่ในความทรงจำและนึกถึงเสมอ สังคมไทยภาคใต้มีความใกล้ชิดผูกพันกับเครือญาติ ลักษณะการอยู่อาศัยเป็นครอบครัวขยาย จึงทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สนิทสนมกันเป็นอย่างดี มีความเคารพซึ่งกันและกัน คอยช่วยเหลือดูแล และเป็นกำลังใจให้แก่กัน เมื่อเกิดเรื่องทุกข์ร้อนขึ้นมักจะไม่ทิ้งกันเปรียบเสมือนครอบครัวเดียวกัน โดยบุพการีเป็นสิ่งที่ประเสริฐสุดจึงยกย่องบูชา และแทนพระคุณจนสุดความสามารถ เช่น อดทนทำงานเล่าเรียนเพื่อได้ใบปริญญามาพิสูจน์ความกตัญญูของตนเอง นอกจากนี้ คนภาคใต้คลุกคลีกับธรรมชาติมาอย่างยาวนาน จึงซาบซึ้งในคุณค่าและรักในแผ่นดินที่อยู่ของตนเอง ร่วมกันผลักดันธรรมชาติให้สวยงามจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทุกคนอยากมาเยือน มีความเชื่อเรื่องสิ่งเหนือธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ คนภาคใต้ใช้ดนตรีและคำกลอนร้องเล่นกัน เช่น บทร้องมโนราห์ ปี่ชวา นิยมชมชอบอาหารรสจัดจ้าน เผ็ดร้อน และครบเครื่องจากเครื่องเทศนานาชนิด รวมถึงคุ้นชินกับการใส่ผ้าปาเต๊ะในชีวิตประจำวัน

โลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลงของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) และบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักมากที่สุด รองลงมาเป็นโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิต โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา และโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า บทเพลงที่แสดงความรู้สึกต่อความรักมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและจิตใจของผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่ และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกและโลกทัศน์ผ่านบทเพลงได้อย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ผ่านอุปลักษณ์ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งถ้อยคำส่วนใหญ่ที่นำมาใช้สื่อความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ใกล้ชิดกับวิถีชีวิตประจำวันและสื่อความหมายอย่างชัดเจน อุปลักษณ์ธรรมชาติปรากฏมากที่สุดในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) สื่อความหมายปลายทางเกี่ยวกับความรัก สถานภาพเรื่องชนชั้น และการอ้างอิง เช่น ท้องฟ้า เป็นสื่อกลางเรื่องราวความรักบอกต่อความรู้สึกดีที่มีต่อกัน ไฟ เปรียบการโดนแผดเผา มีความรู้สึกเจ็บปวด ถ้อยคำอุปลักษณ์ธรรมชาติถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรภาพรรณ พลบุญ (2561) ศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์จากบทเพลง J-POP ตามแนวคิดทฤษฎีในมุมมองทางภาษาศาสตร์ปริชานของเลคอฟและจอห์นสัน พบอุปลักษณ์ทั้งหมดเกิดจากการนำคำที่อยู่ในวงความหมายต้นทางถายโยงความหมายไปสู่ความรัก ความหมายถายโยงไปสู่ผู้มีความรัก คือ ธรรมชาติ พบถ้อยคำอุปลักษณ์ธรรมชาติ คำว่า 光 (hikar-แสงสว่าง) เมื่อนำมาเปรียบเทียบถึงผู้มีความรัก ผู้ได้รับความรัก แสดงให้เห็นถึงฐานะชนชั้น ความสูงศักดิ์เหมือนกับดวงดาวหรือแสงของดอกไม้ไฟซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่สูง ต้องทนลำบาก ต้องรอไปก่อนนะเรื่องของหัวใจ ก็ดินกับดาว ก็ฟ้ามันไกล ก็เรามาไม่ได้สมกันเลย (บ่าววี อาร์สยาม, เพลงเมื่อไหร่จะเป็นแฟน, 2548) สอดคล้องกับผลการวิจัยอุปลักษณ์ธรรมชาติที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของบ่าววี อาร์สยาม (ร.ต. วีรยุทธ์ นานซ้า) บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) ที่ว่า ท้องฟ้าและพื้นดินสื่อความหมายเปรียบเทียบชนชั้นผู้ที่สูงกว่ากับผู้ที่ย่ำกว่า แสดงให้เห็นว่า ธรรมชาติเป็นสิ่งที่คนภาคใต้ผูกพันและดำเนินชีวิตควบคู่กับธรรมชาติมาอย่างยาวนาน มีการพึ่งพิงธรรมชาติในหลายปัจจัย เช่น ที่อยู่อาศัย อาชีพ ประเพณีท้องถิ่น ความเชื่อ อาหาร เครื่องแต่งกาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยโลกทัศน์ที่พบในเพลงลูกทุ่งภาคใต้เกี่ยวข้องกับธรรมชาติหลายประเด็น เช่น โลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น โลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อ โลกทัศน์เกี่ยวกับอาหาร และโลกทัศน์เกี่ยวกับธรรมชาติ ส่วนอุปลักษณ์การสูญเสีย

และความเจ็บปวด พบน้อยที่สุด สื่อถ้อยคำเกี่ยวกับความเจ็บปวดและความสูญเสีย เช่น บาดแผล การต่อสู้ เนื่องด้วยบทเพลงส่วนใหญ่แต่งขึ้นเพื่อความ สุข สนุกสนาน มากกว่าการตัดพ้อ จึงพบอุปสรรคการสูญเสียและความเจ็บปวดน้อยที่สุด

โลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้พบโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิตมากที่สุด ซึ่งกล่าวถึงโลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติ ทั้งนี้พบงานวิจัยของ ชรินทร์ อินทะสุวรรณ (2554) ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ประจวบ วงศ์วิชา สะท้อนโลกทัศน์ด้านครอบครัวมีการห่วงใยเอื้ออาทรต่อกันของคนในครอบครัว สอดคล้องกับบทเพลงของบิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล) พบโลกทัศน์เกี่ยวกับครอบครัวและเครือญาติ สังคมไทยภาคใต้มีความใกล้ชิดผูกพันกับเครือญาติ ลักษณะการอยู่อาศัยเป็นครอบครัวขยาย จึงทำให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่สนิทสนมกันเป็นอย่างดี เห็นความสำคัญของการดูแลเอาใจใส่กันภายในครอบครัวทั้งสอดคล้องกับโลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยของคนภาคใต้ มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ให้คุณค่ากับความรัก

ทั้งสอดคล้องโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมเกี่ยวกับเพศ พบในงานวิจัยของ อธิติมา ถาวรรัตน์ ศึกษาค่านิยมชาวภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534 (2535) กล่าวว่า เพศชายหากเป็นสามีต้องเป็นผู้นำครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบครอบครัว เอาใจใส่สมาชิกในครอบครัว ชยันท์มาหากินเพื่อนำเงินมาจุนเจือครอบครัว ส่วนเพศหญิงเมื่อแต่งงานแล้วจะต้องรู้งานบ้านงานเรือน ทำหน้าที่แม่บ้านอย่างเต็มรูปแบบ สอดคล้องกับโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางเพศในงานวิจัยอุปสรรคณ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ซึ่งเพศชายและเพศหญิงที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาข้างต้น

นอกจากนี้ปัจจัยหลาย ๆ ด้านในสังคมส่งผลกระทบต่อโลกทัศน์ที่ต่างกันในแต่ละช่วงเวลา จากการศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ พบว่าโลกทัศน์เพศหญิงมีบทบาทหน้าที่ต่างไปจากในอดีต ตามที่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร (2543, หน้า 341) กล่าวว่า ผู้หญิงในสมัยก่อนจะต้องเชื่อฟังสามี โดยมีสามีเป็นผู้นำในทุกเรื่อง ดังสุภาษิตที่ว่า “ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้าที่พบว่าผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง” ซึ่งต่างจากผลการศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางสังคม ซึ่งเพศหญิงที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้หญิงภาคใต้มีความเป็นผู้นำสูง นอกจากจะมีหน้าที่ดูแลลูกและสามี ยังสามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้ไม่ต่างจากเพศชาย ทั้งยังเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อการนำพาชีวิตสู่สิ่งที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้หญิงภาคใต้ยังมีความกล้าแสดงออกต่อเพศตรงข้ามอาจเพราะได้รับอิทธิพลจากตะวันตก เนื่องจากภาคใต้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ จึงอาจนำไปสู่การยอมรับโลกทัศน์ใหม่ ๆ ตามช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้งานวิจัยของ ถาวรีย์ บำรุง ที่ศึกษาการวิเคราะห์ความเป็นท้องถิ่นในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-2541 (2542) พบสะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักหลายรูปแบบ เช่น ความรักของหนุ่มสาว ความรักของสามีภรรยา ความรักระหว่างบิดามารดาบุตร ความรักระหว่างเพื่อนฝูง และความรักชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยอุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ กล่าวถึงความรักที่สมหวังและผิดหวัง แสดงความรัก ความซื่อสัตย์ ความใส่ใจต่อกัน สร้างพลังบวกให้แก่กันในความสัมพันธ์ที่สมหวัง และความรักที่ผิดหวังสร้างความหวาดระแวงกังวลใจ เกิดความทุกข์ภายในความสัมพันธ์นั้น

นอกจากนี้ยังพบประเด็นการศึกษาที่สอดคล้องกัน คือ คนภาคใต้ให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยถือว่าผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความยากจนได้

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงต่อโลกทัศน์ด้านอื่น ๆ เช่น เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น พบการศึกษาอารมณ์ขันในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ของ จีรนัย สุวรรณมณี (2547) กล่าวถึงการจัดงานตามประเพณีของประชาชนในชนบทเป็นการสร้างความสามัคคี ความมีน้ำใจ และความกตัญญู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยค่านิยมชาวภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534 ของธิดิมา ถาวรรัตน์ (2535) กล่าวว่า คนภาคใต้อึดมั่นในประเพณีและวัฒนธรรม เช่น ประเพณีแต่งงาน ประเพณีบวช ประเพณีชักพระ โดยได้รับอิทธิพลทางศาสนาแล้วส่งผลให้ยึดมั่นในประเพณี ยึดถือปฏิบัติตามประเพณีอันดีงาม พบการกล่าวถึงประเพณีชักพระ ประเพณีงานเดือนสิบ ซึ่งเป็นประเพณีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว ตลอดจนการรวมญาติให้พบปะกันประจำปี สร้างความผูกพันในครอบครัว สอดคล้องกับผลการศึกษาโลกทัศน์เกี่ยวกับวิถีชีวิตด้านประเพณีท้องถิ่นในงานวิจัยอุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

การศึกษาโลกทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้พบสอดคล้องกับงานวิจัยค่านิยมชาวภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534 ของธิดิมา ถาวรรัตน์ (2535) กล่าวถึง ความเชื่อ ซึ่งช่วยเรื่องความสบายใจและเป็นสิ่งรวมจิตใจของคนภาคใต้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ถาวรีย์ บำรุง ศึกษาการวิเคราะห์ความเป็นท้องถิ่นในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-2541 (2542) กล่าวถึง ความเชื่อ คนภาคใต้อย่างคงมีความเชื่อฝังลึกในจิตใจมาหลายชั่วอายุคน เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์ ความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง เชื่อมโยงกับความเชื่อที่ปรากฏในงานวิจัยอุปถัมภ์มโนทัศน์ในเพลงลูกทุ่งภาคใต้

การละเล่นพื้นบ้านจากงานวิจัยของ ชิตติมา ถาวรรัตน์ ศึกษาค่านิยมชาวภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534 (2535) กล่าวถึง มโนราห์หนังตะลุง เป็นวรรณกรรมที่สะท้อนวิถีชีวิตของคนภาคใต้ เมื่อเหน็ดเหนื่อยจากการทำงานตลอดทั้งวัน คนภาคใต้จะผ่อนคลายด้วยการร้องเล่น เพื่อเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอุปลักษณ์โน้ตศันในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ซึ่งคนภาคใต้คลุกคลีกับวรรณกรรมมากมาย เช่น ร้องแฉ่ง มโนราห์ หนังตะลุง เพลงบอก

ดังนั้น งานวิจัยอุปลักษณ์โน้ตศันในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นในหลายประเด็น ได้แก่ โลกทัศน์เกี่ยวกับความรัก โลกทัศน์เกี่ยวกับการศึกษา โลกทัศน์เกี่ยวกับสถานภาพทางเพศ โลกทัศน์เกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น โลกทัศน์เกี่ยวกับนิสัยของคนภาคใต้ โลกทัศน์เกี่ยวกับความเชื่อ และโลกทัศน์เกี่ยวกับวรรณกรรม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง อุปลักษณ์โน้ตศันในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแต่งเพลงหรือเขียนวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้
2. สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การใช้ชีวิตคู่ การอบรมสั่งสอนบุตรหลานได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาอุปลักษณ์โน้ตศันในบทเพลงภาคอื่น ๆ เช่น ภาคกลาง ภาคอีสาน หรือภาคเหนือ
2. ควรศึกษาเพลงลูกทุ่งภาคใต้ในประเด็นอื่น ๆ เช่น การศึกษาบทบาททางเพศในบทเพลงลูกทุ่งภาคใต้ หรือการศึกษาภาพแทนสตรีในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้

บรรณานุกรม

- กรกต กลิ่นเดช และณรงค์กรรณ รอดทรัพย์. (2562). อุปลักษณ์เชิงมนต์ศน์เกี่ยวกับความรัก
ในบทเพลงที่ประพันธ์โดยแก้ว อัจฉริยะกุล. **วารสารมังรายสาร มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่**, 7(2), 33-43.
- กรกนถ รัมมะอัคร. (2556). **การเปรียบเทียบอุปลักษณ์ความรักในเพลงไทยลูกทุ่งกับ
เพลงไทยสากล**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- คณิงชัย วิริยะสุนทร. (2561). โลกทัศน์ที่สะท้อนจากสำนวนอีสาน. **วารสารศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**, 14(2), 249-269.
- คมชัดลึก. (2555). **บ่าววี สุดปลื้มจบรวมพ้อแม่ภาคภูมิใจ**. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม
2563, จาก <https://www.komchadluek.net/news/>.
- จังหวัดตรัง (Trang). (ม.ป.ป.). **บ่าววี**. สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2563, จาก
https://sites.google.com/site/tanaponsumrith31226/chaw-canghwad-trang-thi-michuxwi?fbclid=IwAR1VKoZjmqVX1r_8wOVdLICNLfuojkICjkhWtxt6_8pb6lv5BdS1SVuvinY.
- จันทราพร มูลสิสาร. (2546). **โลกทัศน์ที่ปรากฏในบทเพลงลูกทุ่งหมอลำ จันทราพร
พูนลาภ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จีรน้อย สุวรรณมณี. (2547). **อารมณ์ขันในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้**. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- จินตนา แปบติบ, เขาวภา มูลเจริญ, วรรณญา ยิ่งยงค์ดี, ศราวุธ หล่อดี, สิทธิชัย พันชน
และสิรามล ชุสุวรรณ. (2561). การศึกษาโลกทัศน์ที่ปรากฏในคำขับลูกอ่อน
ของชาวไทลื้อ. **วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้**, 6(2), 59-72.
- ชนิกานต์ วงศ์ปิยะ. (2556). การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมนต์ศน์ที่เกี่ยวกับคนที่พบ
ในสำนวนฝรั่งเศสและสำนวนไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 20(1), 145-146.
- ชรินทร์ อินทะสุวรรณ. (2554). **ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทย
ภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของ ประจวบ วงศ์วิชา**. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

- ชลธิ์ ธารทอง. (2532). **ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงเพลงลูกทุ่งที่เป็นเสมือนคำบอกเล่าที่มีวิญญาณฯ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ถาวรีย์ บำรุง. (2542). **การวิเคราะห์ความเป็นท้องถิ่นในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ตั้งแต่ปี พ. ศ. 2532-2541**. ศศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). **ลูกทุ่ง บิว กัลยาณี ดีใจเรียนมา 14 ปีจบปริญญาตรีสักที**. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.thairath.co.th/entertain/news/>.
- ชิตติมา ถาวรรัตน์. (2535). **ค่านิยมชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งไทยภาคใต้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512-2534**. ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สงขลา.
- แนวหน้า. (14 กันยายน 2561). **งานสารทเดือนสิบ. ลูกหลานเตรียม'หลบบ้าน'! งานบุญใหญ่ชาวบ้านได้ 'ประเพณีสารทเดือนสิบ'** สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.naewna.com/likesara/364055>.
- บุญเสนอ ตริวิเศษ. (2560). **มโนอุปถัมภ์การเมืองในบทกวีรางวัลพานแว่นฟ้า**. **รวมสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**, 15(1), 73-91.
- ประเพณีไทยดอทคอม. (วันที่ 27 ธันวาคม 2553). **โจ/ กะโจ / กาโจ. ความเชื่อภาคใต้**. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2565, จาก <http://www.prapayneethai.com/>.
- พรรณราย คำโลภา. (2549). **คุณรู้จักเพลงลูกทุ่งหรือยัง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี**, 11(1), 37-38.
- พระมหาวิระ บุญนาคี. (2561). **อุปถัมภ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับกามในพระสุตตันตปิฎก. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**, 9(2), 83-96.
- แพรวพรรณ พลบุญ. (2561). **อุปถัมภ์เชิงมโนทัศน์จากบทเพลง J-POP. มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มข.**, 35(2), 331-361.
- ยมลภัทร ภัทรคุปต์. (2553). **อุปถัมภ์ความตายในหนังสือธรรมะ**. วิทยานิพนธ์ อ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- รัชนีญา กลิ่นน้ำหอม. (2551). **อุปถัมภ์ที่นักการเมืองไทยใช้: การศึกษาแนววรรณคดีปริชานและวัตรปฏิบัติศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ อ.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วรารัตต์ มหามนตรี. (2557). **ภายิต์ ล้านวน: ภาพสะท้อนโลกทัศน์ของคนไทยต่อผู้หญิง**. **วารสารอารยธรรมศึกษา โขง-สาละวิน**, 5(2), 9-58.

- วารสารวัฒนธรรม. (ม.ป.ป.). โนรา ที่สุดแห่งทักษิณนาฏยศาสตร์. **วัฒนธรรม**. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2565, จาก <http://article.culture.go.th/index.php/template-features/>.
- วิจิตรตา อจาบำรุง. (2552). **วิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดย พี่สะเด็ด**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม, มหาวิทยาลัยรัตนนคร, พิษณุโลก.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2523). **ปรัชญาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วุฒินันท์ แก้วจันทร์เกตุ. (2555). กิเลส: การศึกษาอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในภาษาไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**, 19(2), 24-41.
- ศรณชนก ศรแก้ว. (2561) อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับบุคคลที่สามของความรัก ในเพลงไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 11(1), 2206-2219.
- ศรารุช หล่อดี. (2558). โลกทัศน์ของชาวไทลื้อที่สะท้อนจากคำประสมที่มีคำว่า ‘หัว’ ในภาษาไทยลื้อ. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**, 9(2-4), 46-62.
- ศิริพร รักดีผาสุก. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอัตลักษณ์และแนวทางการนำมาศึกษาภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริลักษณ์ บัทรประโคน. (2556). โลกของหนูแหวน: โลกทัศน์ที่ถ่ายทอดสู่เด็กและเยาวชน. **มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มข.**, 30(3), 81-116.
- ศิลปินลูกทุ่ง. (ม.ป.ป). **รายชื่อนักร้อง**. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/silpinlukthungthiy/ray-chux-nak-rxng?fbclid=IwARON7FstQMdHVjFmxCxnxcLF2M1wAi45mvKeXGGBu0GKnG5nJxVkdHlkpl>.
- สนิท สมัครการ. (2518). **วิธีการศึกษาสังคมมนุษย์กับตัวแบบสำหรับศึกษาสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร. (2543). **โคลงโลกนิติ**. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2541). **วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา โปธา. (16 สิงหาคม 2558) หนึ่งทะเลสูง. **วัฒนธรรมไทย**. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2565, จาก <https://sites.google.com/site/angkana47013/phakh-ti/hnang-talung>.

- อันธกิตติ ดิษฐกิตติ. (2555) **อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ในบทเพลงที่ประพันธ์โดยนิติพงษ์ ห่อนาค**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อัยฎาตุธ ไสยรส. (2558). **มโนอุปลักษณะความเป็นอีสานในบทเพลงลูกทุ่งอีสานร่วมสมัย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เอกพล ดวงศรี. (2561). กรรม: อุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ที่สะท้อนความเชื่อในสังคม. **วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**, 10(1), 86–102.
- เอื้อมพร จรนามล. (2556). โลกทัศน์ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านไทลื้อ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา**, 1(3), 28–38.
- Coffarmfair. (ม.ป.ป.). สดุดและลูกเนียง. **ต้นสดุด สายพันธุ์ข้าวแท้และต้นลูกเนียง**. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.coffarmfair.com/category/>.
- Cookpad. (2564). ต้มหน้าง. **เค็มหนุ่มต้ม**. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2565, จาก <https://cookpad.com/th/recipes/>.
- Khaosod Online. (1 กุมภาพันธ์ 2563). มุลินธิปิดทองหลังพระ'พณิกรัฐลงภาคใต้-สร้างรายได้เกษตรกร. **เศรษฐกิจ**. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก https://www.khaosod.co.th/economics/news_3502290.
- Kövecses, Z. (2002). **Metaphor: A Practical Introduction**. Oxford: Oxford University.
- Krua.co. (15 พฤศจิกายน 2562). **คั่วกลิ้งหมูสับ**. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2565, จาก <https://krua.co/cooking/>.
- Lakoff, G and Johnson, M. (1980). **Metaphor We Live By**. Chicago: The university of Chicago Press.
- Meemodel. (2559). **เพลง เนื้อเพลง เนื้อเพลงออนไลน์**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2563, จาก <https://xn--72c9bva0i.meemodel.com/>
- Prawit, M. (23 มกราคม 2562). **รำวงเวียนครก. รำวงเวียนครก | เวทีหมู่บ้านภาคใต้ | งานเที่ยวเมืองไทย ปี 2562**. สืบค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.youtube.com/watch?v=BGmVIFb_nls.
- Robert, R. (1965). **Peasant Society and Culture**. Chicago: The University of Chicago Press.

Ogden, C. K. and Richards, I. A. (1972). **The Meaning of Meaning: A Study of The Influence of Language upon Thought and of the Science of Symbolism**. London: Routledge & Kegan Paul.

Postjung. (ม.ป.ป.). **ศาสตร์แห่งครุฑมอโนรา**. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2565,
จาก <https://board.postjung.com/950369>.

RSIAM. (2556). **บิว กัลยาณี อาร์ สยาม**. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2563,
จาก <https://www.rsiamonline.com/บิว-กัลยาณี-อาร์-สยาม-2/?fbclid=IwAR1HLgPbiaDHRJtEP9VIMDeK39B3AAUSd09I0E1XvyyZHPIn-o3T2IP>.

Sanook. (2565). **ร้องแจ้ง**. สืบค้นเมื่อ 12 มีนาคม 2565, จาก <https://guru.sanook.com/7735/>.

SPtip. (2565). **แกงไตปลา (ดั้งเดิม) อาหารใต้**. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2565,
จาก <https://pstip.cc/foods/1259>.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	พจนา ช่วยชู
วัน เดือน ปี เกิด	19 กรกฎาคม 2539
สถานที่เกิด	สุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2562 ศศ.บ. (ภาษาไทย), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	10/2 หมู่ 8 ตำบลคลองสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84160
ผลงานตีพิมพ์	พจนา ช่วยชู, วรัญญา ยิ่งยงค์ดี และศราวุธ หล่อดี. (2565). โลกทัศน์ ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งภาคใต้: กรณีศึกษาบทเพลงของ บิว กัลยาณี (กัลยาณี เจียมสกุล). วารสารอินทนิลทักษิณสาร มหาวิทยาลัยทักษิณ, 17(2), 91-111.
รางวัลที่ได้รับ	-

